

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

97'nci Birleşim
2 Temmuz 2024 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Hatay halkının konut ihtiyacının en kısa zamanda giderilmesine ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'deki maden çalışmalarının hukuki boyutuna ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Erzurum Milletvekili Mehmet Emin Öz'ün, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Erzurum'a gelişine ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy'un, Kayseri'de çıkan olaylara ve provokatörlerin bu ülkede kardeş kavgası çıkaramayacaklarına ilişkin açıklaması
- 2.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Âl-i İmrân suresinin 28'inci ayetikerimesine ilişkin açıklaması
- 3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, orman yangınlarıyla ilgili Meclisin vaziyet alması gerektiğine ve Mardin-Diyarbakır arasında yaşanan yangına ilişkin açıklaması
- 4.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Çukurova'nın ve Söke'nin beyaz altını olan pamuğa sahip çıkılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 5.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, toplumun huzurunu hedef alan ve vatandaşları kışkırtmayı amaçlayan bir provokasyonla karşı karşıya olunduğuna ilişkin açıklaması
- 6.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Muğla ili Seydikemer ilçesinde Mardinli işçilere dönük saldırıya ilişkin açıklaması
- 7.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Türkiye'de barınma krizinin bir numaralı sorunlardan biri olmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 8.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, 2 Temmuz 1993 Sivas katliamının yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 9.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, 2 Temmuz 1993 Sivas katliamının yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 10.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, 30 Haziran Koruyucu Aile Günü'ne ilişkin açıklaması
- 11.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kocaeli'nin stratejik ulaşım ağında önemli bir yer tutacak şekilde planlanan metro hattına ilişkin açıklaması
- 12.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, yabancı düşmanlığı ve sığınmacı nefreti yayarak bir yere varılmasının mümkün olmadığına ilişkin açıklaması
- 13.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Suriyelileri ve diğer sığınmacıları gönderecek çalışma ve düzenlemelerin bir an önce hayata geçirilmesinin elzem olduğuna ilişkin açıklaması
- 14.- Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır'ın, Antalya Havalimanı pist, kule ve terminal binaları için başlatılan genişletme projesine ilişkin açıklaması
- 15.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, Kayseri'nin ardından dün Gaziantep'te de Suriyeli göçmenlere saldırılar olduğuna ilişkin açıklaması
- 16.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Kayseri'de ve Suriye'nin El Bab bölgesinde yaşanan olaylara ilişkin açıklaması
- 17.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, orman yangınlarıyla mücadele amacıyla yapılması gereken ihalelerin tasarruf tedbirleri nedeniyle iptal edilmesine ilişkin açıklaması
- 18.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de sulama suyuyla ilgili çözümlerin bir an önce yaşama geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 19.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Fahrettin Koca'nın yerine Sağlık Bakanlığı koltuğuna oturan Kemal Memişoğlu'ndan beklentilerine ilişkin açıklaması

20.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, 2 Temmuz Madımak katliamına ve çiftçilerin Adana başta olmak üzere Çukurova illerinin afet bölgesi olarak ilan edilmesini beklediklerine ilişkin açıklaması

21.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Kayseri'de yaşanan olaylara, Suriyeli sığınmacılar sorununa ve kuzey Suriye'de yaşananlara; Sinan Ateş davasının ilk duruşmasına, Türkiye'nin gri listeden çıkarılmasına, öğretmenlik mülakatının dün başladığına ve Özgür Taşcı'nın mektubuna; Madımak ve Başbağlar katliamlarının yıl dönümlerine, İzmir Torbalı'da bir restoranda yaşanan patlamaya ve Milli Takım'ın bu akşamki maçına ilişkin açıklaması

22.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, otuz bir yıl önce bugün Madımak Otel'i'nin ateşe verilmesiyle başlayan olaylara, Sinan Ateş davasının ilk duruşmasına, Türkiye'nin orman yangınlarıyla mücadeleyi daha güçlü bir şekilde yapmasının şart olduğuna, Maliye Bakanı Şimşek'in sosyal medya hesabında yayınladığı "Başardık." mesajına, Kayseri'de başlayan öfkenin bütün Türkiye'ye yayıldığına, sığınmacı krizine ve Suriye'nin kuzeyinde yaşananlara ilişkin açıklaması

23.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, bayram haftası Nevşehir'in Avanos ilçesinde çiftçilerin sorunlarını ve isteklerini dinlediğine, Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak çiftçilerin sorunlarını çözeceklerine, çiftçilerin sorunlarına ve tarım sektörünün önemine, 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı'na, Kayseri'nin Melikgazi ilçesinde meydana gelen vahim olaya ve bu olay sonrası sosyal medya platformu X üzerinden yapılan paylaşımlara, Suriye'de Fırat Kalkanı Harekâtı bölgesindeki El Bab ve Azez'de terör yandaşlarının hain saldırılarına, 5 Temmuz 2009 tarihinde Urumçi katliamında şehit edilen Doğu Türkistanlı soydaşlara, 5 Temmuz 1993 günü Erzincan'ın Başbağlar köyünde teröristlerce şehit edilen 33 vatandaşa, görevden ayrılan bakanlara ve yeni atanan bakanlara, 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda bu akşam oynayacak olan Milli Takım'a ve 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklaması

24.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Erzurum Milletvekili Mehmet Emin Öz'ün yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Mehmet Şimşek'in istifasını beklerken farklı 2 bakanın istifasının söz konusu olduğuna, 2 Temmuz 1993'te 33 kişinin yanarak can verdiği Madımak katliamına, mültecilerin bugünkü sorunlarının nedeninin iktidarın Suriye politikası olduğuna, Sinan Ateş davasına ve cinayetin azmettiricisi Doğan Çep'in ifadesine, hayatını kaybeden hasta tutsak Şefik Esen'e ve hasta tutsaklar sorununa ilişkin açıklaması

25.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Sivas'ta yaşanan katliamın 31'inci yılına, 10 Ekim davasına, Sinan Ateş davasının ilk duruşmasına, Mehmet Şimşek'in "Asgari ücret düşük değildir." açıklamasına, yapılan bakan değişikliklerine ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına getirilen Murat Kurum'a, Kayseri'de yaşanan olaylara ve Kayseri Valisinin "Tacizi yapan ve çocuk aynı uyruktandır." açıklamasına, Kayseri'deki ve Konya'daki olaylardan sonra Suriye'nin kuzeyinde yaşananlara ve bu durumun tek sorumlusunun Cumhurbaşkanı ve bu iktidar olduğuna ilişkin açıklaması

26.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, 2 Temmuz 1993 yılında Sivas'ta yaşanan elim hadisenin yıl dönümüne, sığınmacı meselesine, Kayseri'de yaşanan olay sonrasında olan olayların ve eş zamanlı olarak El Bab'da yaşananların sadece Türkiye'yle değil dünyayla alakası olduğuna, silahlı saldırı sonucu hayatını kaybeden Rize'nin Ardeşen ilçesi Tunca beldesinin eski Belediye Başkanı Ahmet Naci Aytemiz'e, bu akşam Avusturya'yla maçı olan Milli Takım'a, görevden ayrılan bakanlara ve yeni atanan bakanlara ilişkin açıklaması

27.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, İstanbul Şehir Üniversitesi'nin kapatılmasıyla ilgili grup önerilerinin iktidar partisi milletvekillerince reddedilmesine ilişkin açıklaması

28.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük'ün İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

29.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

30.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

31.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İYİ Parti grup önerisinin önemine ilişkin açıklaması

32.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

33.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

34.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

35.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun DEM PARTİ'nin grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

36.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

37.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

38.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP'nin grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

39.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

40.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden, Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan Roket Yarışması'nda 1'inci olan Vefa Havacılık Takımı'na "Hoş geldiniz." denilmesi

B) Tezkereler

1.- Cumhurbaşkanlığının, görevden affını isteyen ve görevden af talebi kabul edilen, Fahrettin Koca'dan boşalan Sağlık Bakanlığına Kemal Memişoğlu'nun; Mehmet Özhasseki'den boşalan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Murat Kurum'un atandığına ilişkin tezkeresi (3/887)

C) Önergeler

1.- Başkanlıkça, Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Erzincan'ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısının 28/6/2024 tarihinde (4/60); İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden (4/59); Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliklerinden (4/61); Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'nun, Dijital Mecralar Komisyonu üyeliğinden (4/62) geri çekildiklerine ilişkin yazılarının 2/7/2024 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazıları

2.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, (2/1373) esas numaralı Gazi Giresunlu Topal Osman Ağa'nın Hukukun İtibarının İade Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/63)

VI.- ANT İÇME

1.- Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun ant içmesi

2.- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un ant içmesi

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, Şehir Üniversitesinin kapatılmasıyla meydana gelen mağduriyetlerin ve diğer vakıf üniversitelerinin maruz kalabileceği uygulamaların araştırılması amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, çocuk koruma sistemindeki eksiklikleri ortaya koymak, bu eksikliklerin giderilmesi için öneriler geliştirmek ve çocukların fiziksel ve psikolojik sağlıklarını koruyacak önleyici tedbirlerin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, 2 Temmuz Sivas katliamının tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, faili meçhul siyasi cinayet davalarının zaman aşımına uğramalarının nedenleri ve gerekli yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılmasına ilişkin önerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

2.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

4.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

5.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- 10/983, 984, 985, 986, 987, 988 esas numaralı Erzincan'ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunda boş bulunan üyeliklere seçim

2.- Çevre Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

3.- Dışişleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

4.- Dijital Mecralar Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

5.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

6.- Plan ve Bütçe Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

7.- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

8.- Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/34) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 63)

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 64)

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Avrupa Konseyi İmtiyaz ve Muafiyetleri Umumî Anlaşmasına Ek Üçüncü Protokolün Onaylanmasına Dair 29/8/1961 Tarihli ve 358 Sayılı Kanuna Ek Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1733) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 120)

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının Kuruluş Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 259 ve 260 Sayılı Governörler Kurulu Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2018) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 121)

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2160) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 122)

6.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2194) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 141)

XI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Divan olarak ve milletvekilleri adına, birazdan oynanacak Türkiye-Avusturya arası futbol karşılaşmasında Türk Millî Takımı'na başarılar dilediklerine ve millîlerin bu maçı kazanarak çeyrek finale yükseleceklerine inandıklarına ilişkin konuşması

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, konut kiralardaki yüzde 25 zam sınırı uygulamasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/12779)

2.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu bünyesinde kurulan Çocuk Hakları Alt Komisyonuna ve Kamu Denetçiliği Kurumuna çocuk hakları konusunda yapılan başvurulara ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın cevabı (7/13071)

2 Temmuz 2024 Salı
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 15.03

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 97'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Hatay halkının konut ihtiyacının en kısa zamanda giderilmesi hakkında söz isteyen Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'a aittir.

Sayın Yazıcı Özbudun, buyurun. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, Hatay halkının konut ihtiyacının en kısa zamanda giderilmesine ilişkin gündem dışı konuşması

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, aslında, gündem dışı söz alma yetkisi, hep, vekillerimiz tarafından seçildikleri bölgenin sorunlarını dile getirmek üzere kullanılıyor. Ben de bu vesileyle buradan Antalya halkına selam ve sevgilerimi sunuyorum. Ne var ki Antakya'nın, Hatay halkının bana sunduğu bazı özel talepleri var. O nedenle, bu talepleri yerine getirmek, ifade etmek için söz almış bulunuyorum. Zaten Anayasa'mızın 80'inci maddesi de şöyle bir hükme yer veriyor: Milletvekilleri seçildikleri bölgenin ve kendilerini seçenlerin değil, bütün milletin temsilcisidir. Yani bu talebinin anayasal bir dayanağı da var.

Antakya halkının birçok hayati sorunu var, bunlardan belki de en acil olarak giderilmesi gereken, onların konut ihtiyacıyla ilgili. Kendilerine 150 bin konutun bir yıl içinde inşa edileceği vad edilmiş. Ne var ki orta hasarlı yapıların da bir kısmının yıkılması hâlinde ihtiyaç duyulacak olan konut sayısı 150 binin de üzerinde olacak. Dahası, iş yerleri ve kamu binalarının inşası da düşünüldüğü zaman, aslında kentin yeniden yaşanabilir hâle getirilmesi için çok ciddi bir inşaat projesinin yürürlüğe girmesi gerekiyor. Şu anda Antakya'da 170 bin kişi konteynerlerde yaşıyor ve bu 150 bin konutun inşası için 150 bin kişilik bir iş gücü ordusuna ihtiyaç var yani bu, şu anlama geliyor: Orada konteyner kapasitesinin en az 2 katına çıkarılması gerekir ki inşaat için gerekli olan iş gücü de bu bölgeye yerleştirilebilsin.

Değerli milletvekilleri, 6 Şubat depreminden sonra Antakya halkı çok büyük bir keder yaşadı. Onların önemli bir kısmı hayatlarını kaybeden yakınlarını belki bulabildiler enkaz altında, defnedebildiler ama bir kısmı bunu dahi bulamadı yani dualarını sunacakları ve ziyaret edecekleri mezar taşından dahi yoksunlar. İşte, bu kederli halkın insanca yaşama standardına kavuşturulması çok çok büyük bir hayati önem taşıyor.

Ben aslında Hükümet yetkililerinin işlerinin kolay olmadığını biliyorum ama eğer Antakya halkıyla dürüst, samimi, katılımcı bir süreç yürütülürse bu projelerin daha kolay bir biçimde hayata geçirilebileceğine Antakyalılar inanıyorlar ve talepleri şu: Kendileriyle samimi bir diyalog kurulsun, ihtiyaçları samimi ve objektif bir biçimde tespit edilsin ve hep birlikte kentin inşasını gayretle yerine getirsinler; bu halkın taleplerini göz ardı edemeyiz. O nedenle hep birlikte bu sorunun çözümüne katkıda bulunmamız gerektiğini düşünüyorum.

Ayrıca, Antakya'da kadınların ve çocukların çok daha özel sorunları var ve bu sorunların çözümü için orada ciddi bir kadın hareketi de çaba sergilemekte. Dolayısıyla, biz kadınların da Antakya'ya özel bir el uzatmamız gerektiğini düşünüyorum.

Bu vesileyle, 2 Temmuz 1993'te yani bundan otuz bir yıl önce Madımak katliamında hayatlarını kaybeden canlarımızı sevgiyle saygıyla ve rahmetle anıyorum; yakınlarına başsağlığı diliyorum ve Türkiye'nin bir daha böylesine vahşi olaylara sahne olmamasını yürekten temenni ediyorum.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özbudun, teşekkür ediyorum.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Devamla) - Ben de teşekkür ederim.

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Artvin'deki maden çalışmalarının hukuki boyutu hakkında söz isteyen Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'a aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bayraktutan, buyurun.

2.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'deki maden çalışmalarının hukuki boyutuna ilişkin gündem dışı konuşması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de sözlerimin başında -bugün 2 Temmuz- Sivas'ta yitirdiğimiz canlarımızı saygıyla, özlemle anıyorum.

Değerli arkadaşlarım, ben burada Artvin'e ilişkin, madene ilişkin birçok konuşma yaptım. Artvin öyle bir yer ki Artvin'in yüzde 71'i maden sahası; 525 tane maden ruhsatı var. Bir kent madenlerle yok ediliyor ve biz bunu izliyoruz değerli arkadaşlar. Nasıl?

Bakın, otuz yılı aşkın bir süredir Cerattepe'yle uğraşıyoruz. Ben burada onlarca konuşma yaptım Cerattepe'ye ilişkin. Buna ilişkin bir ihale süreci vardı, onlar ayrı bir konu, onu da burada ayrıca Meclis araştırma önergesi olarak birçok kere dile getirdim ama bunun esas dayanağından bahsetmek istiyorum. 2013'te verilmiş olan bir "ÇED Olumlu" kararına karşı Rize İdare Mahkemesinde açılmış olan davanın sonucunda Rize İdare Mahkemesi şöyle bir karar verdi bilirkişi raporuna dayanarak, dedi ki: "Artvin'de ya maden çalışmasıyla devam edeceksiniz ya da eğer maden çalışması yaparsanız bu kenti yok edeceksiniz." Ve bunun sonucunda ÇED iptaline ilişkin olumlu karar verdi, "ÇED Olumlu" kararını ortadan kaldırdı değerli arkadaşlarım. Buna ilişkin karara karşı şirket tarafından ve idare tarafından Danıştay yoluna gidildi, Danıştayda karar onandı. Şirket o kadar ilginç gelişmeler gösterdi ki o kararın kesinleşme sürecinde hiçbir şeyi beklemeden... Orman Bakanlığının 2009/7 sayılı bir genelgesi var, bu genelge yargı kararlarını Türkiye'de çöpe atıyor; hangi kararı alırsanız alın, maddi anlamda hüküm teşkil eden hangi karara dayanırsanız dayanın bu genelgeye dayanarak o kararları alıp çöpe atıyorsunuz ve kararları bir anlamda yok hükmünde sayıyorsunuz. Şirket geldi, dedi ki: "Ben bu genelgeye dayanarak yeni bir ÇED raporu hazırlayacağım." ÇED raporu hazırladıktan sonra bu karara karşı da değerli arkadaşlarım, yeniden yargı yoluna başvurduk. Yeniden yargı yoluna başvurmamız sonucunda daha önce "siyah" diyen Rize İdare Mahkemesi, 2015'te "beyaz" dedi. Daha önce "Burada maden çıkarılamaz." denilen Rize İdare Mahkemesinin hâkimleri "Burada maden çıkarılır." dedi. Niye biliyor musunuz? Hâkimler değiştirildi. O hâkimler götürüldü, başka hâkimler getirildi, talimat verildi, tavsiyede bulunuldu, telkinde bulunuldu ve hâkimler yeni karar verdiler değerli arkadaşlarım. Bunun sonucunda bütün iç hukuk yolları tüketildi ve insanlar, oradaki 700'ün üzerindeki doğasever kalktılar Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru talebinde bulundular. Anayasa Mahkemesi, bireysel başvuru talebi sonucunda -yedi yıl değerli arkadaşlarım, bakın, yedi yıl- Cerattepe'deki bütün bu kırıma, Cerattepe'deki maden şirketi tarafından yapılan bütün bu cinayete

yedi yılın sonunda hak ihlali kararı verdi. Hak ihlali kararının gerekçesi olarak da özel hayata saygı ilkesinin ihlal edildiğine ilişkin karar verdi. Bu yedi yıl içinde maden şirketi herhangi bir gerekçe göstermeden, bütün yapmış olduğu işlemlerin hukuki dayanağının olmadığını göstererek Artvin'i katletti, doğayı katletti, sularımızı kirletti, yeşilimizi yok etti, yedi yılda ancak Anayasa Mahkemesi karar verdi değerli arkadaşlarım. Ve bu Anayasa Mahkemesi kararı oy birliğiyle değil oy çokluğuyla verildi ve buna muhalefet şerhi veren Muhterem İnce, adını da -kendisi Artvin Valiliği yaptı- buradan Artvinlilere şikâyet ediyorum. Herkes oy birliğiyle "Burada bir hak ihlali vardır." dedi, bu beyefendi hukukçu olmamasına rağmen "Hayır, burada hak ihlali yoktur." dedi. Artvin'de valilik yapan, Artvin'in ekmeğini yiyen, suyunu içen Muhterem İnce'yi de buradan Artvinlilere şikâyet ediyorum değerli dostlarım.

Ve, bu kararın sonucunda ne oldu? Bu kararın sonucunda "Burada bir hak ihlali vardır ve bunun gereği yapılmalıdır." denmesine rağmen, Anayasa Mahkemesinin bu konudaki bağlayıcı kararına rağmen, Anayasa'nın 153'üncü maddesinin Anayasa Mahkemesi kararlarının, tüm organları, yasama, yürütme, yargı organlarını bağlayacağına, özel, gerçek ve tüzel kişileri, idari makamları bağlayacağı amir hükmüne rağmen ve bu karar Yeşil Artvin Derneği tarafından ilgililere tebliğ edilmesine rağmen, valiliğe, orman bölge müdürlüğüne, çevre, şehircilik il müdürlüğüne ve il özel idaresine tebliğ edilmesine rağmen ve bunun dışında Rize İdare Mahkemesince de bu kararın işleme alınması yönündeki taleplere rağmen, bu konudaki yürütmenin durdurulması talebine rağmen, bu cinayetin ve bu katliamların durdurulması için gerekenin yapılması konusundaki taleplere rağmen idare makamları bunu, topu yukarıya attılar, "Bizim üst makamlarımız, Ankara karar verir." diye topu taca attılar. Rize İdare Mahkemesi bunu esasa aldı, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararını esasa aldı; iki üç aydır ne bekliyor bilmiyoruz değerli arkadaşlar, neyi bekliyor yani? Bakın, bu ülkede bir Anayasa Mahkemesi kararı var, "Cengiz İnşaatın Artvin'de yapmış olduğu bu maden işletmesi bir cinayettir." diyor, hak ihlali kararı veriyor, hiç kimse bir şey yapmıyor değerli arkadaşlarım. Eğer Anayasa Mahkemesi kararını tanımayacaksak, Anayasa Mahkemesi kararının bütün bu Anayasa'nın 153'üncü maddesindeki hüküm çerçevesindeki bağlayıcı hükmünü tanımazsak biz bu ülkede hangi yargı kararını tanıyacağız değerli arkadaşlarım? Hangi yargı kararından hareket ederek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan, lütfen tamamlayın.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) - Çok teşekkür ediyorum Başkanım.

Hangi kararı tanıyacağız? Bu nedenle buradan bir kere daha haykırıyorum: Anayasa Mahkemesi, bireysel başvuruyla, bu konudaki cinayet teşkil eden bu çalışmaya ilişkin dur kararı vermiştir. Buna ilişkin yürütmeyi durdurma talepleri vardır. Bir an önce gereği yapılmalıdır. İdari makamlara, valiliğe, Rize İdare Mahkemesini esas alıp da işlem yapmayan bütün kurumlara sesleniyorum: Suç işliyorsunuz değerli arkadaşlarım, bu suçta ortak olmayın, bu cinayet şebekesine ortak olmayın, bu konuda gereğini yapan maden işletmesinin siyasi abilerine ortak olmayın diyorum, bu cinayeti durdurun diyorum. Artvin halkı durduğu yerde duruyor, onurlu mücadelesine devam ediyor. Buradan bir kere daha Türkiye'ye haykırıyorum: Cerattepe geçilmez, Artvin halkı yenilmez diyorum, Cerattepe geçilmez, Artvin halkı yenilmez diyorum; Artvin halkının onurlu mücadelesini saygıyla selamlıyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bayraktutan, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Erzurum'a gelişiyle ilgili söz isteyen Erzurum Milletvekili Mehmet Emin Öz'e aittir.

Sayın Öz, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Erzurum Milletvekili Mehmet Emin Öz'ün, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Erzurum'a gelişiyle ilgili gündem dışı konuşması

MEHMET EMİN ÖZ (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşlarının Erzurum'a gelişi, Erzurum Kongresi'nin yapıışıyla ilgili söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Arazi yangınlarında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Yine, bu yangınlarda yaralanan vatandaşlarımıza da acil geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Akşam oynanacak olan 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Millî Takım'ımıza başarılar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşları 3 Temmuzda Erzurum'a geldiler. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti yenilgiye uğramış, Mondros Mütarekesi imzalanmış, 7 ve 24'üncü maddelere dayanarak İtilaf Devletleri ülkenin önemli yerlerini işgal etmeye başlamışlardı; İzmir'in işgali bardağı taşırın son damla oldu. Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşları Samsun'a çıktı; 9'uncu Ordu Müfettişi olarak Havza'ya, oradan Amasya'ya geçti; Amasya Tamimi yayımlanınca Millî Mücadele başlamış oldu. 16 Ocak 1919'da Erzurum'da Ermeni, Trabzon ve civarında da bir Pontus Rum devleti kurmak için harekete geçmişti. Mustafa Kemal Paşa tam bu sırada Erzurum'a geldi. Erzurum'a gelmesinin en önemli sebebi tabii ki Erzurum'u korumak için bir araya gelen derneklerin 10 Temmuzda bir kongre kararı almış olmalarıydı. Erzurum, 1071 Malazgirt'le Saltukoğulları'na iktâ olarak verilmiş, 1514'te Osmanlı'nın eline geçip uzun süre Osmanlı Devleti'yle huzurlu bir birliktelik yaşamış bir şehirdi. Evliya Çelebi burada gümruk memurluğu yapmış "İstanbul ve İzmir'den sonra 3'üncü gümruk Erzurum'du." demişti. 1829 Rus işgali öncesi 130 bin nüfus olan Erzurum, ticaret ve ilim şehriydi; 1829, 1878 (93 Harbi) Harpleri ve Birinci Dünya Savaşı'yla 1916'da Erzurum âdeta tarihten silinmişti. O günleri Ahmet Hamdi Tanpınar "Beş Şehir" isimli kitabında şöyle anlatıyor: "Bu sefer geldiğim Erzurum başka bir Erzurum'du fakat dört kapılı şehrin kendisi yoktu. Denilebilir ki asırlarca gururunu yapan ve topluluk hayatına istikamet veren serhat şehri ruhundan başka ortada pek az şey kalmıştı. Bu yıkılış, Erzurum'da ilk defa mı oluyordu? 1828 mağlubiyeti, 1876 felaketi ve daha önce birçok isyanlar muhakkak ki buraları gene sarsmıştı. Birincisinde 132 bin olan nüfus 100 bine inmişti, ikincisinde şehir kökünden sarsılmıştı fakat bu seferki yıkılış çok başka bir şeydi. Bu sefer ölüm, geride kendisinden başka hiçbir canlı şey koymamak ister gibi şehre saldırmıştı. Gerçekten kendi malı olan uçsuz bucaksız bir mezarlığın bir ucundaki küçük bir şehir iskeleti, artık sadece bir harabeyi çevreleyen birkaç kapı adıyla birkaç bozuk yol bırakarak çekilip gitmişti. Bu, eski ressamların tasvir etmekten hoşlandıkları şekilde ölümün zaferiydi." Bu sefer nüfus 8 bine düşmüştü. Şimdi, bölgede bir Ermeni devleti bir de Pontus Rum devleti kurmak isteniyordu. İşte, bu kongre, bu şartlarla 56 delegeyle toplandı. Bu 56 delege ve Erzurum halkının kongrenin arkasındaki duruşu bana İkinci Dünya Savaşı'nda bir Başbakanın kraliyet pilotlarını minnetle andığı konuşmasını hatırlatıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne diyordu Başbakan? "Savaş tarihinde hiçbir vakit bu kadar çok kişi bu kadar az kişiye bu kadar şey borçlu olmamıştır." Bu söz, rahatlıkla Erzurum Kongresi'ni tertip eden 56 delege ve kahraman Erzurum halkı için de söylenebilir. Erzurum Kongresi'nde etkin rol oynayan özellikle 6 kişiyi ve emeği geçenleri saygıyla anıyorum. Bunlar; Mustafa Kemal Paşa, Ali Fuat, Refet, Rauf, Kazım, Hoca Raif ve Mustafa Kemal'e destek veren Cevat Dursunoğlu, Binbaşı Kazım Yurdalan, Mustafa Durak Sakarya; hepsini minnetle anıyorum.

Yüce milletimizi ve Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öz, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz, Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy'a ait.

Sayın Özsoy, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy'un, Kayseri'de çıkan olaylara ve provokatörlerin bu ülkede kardeş kavgası çıkaramayacaklarına ilişkin açıklaması

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün, ilimizde hiç tasvip etmediğimiz bir vaka neticesinde çeşitli olaylar çıktı, ilimizdeki Suriyeli sığınmacılara karşı eylemler yapıldı. Suriyelileri bahane ederek ülkemizi karıştırmak isteyen provokatörler emellerine ulaşamayacaklar.

Olayların çıktığı ilk dakikadan itibaren her türlü tedbiri alan ve olayların büyümemesi için her şeyi yapan emniyet güçlerimize ve özellikle Sayın Valimiz Gökmen Çiçek'e çok teşekkür ediyorum. Pazar günü gece yarısından itibaren durmadan, dinlenmeden görev yapan tüm Emniyet mensuplarımıza kolaylıklar diliyor. Valimiz Gökmen Çiçek'e, Emniyet Müdürümüze ve tüm Emniyet mensuplarımıza tekrar teşekkür ediyorum. Tüm hemşehrilerimizi sükûnete davet ediyorum. Provokatörlere de başaramayacaksınız, bu ülkede kardeş kavgası çıkaramayacaksınız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Provokatörler Suriyeli olmasın.

BAŞKAN – Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz...

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan...

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Konuşma oradan, ne konuşuyorsun!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ne biçim konuşuyorsun ya!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Konuşma oradan!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ne provokatör, niye provokatörmüş?

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Konuşma sen oradan, oturduğun yerden kendi kendine...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – İstedğim yerden konuşurum.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Söz al, konuş.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Konuşacağım tabii.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Söz al, konuş.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ne oldu?

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Otur oturduğun yere!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sen niye protesto edenlere "provokatör" diyorsun?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Ne sanıyorsun sen kendini? Bu Meclisi karıştırmak için her şeyi yapıyorsun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ayıp ya, ayıp!

BAŞKAN – Evet, Sayın Bayar, Sayın Türkoğlu, lütfen...

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Senin yaptığın ayıp, otur!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Bak, öyle konuşma!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Sayın Bayar, lütfen.

Sayın Türkoğlu, herkesin söylediği, kayıtlara geçti.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Seni ne ilgilendiriyor benim konuştuğum?

BAŞKAN – Sayın Bayar, lütfen.

Sayın Yaz, sürenizi yeniden başlatıyorum.

Buyurun.

2.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, Âl-i İmrân suresinin 28'inci ayetikerimesine ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

(Hatip tarafından Âl-i İmrân suresinin 28'inci ayetikerimesinin bir kısmının okunması)

"Müminler, müminleri bırakıp da kâfirleri dost edinmesin. Kim bunu yaparsa artık Allah'la olan bağıını koparmış demektir.

Ancak onlardan gelebilecek bir tehlikeden korunmanız başkadır. Allah, kendisi hakkında sizi uyarıyor. Sonunda dönüşünüz Allah'adır. De ki: 'İçinizdekileri gizleseniz de açığa vursanız da Allah onu bilir. Göklerde olanları da yerde olanları da bilir. Allah, her şeye kadir. Herkes, yaptığı iyiliği de işlediği kötülüğü de önüne konmuş olarak bulacaktır. Ey Resulüm! De ki: 'Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyun ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah, çok bağışlayıcı çok esirgeyicidir.'"

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal...

3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, orman yangınlarıyla ilgili Meclisin vaziyet alması gerektiğine ve Mardin-Diyarbakır arasında yaşanan yangına ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yaz aylarının gelmesiyle birlikte, her yıl yaşadığımız kâbusla bu sene de karşılaşmaya başladık. Son olarak, Çeşme, Selçuk ve Menderes'te meydana gelen ve ormanlarımızın kaderi hâline gelen yangınlar, öncelikle ciğerlerimizi dağlamakta, beraberinde ekolojik dengeyi de olumsuz etkilemektedir. Fatih Sultan Mehmet Han'ın "Ormanlarımdan bir dal kesenin başını keserim." sözü sıradan bir söylem değil, tam aksine, doğal yaşamın, yaban hayatın ve çevresel faktörlerin önemine vurgu yapan etkili bir kararlılık iradesidir. Binlerce hektar orman alanının yok edilmesine sönmemiş sigara, mangal ateşi, anız yakılması ve benzeri gibi basit mazeretler söz konusu olmamalıdır. Bu konuda yüce Meclis vaziyet almalı, orman alanlarımızın tamamını özel korumalı bölgeler statüsüne kavuşturacak yasal düzenleme yapılmalı, ormanlarımız fiziki ve fiili koruma altına alınmalıdır.

Bu vesileyle, geçtiğimiz günlerde Mardin-Diyarbakır arasında yaşanan yangında yaşamını yitiren 15 vatandaşımıza bir kez daha Allah'tan rahmet diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Evrim Karakoz...

4.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Çukurova'nın ve Söke'nin beyaz altını olan pamuğa sahip çıkılması gerektiğine ilişkin açıklaması

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Pamuk, ülkemiz için stratejik bir üründür. Çukurova'nın, Söke'nin beyaz altını olan pamuğa sahip çıkılmalıdır. Yüksek girdi maliyetleri, tarımsal desteklerin az oluşu ve pamuğa biçilen fiyatlardan dolayı çiftçilerimiz, artık üretim yapamaz duruma

gelmiştir. Maliyetler katlanılamaz bir biçimde yükselmiştir. Pamukta geleneksel bir söz vardır: 1 kilo pamuk eşittir 1 litre mazot. Buradan iktidara sesleniyorum: Bugün mazotun litre fiyatı 45 lira sınırında, o zaman 1 kilo pamuk da en az 45 lira olmalıdır. Üreticiyi düşünün ve bunun altında bir fiyat açıklamayın.

Ayrıca, dekar başına verilen 345 lira mazot desteğini en az 600 liraya, 21 lira olan gübre desteğini de en az 80 liraya çıkarın.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer...

5.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, toplumun huzurunu hedef alan ve vatandaşları kışkırtmayı amaçlayan bir provokasyonla karşı karşıya olunduğuna ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Toplumun huzurunu hedef alan ve vatandaşlarımızı kışkırtmayı amaçlayan bir provokasyonla karşı karşıyayız. Hiç şüphesiz yaşananlarda bir kısım muhalefetin de mesuliyeti var. Siyasi çıkar uğruna ülkemizin huzurunun bozulmasına sebep olanlara en güzel cevabı her zamanki gibi milletimizin soğukkanlılığı ve feraseti verecektir. Ülkemizdeki huzur iklimini sabote etmek, sınır hattımızda bir terör koridoru oluşturmak isteyenler hedeflerine asla ulaşamayacaklar. Tüm vatandaşlarımızı bu provokatif eylemlere karşı soğukkanlı olmaya davet ediyorum. Ayrıca, bayrağımıza el uzatan hainlere de devletimiz gereken cevabı en sert şekilde verecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Kars Milletvekili İnan Akgün Alp...

6.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Muğla ili Seydikemer ilçesinde Mardinli işçilere dönük saldırıya ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Sayın Başkanım, Meclisimizin dikkatini bir olaya çekmek istiyorum. Muğla ilimizin Seydikemer ilçesinde Mardinli işçilere dönük bir saldırı yaşanmıştır. İşçiler, Kürt kimlikleri sebebiyle nefret söylemine ve saldırılara maruz kaldıklarını iddia etmektedirler. Yaşanan bu tür olaylar "münferit olaylar" olarak görülmemelidir. Halk arasında her türlü ırkçı ve ayrımcı saldırılara zemin hazırlayan, toplumsal barışımızı zedeleyen ve çatışmayı körükleyen uygulamaları ve politikaları reddediyoruz. Saldırıyla ilgili ivedi ve etkin bir şekilde soruşturma yürütülmesini ve olayın aydınlatılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül...

7.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Türkiye'de barınma krizinin bir numaralı sorunlardan biri olmaya devam ettiğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Barınma hakkı anayasal bir hak olmasına rağmen Türkiye'de barınma krizi bir numaralı sorunlardan biri olmaya devam ediyor. Bir yılda kira fiyatları yüzde 125 arttı; emeklinin, öğrencinin, asgari ücretlinin canını yaktı artık konut satın almak ise hayal oldu. Aydın'da ev almak isteyen bir yurttaş, 2020'de metrekare başına 2.851 TL öderken 2023'te 23.721 lira, 2024'te ise 37.297 lira öder hâle geldi. Böylece Aydın'da metrekare birim fiyatları 2020 yılından itibaren dört yılda 1.208 lira zamlanmış oldu. Aileleri emekli maaşıyla ev alan nesil, AKP iktidarı yüzünden bir ev, bir araba hayali bile kuramaz, başını sokacak bir yer bulamaz hâle getirildi. Temel hakları bile yurttaşla lütf gibi sunduğunuz bu düzen bitecek, CHP iktidarında barınma sorunu ortadan kalkacak.

BAŞKAN - Samsun Milletvekili Murat Çan...

8.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, 2 Temmuz 1993 Sivas katliamının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) – Otuz bir yıl önce bugün, tarihin en vahşi, en insanlık dışı eylemlerinden biri gerçekleşti. İnsan, insanı yakar mı? Evet, yakarmış. İnsan, insan yanarken bakar mı? Evet, bakarmış. İnsan, insanı yakanı aklar mı? Evet, aklamış. İnsan yanarken yanmayan insan var mı, varsa yanmayan o, insan mı? Hayır efendim, bize göre o, insan değildir. Bizim kavgamız insanlıktan nasibini almamış olanlarla, bizim kavgamız birliğimize kardeşliğimize kastedenlerle, bizim kavgamız insan yakanlarla, insan yakanları alkışlayanlarla, insan yakanları aklayanlarla. Sivas'ta 2 Temmuz 1993 tarihinde katledilen canlarımızı özlem, saygı ve rahmetle anıyor, bu katliamı unutturmamak, sorumlulardan ve onları koruyup kollayanlardan hesap sorma konusundaki kararlılığımızı bugün bir kez daha vurguluyoruz.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar...

9.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, 2 Temmuz 1993 Sivas katliamının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

CEM AVŞAR (Tekirdağ) – Aşkla semah duranları, gençleri, çocukları, aydınları, sanatçıları 2 Temmuz 1993'te Madımak'ta katlettiler. Yası hiç bitmeyen bu acının yıl dönümünde, yitip giden 33 canımızı saygı ve rahmetle anıyorum. Madımak Otel katliam davasında Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 14 Eylül 2023'te verdiği zaman aşımı kararı, 2 Temmuzun acısını milyonlara bir kez daha yaşatmıştır. Bu karar yok hükmündedir çünkü Madımakta 33 insan inancından dolayı, fikirlerinden dolayı katledilmiştir. Bu, bir insanlık suçudur ve insanlık suçlarında zaman aşımı olmaz. Bir daha bu ve benzeri acıların yaşanmaması için, insanlık davası olan Madımak katliamı davası yeniden açılmalı, perde arkasındaki bütün karanlık organizatörler ortaya çıkarılmalıdır.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan...

10.- İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan'ın, 30 Haziran Koruyucu Aile Günü'ne ilişkin açıklaması

TUĞBA IŞIK ERCAN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir çocuğa verilecek en güzel hediye, sevgi dolu bir ailedir. Aile, çocuklarımıza yalnızca bir yuva değil, aynı zamanda güven, şefkat ve umut dolu bir gelecek sunar. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından 23 Haziran 2021'de imzalanan kararla Himaye-i Etfal Cemiyetinin kuruluş tarihi olan 30 Haziran, Koruyucu Aile Günü olarak ilan edilmiştir. Bu anlamlı gün, Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin öncülüğünde her geçen gün daha da büyüyen bir harekete dönüşmüş, bugün 10 binden fazla çocuğumuz, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın güvencesinde koruyucu ailelerinin kanatları altında huzur bulmaktadır.

Bu vesileyle, sevgiyle yoğurdukları yuvalarda binlerce çocuğa umut olan tüm koruyucu ailelerimize şükranlarımı sunuyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

11.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kocaeli'nin stratejik ulaşım ağında önemli bir yer tutacak şekilde planlanan metro hattına ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Kocaeli'nin stratejik ulaşım ağında önemli bir yer tutacak şekilde planlanan metro hattı, Körfez'den başlayarak Derince, İzmit ve otogara uğrayarak doğu istasyonunda sonlanmaktadır. Doğu-batı uzanımlı bu metro hattı, tek bir raylı sistemle en fazla sayı ve yoğunlukta yolcuya hitap etme açısından azami erişim imkânı sağlayacaktır.

Projenin ikinci etabıyla bu hat, Kartepe Cengiz Topel Havaalanı'na bağlanacaktır. İhalesi gerçekleşen projede imzalar atılmış olup hattın tamamlanmasıyla başlangıçta 300 bin yolcuya hizmet vermesi beklenmektedir. Trafik yoğunluğunun yer altına alınması adına atılacak her adımda geç kalınmamasının önemi izahtan varestedir. Başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere Ulaştırma Bakanlığımıza ve projenin hayata geçirilmesi adına gayret eden, teşvikte bulunan herkese gönülden teşekkür ediyor, hayırlı olsun temennisiyle Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı...

12.- Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı'nın, yabancı düşmanlığı ve sığınmacı nefreti yayarak bir yere varılmasının mümkün olmadığına ilişkin açıklaması

CEVAHİR ASUMAN YAZMACI (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ülkemizde son günlerde yine birileri tarafından düğmeye basılarak ayrıştırıcı, ötekileştirici bir iklim yaratılmaya çalışılıyor. Mali Eylem Görev Gücünün Türkiye'yi gri listeden çıkarmasının hemen ardından birilerinin ülkeyi karıştırmaya çalışması manidardır. Yabancı düşmanlığı ve sığınmacı nefreti yayarak bir yere varılması mümkün değildir. Kayseri'de küçük bir grubun yol açtığı üzücü olayların sebeplerinden biri de ayrıştırıcı söylemlerdir. Benzer olayı Suriye'nin kuzeyinde de sahnelemeye çalıştılar. Devletimiz, kimsenin kötü emellerini gerçekleştirmesine müsaade etmeyecek kadar büyük ve güçlüdür. Güvenlik güçlerimiz, suç ve suçlulara karşı hiç şüphesiz gereğini yapar, kimsenin bu konuda tereddüdü olmasın. Milletimizin arasına nifak tohumları ekmek isteyenler, asla amacına ulaşamayacaktır. Hepimiz, sağduyulu davranmalı, ülkemizi karıştırmak isteyenlere fırsat vermemeliyiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Dursun Ataş...

13.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Suriyelileri ve diğer sığınmacıları gönderecek çalışma ve düzenlemelerin bir an önce hayata geçirilmesinin elzem olduğuna ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – İki gün önce seçim bölgesi Kayseri'de Suriyeli bir şahsın küçük bir çocuğa alçakça tacizde bulunması, bugüne kadar yaşanan pek çok olaydan sonra artık bardağı taşıran son damla olmuş, hemşehrilerimiz de haklı olarak büyük bir tepki göstermiştir. Dün akşam da Kayseri'de eylemler sürmüş, farklı semtlere hatta farklı şehirlere de yayılmıştır. Bu durumun ülkemiz açısından bir beka meselesi olduğunu yıllardır her fırsatta, her mecrada dile getirdik. Olayların bu boyutlara geleceğini defalarca kez anlattık. Bu olaylardan muhalefeti sorumlu tutmak, milletimizin apaçık talebine, hemşehrilerimizin feryadına kulak tıkamaktır. Şehrimizin ve ülkemizin huzurunu bozan sığınmacılara karşı milletimizin sabrı kalmamıştır. Artık Türk milleti için bıçak kemiğe dayanmıştır. Devletimizin bekası ve milletimizin huzuru için Suriyeliler ve diğer sığınmacıları gönderecek çalışma ve düzenlemelerin bir an önce hayata geçirilmesi elzemdir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır...

14.- Antalya Milletvekili Sururi Çorabatır'ın, Antalya Havalimanı pist, kule ve terminal binaları için başlatılan genişletme projesine ilişkin açıklaması

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) – Antalya, ülkemizin en çok turist ağırlayan önemli bir turizm şehridir. Artan ziyaretçi talebini karşılamak amacıyla geçtiğimiz yıllarda Antalya Havalimanı pist, kule ve terminal binaları için yeni bir genişletme projesi başlatıldı. Ne yazık ki aşırı hava trafiği ve yolcu terminalindeki yoğunluk hâlâ devam ediyor. Antalya Havalimanı'nda doğu, batı ve askerî pistler mevcuttur. Doğru ve batı pistlerinin iniş ve kalkış olarak hizmet vermesi gerekiyor ama durum öyle değil. Devlet Hava Meydanları, hangi fizibilite çalışmasına dayanarak böyle bir projeyi onayladı ise doğu pisti sadece kalkış için kullanılabilir. İlave edilen yeni terminal binası nedeniyle doğu pistinin önemli bir bölümünün hava kontrol kulesinden görülmesinin imkânsız hale geldiği doğru mudur? Eğer doğruysa bu durum, iniş ve kalkışlarda büyük bir risk içermiyor mu? İki pisti görecekte yeni bir kule yapılması gerekmez mi? Askerî pist, turizm sezonu yoğunluğunda kullanılamaz mı? Ulaştırma Bakanlığına sormak istiyorum: Bu proje aşamasını nasıl...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir...

15.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Kayseri'nin ardından dün Gaziantep'te de Suriyeli göçmenlere saldırılar olduğuna ilişkin açıklaması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Kayseri'nin ardından dün pek çok ilde Suriyeli göçmenlere benzer saldırılar oldu, bu illerden biri de Antep. Hatta işçi servislerinin önü kesildi, Suriyeli işçileri indirmek istediler, yerli işçiler saldırganları engelledi. Buradan tüm Antepli emekçilere sesleniyorum: Bizi bu sefalet düzenine mahkûm edenlerden, Suriye'de emperyalistlerle, cihatçı teröristlerle iş tutup savaşı büyütenlerden, kirli pazarlıklarla Türkiye'yi Avrupa'nın sınır bekçisi hâline getiren AKP iktidarından hesap sormak yerine, bizi birbirimize kırdırmak isteyenlerin kirli oyunlarına alet olmayın. Ana muhalefet partisi vekillerini de uyarıyorum, popülist söylemlerle, yanlış bilgilerle, mülteci kötüleyerek çektiğiniz her video, yaptığınız her açıklama sizi de sorumlu kılar. Sağduyu göstermeden, sorunların esasını ortaya koymadan, nefret söylemleriyle toplumsal fay hatlarını tetiklemek halk düşmanlığıdır, bunu yapmayın.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan...

16.- Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan'ın, Kayseri'de ve Suriye'nin El Bab bölgesinde yaşanan olaylara ilişkin açıklaması

MESTAN ÖZCAN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kayseri'de başlayan ve lokal olarak diğer birkaç ilimizde yaşanan üzücü olayları ve Suriye El Bab'da şanlı bayrağımıza ve tırlarımıza yapılan şeref yoksunu saldırıyı şiddetle kınıyorum. Alçakça yapılan saldırıların arkasında hain bölücü terör örgütü PKK ve onu besleyen Türk düşmanı devletlerin olduğu aşîkârdır. Hain terör örgütüne ve destekçilerine misliyle devletimizin karşılık vereceğinden hiçbir vatandaşımızın şüphesi olmasın.

Yaşanan olayların ülkemizde misafir olan Suriyeli vatandaşlara yönelik provokatif eylemlere dönüştüğünü de üzülerken görmekteyiz. Her şeyden evvel biz büyük Türk milletiyiz; zalimin karşısında, mazlumun yanındayız. Dili, dini, ırkı fark etmeksizin mazluma kapılarını açan, zalime "Dur!" diyen bir ecdadın evlatlarıyız. Türk devleti çok büyüktür. Birlik ve beraberliğimizi de asla bozamayacaklar. Vatandaşlarımızı ülkemizde, bölgemizde fitili ateşlenmek istenen fitneye geçit vermemeye, provokatör girişimlerine alet olmamaya, sağduyulu olmaya davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen...

17.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, orman yangınlarıyla mücadele amacıyla yapılması gereken ihalelerin tasarruf tedbirleri nedeniyle iptal edilmesine ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Sayın Başkan, havaların ısınmasıyla birlikte orman yangınları riski ve tehdidi artmaktadır. Orman yangınlarıyla kalıcı bir mücadelenin yanında her sezon alınması gereken tedbirler vardır. Bu yıl orman yangınlarıyla mücadele amacıyla yapılması gereken ihalelerin tamamı, tasarruf tedbirleri nedeniyle iptal edilmiştir. Osmaniye,

Gaziemir, Dalaman, Bergama, Marmaris ve Köyceğiz'deki traktör yolları, yangın havuzu, orman yolu ve yangın gözetleme kuleleri ihaleleri iptal edilmiştir. Bu ihalelerin her birinin yaklaşık bedeli 600 bin ile 1 milyon TL arasında değişmektedir. Yani iptal edilen 20 ihalenin bedeli, ilgili Tarım Orman Bakanlığının bindiği Mercedes'in değeri kadardır. Bütün ormanlarımız için alınacak tedbirler, Sayın Bakanın bindiği Mercedes'ten daha değersiz olamaz. Mercedes'lerin tasarruf genelgesi kapsamı dışında tutulduğu bir yerde bu vahim hatadan hemen vazgeçilmeli, ormanları korumak için gereken ihaleler behemehâl yapılmalıdır.

BAŞKAN – Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer...

18.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de sulama suyuyla ilgili çözümlerin bir an önce yaşama geçirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Niğde ili Bor ilçesi Halaç köyü göleti inşaatı, 2017 yılında başlamış ve 2020 yılında tamamlanacağı açıklanmıştı; hâlen göletin yüzde 50'sinin tamamlanıp ortada kaldığı görülmektedir. Halaç ve Kaynarca köylerinde 9 bin dönüm araziye sulu tarıma kavuşturacak gölet bir an önce yapılmalıdır, inşaat yeniden başlatılmalıdır. Bor ilçesi Akkaya Barajı da 1974 yılında yapılmış ancak kapalı sulama sistemi daha gerçekleşmemiştir, su kayıplarına neden olmaktadır; kapalı devre sistemine, bu uygulamaya bir an önce geçilmelidir. Ayrıca, Niğde ilinde Karanlıkdere, Himmetli, Madenköy, Horoz, Bağlama, Tepeköy, Şeyhler, Güney, Çanakçı, İmrahor, Bayağıl, Havuzlu, Emirler, Ovalıbağ'ın gölet sorunları vardır; çözüm getirilmelidir.

Patates, fasulye, lahana, çavdar, elma, kirazda marka olan Niğde'de sulama suyuyla ilgili çözümler bir an önce yaşama geçirilmelidir.

BAŞKAN – Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar...

19.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Fahrettin Koca'nın yerine Sağlık Bakanlığı koltuğuna oturan Kemal Memişoğlu'ndan beklentilerine ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, Fahrettin Koca'nın yerine Sağlık Bakanlığı koltuğuna oturan Kemal Memişoğlu, 2019 yılında İstanbul İl Sağlık Müdürüken sağlık çalışanlarına bir genelge göndermiş ve çalışanların edep, adap ve inanca uygun giyinmesini istemiştir. Sayın Bakan, yeni görev döneminizde sağlık çalışanlarının giyim ve yaşam biçimiyle uğraşmak yerine sağlıkta şiddeti çözmenizi, hastaneleri Türk vatandaşlarımıza eziyet çektirip yabancı vatandaşlara hizmet veren kurum olmaktan çıkarmanızı, randevu sisteminde yaşanan sorunları çözmenizi, hekimlerin özlüklerini iyileştirerek yurt dışına çıkışlarını engellemenizi, üniversite ve şehir hastanesinde çalışan doktor ve sağlık personelinin ücretlerinin eşitlenmesini, doktorsuzluk yüzünden bölüm kapatılmamasını, 39 branşta 1 milyona yakın atama bekleyen sağlık çalışanlarının atamalarını yapmanızı bekliyorum, başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin...

20.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, 2 Temmuz Madımak katliamına ve çiftçilerin Adana başta olmak üzere Çukurova illerinin afet bölgesi olarak ilan edilmesini beklediklerine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2 Temmuz Madımak'ta yakılan canları saygıyla anıyor, katliamı şiddetle kınıyorum.

Sayın Başkan, Çukurovalı çiftçi, üretici can çekişiyor. Mayıs'ta aşırı yağmur ve dolu nedeniyle ürünleri büyük hasar gören çiftçimiz, haziran başından bu yana bu kez de aşırı sıcaklarla mücadele etmek zorunda kalıyor. Narenciye'nin bir bölümü, karpuz, kavun, domates, biber gibi ürünlerin tamamında maalesef tarlaya girilemez durumda; girip kurtarabildiğini çiftçi kurtarmaya ve toplamaya çalışıyor. TARSİM düzenli olarak ödeme alıyor ama her nedense zorda kalan çiftçiye destek yapmıyor. Öte yandan, hava sıcaklıklarının daha önce görülmediği dereceye ulaştığı Çukurova'da bazı bölgelerde sulamaya rotasyon ve sulama ücretlerine yüzde 300 zam yapıldı. Çiftçiler, Adana başta olmak üzere Çukurova illerinin afet bölgesi olarak ilan edilmesini bekliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi, Saadet Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'e ait.

Sayın Şahin, buyurun.

21.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Kayseri'de yaşanan olaylara, Suriyeli sığınmacılar sorununa ve kuzey Suriye'de yaşananlara; Sinan Ateş davasının ilk duruşmasına, Türkiye'nin gri listeden çıkarılmasına, öğretmenlik mülakatının dün başladığına ve Özgür Taşcı'nın mektubuna; Madımak ve Başbağlar katliamlarının yıl dönümlerine, İzmir Torbalı'da bir restoranda yaşanan patlamaya ve Millî Takım'ın bu akşamki maçına ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Kayseri'de yaşanan olaylarla konuşmama başlamak istiyorum. Kayseri'de vahim bir olay yaşadık, devamında farklı illerimize de olayların sirayet ettiğini gördük. Öncelikle, bu olaylarda sağduyu çağırısı yapmak istiyoruz, kin ve nefret söylemlerinden herkesin uzak durması gerektiğinin altını çizmek istiyoruz. Tabii ki Suriyeli sığınmacılar sorunu Türkiye'nin önemli bir sorunudur, en önemli sorunlarından da biri hâline gelmiştir. Maalesef, bu sorun, şehirlerimizin sosyal hayatını, kültürel, ekonomik hayatını, demografik yapısını ciddi anlamda tahrip etmiştir. Biz on yılı aşkın süredir insani vazifemizi yaptık diye düşünüyorum. Tarihî bir sorumluluk üstlendik, ekmeğimizi paylaştık ama artık, değerli milletvekilleri, bu misafirlik bitmelidir. Gerçek olan budur ama bunun yanında sığınmacıların ev ve iş yerlerine yönelik yapılan saldırılar, yakmak, yıkmak, ateşe vermek; bu, bizim medeniyetimizin kabul edeceği bir davranış değildir, kimse de kendisini devlet yerine koymamalıdır. Bunun altını özellikle çizmek istiyorum. Buna müsaade edilmez. Hiçbir hak arayışı meşru olmayan yöntemlerle ortaya konulamaz. Evet, bu sorun çözümleridir, çözülecektir de, Türkiye bu ağır yükten kurtarılacaktır. Bunun altını özellikle çiziyorum. Bunun için iktidarın uluslararası arenada daha etkin bir diplomasi ortaya koyması gerekmektedir. Suriye'de muhalefet gruplarının içerisine katılarak Suriye yönetimiyle kalıcı bir çözüm için yapıcı adımları Türkiye atmak zorundadır. Bu ilişkilerle bölgenin istikrarı, bölgedeki güven iklimi tesis edilmeli ve Suriyeli sığınmacıların ülkelerine onurlu bir şekilde dönüşünün sağlanması gerekmektedir.

Yine, kuzey Suriye'de hoş olmayan olaylar yaşandı, sabrımızı zorlayan görüntüler var. Kuzey Suriye'deki Türk ordusunun varlığı hem ülkemizin hem de bölgenin güvenliğini tesis etmek içindir. Bunun altını özellikle çizmek istiyorum. Hâl böyleyken bölgede hem askerlerimize yönelik yapılan saldırılar, bölge halkına hizmet eden kamu kurumlarına yönelik saldırılar ve bayrağımıza yönelik saldırılar asla kabul edilemez; bu, ahde vefayla da bağdaşmaz. Bunun altını özellikle çizmek istiyorum. Bu haddini aşan tutumları da kabul etmemiz mümkün değildir, bunu da özellikle paylaşmak istiyorum. Burada, tekraren, Türk ordusunun varlığı oranın güvenliği ve bizim güvenliğimiz içindir ve biz bu misyonu yerine getirmeye devam edeceğiz diyorum.

Evet, Sinan Ateş davasında ilk duruşma görüldü; bu duruşmayı takip ettik, etmeye de devam edeceğiz. Ankara'nın

göbeğinde önemli bir siyasetçinin öldürülmesi, cinayetin içerisinde failer olarak polislerin olması, siyasilerin olması buna adi bir cinayet gibi bir bakış açısı olamaz, bunu özellikle paylaşmak istiyorum. Burada delillerin karartılması, bir kısım delillerin iddianameye yansımamış olması önemli bir ayrıntı. Bizim buradaki tek derdimiz, değerli milletvekilleri, adaletin yerini bulmasıdır, Türkiye’de siyaset kurumunun kirli ilişkilerle anılmamasıdır; adalet yerini bulsun, isterse kıyamet kopsun diyoruz; Türkiye’de temiz siyaset olsun diyoruz, derdimiz budur.

Gri listeden çıkma konusu... Türkiye ekonomisi son beş altı yıldır maalesef, adalet ikliminden uzaklaşma, liyakat ikliminden uzaklaşma, tasarruf, şeffaflık gibi sorunlar yaşanmasıyla bir güven iklimi krizi yaşıyor, üzerine bir de yanlış para politikasının uygulanmasıyla, maalesef büyük bir ekonomik kriz yaşıyoruz. Bu süreçlerde Mali Eylem Görev Gücü yaptırım olarak Türkiye’yi gri listeye almıştı. Son dönemlerdeki olumlu adımlarla, alınan tedbirlerle Türkiye bu gri listeden çıkarıldı, bunu olumlu bir gelişme olarak görüyoruz, bu anlamda ekonomi ekibini de tebrik ediyoruz. Buraya neden girdik? Bu konu önemli, tekrar girmememiz için bu olumsuzlukların bir daha olmaması gerektiğinin de altını çizmek istiyoruz.

Öğretmenlik mülakatları dün başladı, sürecin şeffaf olması arzumuzdur; takipçisi olacağız bu konunun. Bir konuyu daha önce dile getirdik, yine dile getiriyorum, bir tane referans mektubu dahi ortada görmeye tahammülümüz yoktur değerli milletvekilleri.

Bir hukukçu arkadaşımızın mektubu sosyal medyaya yansdı, buraya aldım. Özgür Taşcı diye bir kardeşimiz hâkimlik sınavında 2’nci olmuş ama elenmiş; buraya, bütün siyasetçilere özellikle de iktidar mensubu arkadaşlarımıza bir sitem mektubu yazmış, şöyle bir şey söylüyor: "Görüyorum ki bir zamanlar mağdur olduklarını ileri sürenler şimdi kendilerine yeni mağdur yaratıyorlar, kul ve kamu hakkına giriyorlar."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Şimdi, bu, bir gencimizin isyanıdır, sitemidir; bu gencimizin isyanını burada ifade etmek istedim.

Değerli milletvekilleri, mülakat adaletin katilidir; liyakatin düşmanı, gençlerimizin de gelecek umudunu çalan bir zehirdir. Bizim gençlerimizin geleceğini inşa etmek için bu mülakat zilletini kaldırmak zorunda olduğumuzun altını bir kere daha çiziyorum.

Madımak katliamının yıl dönümündeyiz. 2 Temmuz 93’te yaşanan Madımak katliamını yapanları buradan kınıyor, lanetliyorum. Devamında Başbağlar’da canımız yandı, iki katliamı yapanları da buradan kınıyoruz, lanetliyoruz. Madımak da Başbağlar da bizim acımızdır değerli milletvekilleri. Biz bu topraklarda etle tırnak gibiyiz, farklılıklarımız bizim zenginliğimizdir; geçmişteki acılarımızdan ders çıkaracağız, bu topraklarda kardeşliğimizin bozulmasına asla müsaade etmeyeceğiz diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin, lütfen tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Son olarak, İzmir Torbalı’da bir restoranda yaşanan patlama sonucu hayatını kaybeden 5 vatandaşımıza Allah’tan rahmet diliyor, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Son olarak da bu akşam Millî Takım’ımızın maçı var, millî bir heyecanımız var, hepimiz heyecanlıyız. Buradan Bizim Çocuklarımıza başarılar diliyorum, yenseler de yenilseler de onlar bizim gururumuzdur, kahramanımızdır, kahramanlarımıza buradan selam gönderiyorum ve inanıyorum ki akşam 85 milyonu sevince boğacaklardır diyorum.

Sayın Başkanım, bu duygularla teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

İkinci söz, İYİ Parti Grup Başkan Vekili ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’e ait.

Sayın Çömez, buyurun

22.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez’in, otuz bir yıl önce bugün Madımak Otel’inin ateşe verilmesiyle başlayan olaylara, Sinan Ateş davasının ilk duruşmasına, Türkiye’nin orman yangınlarıyla mücadeleyi daha güçlü bir şekilde yapmasının şart olduğuna, Maliye Bakanı Şimşek’in sosyal medya hesabında yayınladığı “Başardık.” mesajına, Kayseri’de başlayan öfkenin bütün Türkiye’ye yayıldığına, sığınmacı krizine ve Suriye’nin kuzeyinde yaşananlara ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bundan otuz bir yıl önce bugün 37 canımız katledildi. Gözü dönmüş canilerin Madımak Otel’ini ateşe vermesiyle başlayan korkunç olaylarda sadece 37 canımız değil, vicdanların ve insanlığın da öldüğüne tanık olduk. Katledilen yurttaşlarımızı rahmetle anıyorum. İnsan yakacak kadar canileşen, vahşileşen anlayışı da şiddetle lanetliyorum. Türkiye’nin önündeki tek yolun demokrasi, insan hakları, özgürlükler, hukukun üstünlüğü, bilim ve aydınlık düşünce yapısı olduğunu samimiyetle bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bundan on sekiz ay önce Ankara’nın en işlek semtlerinden birinde, Çukurambar’da bir akademisyen, bir siyasetçi, bir baba, bir eş hunharca katledildi. Katiller Ankara’ya Özel Harekâtçı polislerin çakarlı aracıyla getirildi. Merhum Sinan Ateş’in tüm bilgileri bu alçaklara MİT ve Emniyet içerisindeki bazı kişiler tarafından verildi. Suikast öncesinde bir organize suç örgütü liderinin çiftliğinde silahlı talim yapan, bu menfur saldırıyı vahşice ve acımasızca gerçekleştiren katiller yine tahsisli plakalı araçlar ve çakarlı araçlarla İstanbul’a götürüldüler. Bu korkunç suikastın iddianamesi ancak bir buçuk yıl sonra hazırlanabildi ve dün görülen davanın ilk gününde, katiller “Biz sadece ayaklarına ateş ettik, Sinan Ateş’i yanındakiler öldürdü.” deyiverdi ve maalesef, bu vahşi cinayetin üzerine kapkara bir gölge çöktü. Türkiye, hukukun üstünlüğüne geri dönmezse, yargı olması gerektiği gibi işlemezse ve adalet, adalet saraylarında değil siyasetçilerin kapı önlerinde aranır hâle gelirse bunun faturasını sadece bugün bizler değil yarın gelecek olan nesiller de çekecektir. Söz konusu davanın tüm etki ve baskıdan uzak, hakkaniyetli bir şekilde görülmesi son derece önemlidir ve herkesin güven içinde yaşayacağı bir Türkiye için bu şarttır. Genel Başkanımız Sayın Dervişoğlu’nun müteaddit defalar ifade ettiği gibi biz de buradan diyoruz ki: Adalet yerini bulsun, isterse kıyamet kopsun.

Değerli arkadaşlar, yıllardır yaz aylarının yaklaşmasıyla birlikte hepimizi bir endişe kaplar, acaba yine yangınlar başlayacak mı? Geçen yıl çok ciddi orman yangınlarıyla boğuştu ülkemiz ve birçok eksiklik, beceriksizlik, hatta yetersizlik o dönemde çok konuşuldu ve tartışıldı. İklim değişikliği ve ülkemize gelen sıcak hava dalgasının bu yıl da aynı felakete yol açabileceği bilinen bir gerçektir ve maalesef, Türkiye yine aynı felaketi, yine aynı acıyı yaşadı. Önce Güneydoğu Anadolu Bölgesi’ndeki ekili arazilerimiz, sonra da ağırlıklı Ege Bölgesi’ndeki ormanlarımızda büyük bir tahribat ortaya çıktı. Görünen o ki bu sorun bu yıl ve bundan sonraki yıllarda artarak devam edecek. Türkiye’nin bununla ilgili gerçekçi ve kalıcı bir eylem planı hazırlaması ve orman yangınlarıyla mücadeleyi daha güçlü bir şekilde yapması önemlidir, şarttır ve gelecek nesillerin bize yüklediği ağır bir sorumluluktur.

Değerli arkadaşlar, Maliye Bakanı Sayın Şimşek sosyal medya hesabından bir mesaj yayınladı ve “Başardık.” dedi. Meğer Türkiye gri listeden çıkmış yani başarı buymuş ama Sayın Şimşek bizi gri listeye alanın kimler olduğunu söylemedi,

açıklamadı. Filipinler'in, Senegal'in, Mozambik'in, Vietnam'ın, Kenya'nın, Yemen'in hatta Suriye'nin bulunduğu gri listeden çıkmayı nihayet başarmışsınız ama niye girdik bu listeye, onlardan hiç bahsetmiyor Sayın Şimşek. Ben buradan kendisine ifade edeyim: O listeye yine AK PARTİ iktidarı döneminde girdik ve kara para aklanması, terörün finanse edilmesi ve yayılması konusunda karnemiz kötü olduğu için girdik.

Yirmi yıllık AK PARTİ iktidarı döneminde 140 milyar dolarlık borç 500 milyar doları geçmiş. Elde ne var ne yoksa satılmış, gelecek garantili projelerle çocuklarımızın istikbali ipotek altına alınmış ve buna rağmen millet açlık sınırında yaşamaya mahkûm edilmiş ve Sayın Şimşek kalkmış "Başardık." diye mesaj atıyor; işte başarılan bu. Sayın Şimşek, bu mesajın ardından bir televizyon programına katılarak ülkemizde asgari ücretin yüksek olduğunu söyledi. Hakikaten böyle bir şey söylemiş mi diye tekrar izledim, evet, doğru, söylemiş. Açlık sınırının 19 bin lira olduğu ülkemizde asgari ücret 17 bin lira. Herhâlde Sayın Şimşek uzun süre bulunduğu Birleşik Krallık ile Türkiye'yi karıştırdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Onun geldiği ülkede asgari ücret 80 bin lira ve kıymanın fiyatı 250 lira, muzun kilosuydu 35 lira; görev yaptığı Türkiye'deyseniz kıyma 600, muz da 100 lira ve hâlâ Sayın Şimşek asgari ücreti yüksek bulunduğunu söylüyor ama yine aynı Sayın Şimşek düşük bulduğu fiyatları artırmakta hiç tereddüt etmiyor. Mesela elektrik, yüzde 38 zam geldi, muhtemelen kışa doğru bir zam daha gelecek. Bu zammı da Sayın Şimşek özellikle bekletti ve 1 Temmuz öncesinde enflasyonu tetiklemesin, artacak enflasyondan dolayı da memur maaşlarına zam yapılmasını diye böyle bir yolu tercih etti.

Sayın Şimşek'e açık bir çağrıda bulunuyorum: Bu tür dâhiyane fikirleri hayata geçirirken bir zahmet Türk milletinin içinde bulunduğu vahim tabloyu ve derinleşen ekonomik krizi de hesaba kat.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez, lütfen toparlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Değerli arkadaşlar, Türkiye son iki gecedir gergin bir atmosfer yaşıyor. Kayseri'de başlayan öfke dalga dalga bütün Türkiye'ye yayıldı. Vatandaşlarımızın infiali ve ortaya çıkan manzaralar Türkiye için son derece tehlikeli ve üzerinde düşünülmesi gereken bir durumdur.

Millet iradesinin temsil edildiği yüce Meclisten aziz milletimize açık bir çağrıda bulunmak istiyorum: Ortaya konulan öfke ve tepkiyi anlıyorum ancak öfkenin ve tepkinin ortaya konuluş biçimi doğru değildir. Böyle hassas bir dönemde vatandaşlarımızın tahammül ve sükûnetle süreci izlemeleri ve devletimizin olayları yatıştırmak için ortaya koyduğu çabalara destek vermeleri kıymetlidir.

Evet, ülke büyük bir sığınmacı kriziyle karşı karşıyadır. Bu kriz aslında yıllardan beri büyüyerek geldi ve bundan sonra da eğer önlem alınmazsa daha da büyümesi kaçınılmazdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez, son kez uzatıyorum.

Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitiriyorum.

Türkiye'nin bugün yaşadığı bu büyük sorun, yıllardan beri yaşanan aymazlığın, çapsizliğin, beceriksizliğin ve vizyonsuzluğun neticesidir ve ülkemizin derhâl bu krizden çıkması şarttır. Bu nedenle, bundan önce yapılmış bütün hatalara "Dür!" demek, yeni bir sayfa açmak şarttır. Türkiye'nin Ottawa Sözleşmesi'nden çıkması, geri kabul anlaşmasını iptal etmesi hayati önemi haizdir. Yine, sınır güvenliğinin artırılması ve Esad'la olan ilişkilerin yeniden normale dönmesi çok önemlidir, elzemdir. Tabii, bu ilişkinin düzeltilmesiyle ilgili Sayın Erdoğan'dan gelen açıklamaların ardından Suriye'nin kuzeyinde yaşananlar kesinlikle bir tesadüf değildir. Türkiye'nin Esad'la yeniden masaya oturması, bölge güvenliği ve her iki ülkenin istikbali için ortak kararlar alması bölge üzerinde hesapları olanların, Büyük Orta Doğu Projesi'nin mimarlarının, Suriye'nin kuzeyinde bir terör devleti kurma çabası içerisinde olanların işine gelmeyecektir. Türkiye'nin kaybedecek zamanı yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez, teşekkür için açıyorum, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Eğer yıllardır yapılan dış politik hatalardan geri dönmezsek biz ve bizden sonra gelecek nesiller çok ağır bedel ödeyecektir.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çömez.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden, Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan Roket Yarışması'nda 1'inci olan Vefa Havacılık Takımı'na "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan Roket Yarışması'nda 1'inci olan Vefa Havacılık Takımı Genel Kurulumuzun locasındadırlar; kendilerine hoş geldiniz diyorum. Başarılarından dolayı kendilerini kutluyor, bundan sonraki çalışmalarında Divan adına başarılar diliyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, şimdi söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili ve Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'a aittir.

Sayın Kılıç, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, bayram haftası Nevşehir'in Avanos ilçesinde çiftçilerin sorunlarını ve isteklerini dinlediğine, Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak çiftçilerin sorunlarını çözeceklerine, çiftçilerin sorunlarına ve tarım sektörünün önemine, 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı'na, Kayseri'nin Melikgazi ilçesinde meydana gelen vahim olaya ve bu olay sonrası sosyal medya platformu X üzerinden yapılan paylaşımlara, Suriye'de Fırat Kalkanı Harekâtı bölgesindeki El Bab ve Azez'de terör yandaşlarının hain saldırılarına, 5 Temmuz 2009 tarihinde Urumçi katliamında şehit edilen Doğu Türkistanlı soydaşlara, 5 Temmuz 1993 günü Erzincan'ın Başbağlar köyünde teröristlerce şehit edilen 33 vatandaşa, görevden ayrılan bakanlara ve yeni atanan bakanlara, 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda bu akşam oynayacak olan Milli Takım'a ve 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne ilişkin açıklamaları

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem Nevşehir'de, Avanos ilçemizde bayram haftasında çiftçi kardeşlerimle bir araya gelip sorunlarını ve isteklerini dinlemiştim, biçerdöverin direksiyonuna geçip çiftçilerimizle birlikte hasadımızı yapmıştım. Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli'nin de ifade ettikleri gibi, hizmette kaliteye verdiğimiz önemle en

ufak yılgınlığa, en küçük tereddüde fırsat vermeden milletimizin yanında olacağız, Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak çiftçilerimizin sorunlarını çözeceğiz. Arpa ve buğday fiyatlarının arpada 10 TL, buğdayda 12 TL olması konusunda istek ve arzumuzu buradan ifade etmek istiyorum. Cumhuriyet Halk Partisi'miz her türlü sorunun ve sıkıntının üstesinden gelebilecek kabiliyete sahiptir.

Ortalama elli günlük hasat mevsimiyle üç yüz on beş gün boyunca Türkiye'yi doyuran, feragat sahibi, fedakârlık ve çalışkanlık abidesi çiftçilerimizin derdi derdimiz, sevinci sevincimizdir. Çiftçi demek, helal kazanç, alın teri ve emek demektir. Sabahın erken saatlerinden akşamın geç saatlerine kadar ekmeğinin peşinde olan çiftçi kardeşlerimizin yüzünün gülmesi, ceplerine para girmesi, kimseye muhtaç düşmemeleri hedefimizdir. Toprağında çift süren, umutla biçerdöverlerin tarlasına gelmesini bekleyen, sabırla çaresizliklere direnen çiftçilerimize ne versek ne yapsak azdır.

Tarımsal üretimdeki girdi fiyatlarının yüksekliğine bağlı sorunların gün geçtikçe büyümesi köylülerimizin, çiftçilerimizin başlıca şikâyetleridir. 1 litre mazotun satış fiyatının yaklaşık yüzde 38'inin vergilerden oluştuğu göz önüne alındığında, tarımsal üretimin sürdürülmesinin ve sorunun köklü çözümünün tarımda kullanılan mazottaki ÖTV ve KDV'nin kaldırılmasına bağlı olduğu da görülecektir. Bizi doyuran çiftçilerimizin doyması için ÖTV ve KDV sorununa neşter vurulmalıdır. Tarımsal üretimin bir diğer önemli girdisi de kimyasal gübredir. Gübre ham maddesinin yüzde 90'dan fazlası ithal edilmektedir. Kimyasal gübre fiyatındaki artışın temel nedenleri arasında döviz kurundaki oynaklıklar ve dünya piyasalarına tesir eden gerilimler yer almaktadır.

Kamuda Tasarruf ve Verimlilik Paketi'yle eş zamanlı olarak Türkiye ekonomisinde düzelme yaşandıkça, enflasyon canavarının boğazı sıkıldıkça ve döviz piyasalarında hedeflenen istikrar sağlandıkça bundan çiftçilerimiz de kazançlı çıkacak, onlar da rahata ve refaha kavuşacaktır.

2024 yılı bütçesinde tarım kesimine verilecek destek yüzde 44,4 artırılmış ve 91,5 milyar liraya çıkarılmıştır; bu, önemli bir gelişmedir. Buna rağmen, çiftçilerimize verilen gübre ve mazot desteğinin bütçe imkânları dâhilinde yükseltilmesi dileğimizdir çünkü tarım sektörü stratejik bir sektördür, salgın döneminde bu gerçek çok daha iyi anlaşılmıştır.

Şunu da herkes bilmelidir ki Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak çiftçilerimizi aracıya, vurguncuya, tefeciye, komisyoncuya asla ezdirmeyeceğiz. Üretim ile perakende satış arasındaki farklılıkları en aza çekmek için elimizden geleni yapacağız. Terk edilen köylerin, çobansız bırakılan sürülerin, dökülen gözyaşlarının, tükenen umutların ve haciz kışkacında olanların umudu Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi'dir.

Her şart altında çiftçi kardeşlerimizin arkasında olacağımızı ve onlara elimizi uzatacağımızı ifade ediyor, ülkemizin her yöresinde binbir emekle hayat mücadelesi veren çiftçilerimize Gazi Meclisimizden selam gönderiyorum. Bizler vatandaşımızın her koşulda yanındayız. Boş atıp dolu tutmaya çalışanlar bizim mücadelemizi anlayamazlar; yeri gelir hasatta hemşehrilerimle birlikte olurum, yeri gelir Gazi Meclisimizin kürsüsünde çiftçimizin yüzü gülsün diye konuşurum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; en güzel coğrafi vaziyette ve üç tarafı denizle çevrili olan Türkiye, endüstrisi, ticareti ve sporuyla en ileri denizci millet yetiştirme kabiliyetindedir. Bu kabiliyetten istifadeyi bilmeliyiz. "Denizciliği Türk'ün büyük millî ülküsü olarak düşünmeli ve onu az zamanda başarmalıyız." diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ten aldığımız ilhamla her daim görevinin başında olan Türk Silahlı Kuvvetlerimiz mavi vatan da hak, alaka ve menfaatlerimizi korumaya, şanlı al bayrağımızı dalgalandırmaya ilelebet devam edecektir.

Bu vesileyle, 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı'mızı en içten dileklerle kutluyorum. Cenk sanatları, su meşhetleri, ihyayı vatan maksatları olan, korkuları olmayan pirlarin Nuh ve ilk üstatları Gazi Barbaros olan leventlerimizin her daim duacısıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, lütfen toparlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kayseri'nin Melikgazi ilçesinde 30 Haziran 2024 günü meydana gelen vahim olay hepimizi derinden sarsmıştır. 6 yaşındaki masum bir çocuğa yönelik gerçekleştirilen bu insanlık dışı saldırı hepimizin yüreğini dağlamıştır. Mağdur çocuğumuza ve ailesine geçmiş olsun dileklerini iletiyor, suçlunun adalet önünde en ağır cezayı alacağına olan inancımızı vurgulamak istiyorum. Bu üzücü olayın ardından milletimizin haklı tepkilerini anlıyor ve paylaşıyorum. Ancak tepkilerimizi ifade ederken sağduyuyu elden bırakmamalı, şiddete başvurmadan çözüm aramalıyız, provokasyonlara kapılmadan hukuk ve adaletin gerektirdiği şekilde hareket etmeliyiz. Milliyetçi Hareket Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak milletimizin huzur ve güvenliğinin sağlanması için her türlü önlemin alınması gerektiğine inanıyoruz. Suriyeli misafirlerimizin en kısa sürede, onurlu bir şekilde ülkelerine dönmelerinin sağlanması gerektiğini vurguluyoruz. Türkiye'nin huzur ve güvenliği için bu süreç elzemdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Devletimiz, vatandaşlarımızın güvenliğini temin etmek için gerekli adımları atacak ve her türlü tedbiriacaktır. İçişleri Bakanlığımızın açıklamalarına göre, 30 Haziran 2024 akşamı Kayseri'de meydana gelen olaylar sonrası sosyal medya platformu X üzerinden yaklaşık 79 bin hesaptan 343 bin paylaşım yapıldı. Paylaşım yapılan hesapların yüzde 37'sinin bot, paylaşımların yüzde 68'inin ise provokatif amaçlı ve negatif olduğu tespit edildi.

Suriye'de Fırat Kalkanı Harekâtı Bölgesindeki El Bab ve Azez'de terör yandaşlarının Türk tırlarını taşıyıp PTT binalarını yağmalaması ve kutsal Türk Bayrağı'mızı indirip yerlere atmaları kabul edilemez. Bu hain ve alçakça saldırılar Türk milletinin birlik ve beraberliğine, huzur ve güvenliğine yönelik doğrudan bir tehdittir. Adalet Bakanlığımız konuyla alakalı, devletin egemenlik alametlerini aşagılamak suçundan resen soruşturma başlatmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, lütfen toparlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Az kaldı Sayın Başkanım, lütfen.

Tüm vatandaşlarımızı sağduyuya, birlik ve beraberliğe davet ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5 Temmuz 2009 tarihinde Komünist Kızıl Çin yönetimi tarafından Urumçi katliamında şehit edilen Doğu Türkistanlı soydaşlarımızı rahmetle, minnetle anıyor, ayrıca 5 Temmuz 1993 günü Erzincan'ın Başbağlar köyünde bölücü teröristlerce kurşuna dizilerek ve yakılarak şehit edilen 33 vatandaşımıza rahmet diliyorum; aziz ruhları şad, mekânları cennet olsun.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın tensipleriyle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına atanan Sayın Murat Kurum ve Sağlık Bakanlığına atanan Sayın Kemal Memişoğlu'na görevlerinin hayırlı olmasını temenni ediyor, çalışmalarında başarılar diliyorum. Ülkemize ve milletimize önemli hizmetlerde bulunan Bakanlarımız Sayın Mehmet Özhasseki ve Sayın Fahrettin Koca'ya emekleri için teşekkür ediyorum.

Bu akşam oynanacak olan Euro 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Millî Takım'ımıza başarı dileklerini iletiyorum. Arda'nın da dediği gibi, Türk'e durmak yaraşmaz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Bitiriyorum Başkanım, son cümlelerim.

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) – Sözlerime son verirken, bu hafta görüşecek olduğumuz 141 sıra sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kılıç.

Şimdi söz sırası, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grup Başkan Vekili ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'ye ait.

Sayın Temelli, buyurun.

24.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Erzurum Milletvekili Mehmet Emin Öz'ün yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Mehmet Şimşek'in istifasını beklerken farklı 2 bakanın istifasının söz konusu olduğuna, 2 Temmuz 1993'te 33 kişinin yanarak can verdiği Madımak katliamına, mültecilerin bugünkü sorunlarının nedeninin iktidarın Suriye politikası olduğuna, Sinan Ateş davasına ve cinayetin azmettiricisi Doğukan Çep'in ifadesine, hayatını kaybeden hasta tutsak Şefik Esen'e ve hasta tutsaklar sorununa ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; önce, AKP Milletvekili Sayın Öz gündem dışı konuşmasında Erzurum Kongresi'nden bahsetti. Evet, önemli bir kongre ama keşke Erzurum Kongresi'nin, Birinci Meclisin ve 21 Anayasası'nın muhtevasına gerçekten vâkıf olunabilse; bugün yaşadığımız birçok sorunun çözümü belki o hafızada saklı olabilir ama bunları yok sayan bir yerden bu kongreyi ele almak da kongreye yapılmış büyük bir haksızlıktır diye düşünüyorum.

2 bakanın istifası söz konusu, biraz sonra yeni bakanların burada yemin törenine tanıklık edeceğiz. Yüzde 38 elektrik zammı yapıp asgari ücrete "Yüksek." diyen bakandan istifa başlar diye bekledik ama maalesef farklı 2 bakanın istifası söz konusu. Ama Sayın Şimşek merak etmesin, yakında onun da istifasını burada duyacağız; emekçi düşmanı, sermaye dostu bir bakanın hayata geçirmiş olduğu icraatları kabul edilemez.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biliyorsunuz, bugün 2 Temmuz. 2 Temmuz 93'te Madımak'ta 33 canımız maalesef yanarak can verdi. Onları yakanlar yargılanmadı, çok küçük bir azınlık, çok küçük bir grup yargının önüne çıktı; 2 kişi tutuklandı, onları da Cumhurbaşkanı affetti yani 33 insanın yanmasından mesul insanları affetti. Bu kadar hasta tutsak var, evladına para yatırdı diye şu anda cezaevinde 80 yaşında anne var, onları affetmek Cumhurbaşkanı'nın aklına gelmedi, 33 insanı yakanları affetti. İnsanlığa karşı işlenmiş bu suç 14 Eylül 2023'te -insanlığa karşı işlenen suçlarda zaman aşımı olmaz- zaman aşımına uğradı. Yaşar Kemal'in bir sözü var -Madımak katliamından sonra- diyor ki: "Utancımızdan başka neyimiz kaldı." Evet, bu utanç, bu katliamların utancı bu ülkenin üzerindedir. Bu utançtan kurtulmanın, bu utançlardan kurtulmanın yegâne yolu hakikatle yüzleşmektir; bu sorumluların ve bu sorumluların arkasındakilerin yargılanmasından geçmektedir bu utançtan kurtulmanın yolu. Aksi hâlde bu utançla yaşamaya, bu acılarla yaşamaya devam edeceğiz tıpkı Çorum'da olduğu gibi, tıpkı Maraş'ta olduğu gibi. Alevi düşmanlığının, Alevi toplumuna karşı bu düşmanlığın son bulmasının yegâne yolu bu katliamlarla, bu suçlarla yüzleşmekten ve bunların faillerinin yargılanmasından, gerçek anlamda yargılanmasından geçiyor.

Bakin, sadece bu olaylara bakmak da yetmez; bu tip olaylara, bu vakalara karşı gerekli yaptırımların hayata geçmediği yerde Kayseri'deki olayı yaşarsınız, Reyhanlı'daki olayı yaşarsınız çünkü bu, bir kültürdür. Bu zihniyet, devletin, iktidarların aslında bu anlayışa karşı çıkmamasından besleniyor. Bugün, mülteci düşmanlığı Alevi toplumuna karşı gerçekleşen düşmanlıkla aynı yerden besleniyor. Mültecilerin sorunları mülteciler eliyle yaratılmamıştır, mültecilerin bugünkü sorunlarının nedeni iktidarın Suriye politikasıdır, dış politikasındaki aksaklıklardır, hatalardır, yanlışlardır. Bu hataları hatayla örtemezsiniz, bu yanlışları yanlışlarla gideremezsiniz. Yapılacak yegâne şey -ki Suriye meselesinde bugün yeniden meseleyi önümüzü aldığımızda- ısrarla söylüyoruz, Kürt meselesinin çözümünden geçer, bugünkü mülteci sorununun çözümü de Kürt meselesinin çözümünden geçer; Rojava'da, bugün var olan refaha, huzura karşı harekete geçmekten değil, tam tersine, oradaki refahı, huzuru Suriye'ye yaymaktan geçer. Dolayısıyla da bugün Kürt sorunu varsa -aslında bu ülkede birçok sorunun kaynağıdır- bu sorunun kaynağını... İşte "Erzurum Kongresi" diyorsanız orada Kürt ve Türk halklarının ortak iradesinden söz etmeniz gerekiyor, 1920 Meclisinden bahsediyorsanız orada kürdistan vekillerinin ve Türkiye vekillerinin bir arada olan iradesinden bahsetmeniz gerekiyor, "1921 Anayasası" diyorsanız işte tam da bir arada yaşama iradesinden bahsetmeniz gerekiyor. Bunları görmezden gelerek tekçi anlayışla, ırkçı anlayışla ayakta durmak demek işte bu gruplara yol vermek demektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu anda Ankara'da bir dava var; Sinan Ateş davası. Hunharca katledilmiş bir insan, bir torbacıya katlettilmiş bir insan. Dava sürecektir, umarız gerçek anlamda faileri yargılanır ve gerekli cezayı alır, arkasında ki güçler de yargılanır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen sözlerinizi tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Ama burada ilginç bir şey yaşandı, azmettiricisi, cinayetin azmettiricisi Doğukan Çep ifadesinde dedi ki: "Biz devlete hizmet ediyoruz. Ezilenlerin Sosyalist Partisini bastık, 10 kişiyi vurduk; Geziyi bastık, insanları vurduk; Ferit Gedik'i öldürdük." İtiraf etti. Bu itiraflarından sonra yargıç döndü, ne dedi biliyor musunuz? "Sen deminden beri ne anlatıyorsun? Vaktimizi boşa harcıyorsunuz, bunlar bizi ilgilendirmez." dedi. Ya, sayın yargıç, sayın savcı; bunlar sizi ilgilendirmeyecek de ne ilgilendirecek? Sizin işiniz ne? Evet, burada itiraflar var. Dolayısıyla bu itiraf aslında neyi gösteriyor biliyor musunuz? Bu tür organize suçların arkasında çalışan zihniyeti, aklı gösteriyor. Hatırlarsınız, dönemin İçişleri Bakanı demişti ki: "Bir tuğla çeksem duvar yıkılır." Ya, duvarınız bir tuğlaya bağlıysa, bu duvar bu kadar çürümüşse ve bu duvarı çetelerle, mafyayla ayakta tutuyorsanız bırakın bu duvar yıkılsın, altında da siz kalın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada her konuşmamızda cezaevlerinden bahsediyoruz. Artık "cezaevi" demeye dilimiz varmıyor çünkü artık ölüm evi. Evet, bildiğiniz ölüm evi olmuş durumda. En son Şefik Esen'i kaybettik. Şefik Esen 36 yaşında bir genç, tutsak, Afyon Bolvadin Cezaevinde, hasta. Daha sonra Eskişehir'e naklediliyor, kırk gün boyunca tedavi görüyor fakat kurtarılamıyor. Çok daha önce cezaevinden hasta tutsak olduğu için çıkmalı ve tedavi görmeliydi. Şefik Esen'in kurtulmasının yegâne yolu bu tedaviydi fakat "Hapishanede kalabilir." raporu nedeniyle bir türlü tahliyesi gerçekleştirilmedi, en sonunda öldü fakat ölmekle de kalmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ölmekle de kalmadı; cenazesine yönelik oradaki uygulama, bütün vicdan sahibi insanların yüreğini kanattı. Evet, o hâlde bir cenaze nakli gerçekleşti ki bu kabul edilemez. Ya, diriye saygınız yok, ölüye saygınız yok. Çıkmın deyin ki: "Biz..." Neye

saygı duyuyorsanız söyleyin, biz de bunu bilelim. Bu insanların, cezaevindeki insanların tutsaklığı, cezaevindeki mahkûmiyetleri aslında devletin koruması altındadır; onların sağlık durumu devletin sorumluluğu altındadır. Devlet bu sorumluluğu yerine getirmeyecekse neyi yerine getirecek? Dolayısıyla hasta tutsaklar ölmeye devam ediyor.

Bakın, 2018 yılından bugüne, tam altı yılda 2.258 kişi öldü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, teşekkür için açıyorum, lütfen tamamlayın.

SEZALİ TEMELLİ (Muş) – 2.258 kişiden bahsediyoruz. 2.258 kişi öldü, iki dakika vaktinizi buna ayırmadınız. Burada defalarca gündeme getirmeye rağmen, araştırma önergesi vermemize rağmen bu konuyu asla ciddiye almadınız.

Hasta tutsaklar sorunu çok önemli bir sorundur, belki de Türkiye'nin en önemli sorunlarından biridir. Adalet Bakanlığını hasta tutsaklar konusunda bir an önce göreve davet ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Temelli, teşekkür ediyorum.

Şimdi söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili ve Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'a ait.

Sayın Başarır, buyurun.

25.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Sivas'ta yaşanan katliamın 31'inci yılına, 10 Ekim davasına, Sinan Ateş dosyasının ilk duruşmasına, Mehmet Şimşek'in "Asgari ücret düşük değildir." açıklamasına, yapılan bakan değişikliklerine ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına getirilen Murat Kurum'a, Kayseri'de yaşanan olaylara ve Kayseri Valisinin "Tacizi yapan ve çocuk aynı uyruktandır." açıklamasına, Kayseri'deki ve Konya'daki olaylardan sonra Suriye'nin kuzeyinde yaşananlara ve bu durumun tek sorumlusunun Cumhurbaşkanı ve bu iktidar olduğuna ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, bugün, Sivas'ta yaşanan büyük bir cinayetin, katliamın 31'inci yılında o günün acısını hâlâ yüreklerimizde hissediyoruz; bu acı hiç dinmeyecek, bu acı hep kalacak. Katliamda katledilen 35 canımızı Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak saygıyla, rahmetle bir kez daha anıyoruz.

Otuz bir yıl önce bu vahşet yaşandı, o günden bugüne kadar tüm ülke adalet bekliyordu ama üzülerek söylüyorum ki bu dava zaman aşımına uğratıldı. Oysa herkes biliyor ki orada işlenen suç insanlığa karşı işlenen bir suçtu. Üzülerek söylüyoruz ki bu suçta zaman aşımı hükümleri uygulandı ve vicdanlarda büyük bir yara açtı. O gün "Cumhuriyet burada kuruldu, burada bitecek." diyen o yobaz zihniyete karşı maalesef ki yargı sessiz kaldı ama Cumhuriyet Halk Partisi bir gün, bir yerde mutlaka bunun hesabını halkıyla birlikte soracak.

Yine, 10 Ekim davası; evet, orada da gar saldırısında yurttaşlarımızı kaybettik, orada da adalet bekleniyordu. 10 sanığa ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verildi ama Türk Ceza Kanunu'nun 77'nci maddesi insanlığa karşı işlenen suç olarak algılanmadı. Orada da bence yargı büyük bir hata yaptı, vicdanlarda yara açtı.

Sinan Ateş dosyası; evet, dün ilk duruşması görüldü. Genel Başkanlarımız oradaydı, hukukçular oradaydı. Ankara'nın göbeğinde işlenmiş bir cinayet için maalesef ki basit bir cinayet gibi ifadeler verildi ve dava bu şekilde götürülmek isteniyor ama en acısı, Ankara'nın göbeğinde işlenen bu cinayette, taraf olan, müdahil olan eşi ve çocukları duruşma salonuna çelik yeleklerle geldi. Bu, ülkenin hâlini ortaya koyuyor yani eşini kaybetmiş, evladını kaybetmiş, kardeşini kaybetmiş insanlar hak ararken eğer adliye, duruşma salonuna çelik yeleklerle geliyorsa durumumuz hiç de iyi değil. Şimdi, biz burada, orada görünen sanıkların değil arka plandaki azmettirenlerin, gerçek anlamda bu kişilerin eylemlerinin, suçlarının ortaya çıkmasını istiyoruz. Ceza yargılamasının tek bir amacı var: Maddi gerçeğe ulaşmak. Herkes biliyor ki maddi gerçek orada konuşulanlar değil, herkes biliyor ki bu cinayet siyasi bir cinayet, arkasında karanlık ve derin güçler var; bunun ortaya çıkmasını istiyor. Bu davayı takip etmeye devam edeceğiz.

Şimdi, dün Mehmet Şimşek utanç verici bir açıklama yaptı "Asgari ücret düşük değildir." dedi. Bence bu açıklamayla kendi seviyesini düşürmüştür. Bu ülkenin Hazine ve Maliye Bakanı eğer çıkıp "Bugünkü şartlarda asgari ücret yüksek." diyorsa gerçekten sözün bittiği yerdeyiz. "Paramız yok." de, "Çarçur ettik." de, "5'li çeteye dağıttık." de, "Kasayı boşalttık." de ama ne dersin de "Asgari ücret yüksek." deme be adam! Bir parça edep! Bu açıklamasıyla bence kendi seviyesini düşürmüştür. Bu Mecliste herkes biliyor ki bugün 17.002 lirayla bir işçinin bir ay yaşama imkânı yok ve maalesef ki Meclis de buna bir çözüm üretmiyor, üretmiyor. Bakın, son ay, bir sürü yasa geliyor ama hâlâ bu Meclis emeklinin ve işçinin sorunlarını çözmekten uzak bir tavır sergiliyor ve Mehmet Şimşek diyor ki: "Asgari ücret yüksek." Ben kendisine söylüyorum, sana 17.002 lira verelim, gel Ankara'da bir ay yaşa Beyefendi. Yaşayabilir misin? Yaşayamazsın. Ama maalesef ki bu söylemiyle vicdanları, açlık sınırının altında yaşayan milyonlarca işçi ailesinin vicdanlarını zedelemiştir. Bana göre -2 Bakan arkada, birazdan yemin edecek- bu koltuktan gitmesi gereken kişi önce Mehmet Şimşek'tir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başarır, lütfen toparlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, 2 Bakan değişti, birazdan burada yemin edecekler. Şimdi, Mehmet Özhasseki gitti, Kurum geldi; Kurum gitti, Özhasseki geldi; o gitti, Kurum geldi; bir dönüşümü görüyoruz Çevre ve Şehircilik Bakanlığında. Bizim dönüşümden kastettiğimiz, anladığımız, deprem bölgesindeki riskli bölgelerin dönüşümü ama Cumhurbaşkanı dönüşümü böyle, bu 2 arkadaşı arasında anlıyoruz herhâlde. Ben merak ediyorum, bu işi yapabilecek başka kimse yok mu? Tabii ki var ama çevreyi, doğayı, Kuzey Ormanları'nı kurum kurum kurutan Kurum, birazdan gelip burada yemin edecek. Ben ona başarı dilemiyorum çünkü boşa bir dilek olur, yaptıklarıyla bunu imkânsız görüyorum, onu söyleyeyim; özellikle deprem, imar affı, deprem döneminde yaşadıklarımızla.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Son olarak Kayseri'de yaşanan olaylar, evet, bir çocuğun taciz edilmesi hepimizi üzdü ama Kayseri Valisinin açıklamasında "Tacizi yapan ve çocuk aynı uyruktandır." demesi çok vahim bir durum, böyle bir vali olmaz. Burası Türkiye Cumhuriyeti hukuk devleti; burada her çocuğun tacizi, şiddeti hukuken de vicdanlarda da büyük yaralar açar. O yüzden, bence o valiyle ilgili mutlaka bir soruşturma açılmalı.

İkincisi, tabii ki yurttaşlarımızı sağduyuya davet ediyoruz, önemli bir süreçten geçiyoruz ama şunu da mutlaka ki konuşmalıyız: Bu durumu yaratan iktidardır. Bakın, bugün Kayseri'deki Konya'daki olaylardan sonra hemen sağ ve soldaki bu bayraklarımızı yakmışlar, arabalara ateş açmış, şoförler yaralanmış ve işçilerimiz hayatlarını zor kurtarmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başarır, son kez uzatıyorum, lütfen toparlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Biraz hatırlayalım, kim yaptı bunları ve Sayın Cumhurbaşkanı, bunu yapanlarla ilgili ne dedi? "Ben onlarda Kuvayımilliye ruhunu görüyorum." dedi. Oysa Kuvayımilliye ruhunu yaşayanlar bu ülkedeki bu bayrağı dalgalandırıp bu Misakımillî sınırlarını çizenler ama Cumhurbaşkanının Kuvayımilliye ruhu olarak gördüğü o alçaklar ise bu bayrağı yırtıp yakanlardır. Buna Meclis olarak hep beraber bir tepki vermeliyiz. Bu durumu muhalefet yaratmadı, muhalefeti

suçlama. Biz "Suriye'nin iç işlerine karışma. Sınır komşularıyla kötü olma. Bu kadar sığınmacıyı bu ülke kaldıramıyor." dediğimiz zaman bizi suçladı, bugün de bizi suçluyor ama bunun tek sebebi Cumhurbaşkanı ve yirmi iki yıllık kötü, öngörüsüz dış politikasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başarır, teşekkür için açıyorum, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bugün sayısını bilmiyoruz sığınmacıların; İstanbul'da yaşayan Mersin'de, Mersin'de yaşayan Hatay'da yaşıyor. Günde kaç tane doğum oluyor, bunları bilmiyoruz. Bunlarla ilgili bir sorun yaşadığımızda hemen sınır ötemizde bayrağımıza, şoförümüze, araçlarımıza, canımıza kastediliyor, bununla ilgili özür dilemesi gereken bir Cumhurbaşkanı muhalefeti suçluyor. Hayır, Türkiye Cumhuriyeti bu durumu hak etmiyor; bunun tek sorumlusu Cumhurbaşkanı ve bu iktidardır.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başarır.

Şimdi söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'e aittir.

Sayın Zengin, buyurun.

26.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, 2 Temmuz 1993 yılında Sivas'ta yaşanan elim hadisenin yıl dönümüne, sığınmacı meselesine, Kayseri'de yaşanan olay sonrasında olan olayların ve eş zamanlı olarak El Bab'da yaşananların sadece Türkiye'yle değil dünyayla alakası olduğuna, silahlı saldırı sonucu hayatını kaybeden Rize'nin Ardeşen ilçesi Tunca beldesinin eski Belediye Başkanı Ahmet Naci Aytemiz'e, bu akşam Avusturya'yla maçı olan Millî Takım'a, görevden ayrılan bakanlara ve yeni atanan bakanlara ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli Grup Başkan Vekili arkadaşlarımızın konuşmalarından sonra aslında konuşmak, cevap vermek gereken çok mevzu var fakat Sayın Bakanlarımız da yemin ederek Bakan olmak üzere arka tarafta bekliyorlar.

Ben birkaç şey ifade etmek istiyorum: Sivas'ta 1993 yılında yaşanan elim hadisenin bugün yıl dönümü. Ben de bu katliamı buradan lanetliyorum. Tabii ki geçmişe dönüp baktığımız zaman, özellikle 1980'den itibaren bizim fay hatlarımızı tetiklemeye çalışan, özellikle inanç ve etnik kökenden yola çıkarak, bizi rahatsız ederek buradan siyaset üretmeye çalışan, toplumu ayırtıran ve maalesef bu tarz terör eylemleri yapan pek çok hadiseyle Türkiye karşılaştı; Madımak da bunlardan bir tanesi, yargılaması dâhil olmak üzere uzun zamana sâri bir olay. Bir defa daha ifade etmek istiyorum ki bu konu tüm vicdanları yaralayan bir meseledir ve buradan bir kez daha kınıyorum, lanetliyorum.

Madımak olaylarıyla ilgili olarak, özellikle AK PARTİ döneminde, 2014 yılında Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu tarafından hazırlanan önemli, kapsamlı bir rapor var. Bu rapora bakıldığı zaman, aslında o döneme dair çok önemli noktalara ışık tutulduğunu görüyoruz sürecin akışına dair olmak üzere ve bu olaylar aslında tekrerr ediyor. Yani bugüne baktığımız zaman, ben sığınmacı meselesi ile bu konu arasında da bir korelasyon olduğunu görüyorum. Evveliden inanç üzerinden yaşanan ayrışmalar vardı; bugün, farklı meseleler üzerinden, Türkiye'nin problemlerini siyasallaştırarak bu problemler üzerinden ortaya çıkan ayrışmalar olduğunu görüyoruz. Sığınmacı meselesi de böyle bir mesele, çok önemli bir mesele ve biz de AK PARTİ olarak sığınmacıların bir an evvel huzur içerisinde kendi ülkelerine gitmeleri için çalışmalar ve gayretler ortaya koyuyoruz. Fakat bu konu sadece Türkiye'nin meselesi değil, bugün Avrupa'ya baktığınızda, Avrupa'nın özellikle son dönemdeki seçimlerine baktığınızda, Avrupa Parlamentosu seçimleri de dâhil olmak üzere, bu konuların ne kadar etkin olduğunu, sığınmacı meselesinin bir dünya meselesi olduğunu, dünyadaki politikaların bir tezahürü olduğunu görmek lazım. Bunlardan maalesef kaçınmak da mümkün olamıyor.

Özellikle, Kayseri'de yaşanan olaylarda -tabii, Kayseri'deki çocuğumuz şu an koruma altında, bu çirkin olayı yapan kişinin çocuğumuzun amcası olması tahammül edilir bir şey değil- hukuken süreç zaten devam ediyor fakat sonrasında olan olaylar ve onunla eş zamanlı olarak Suriye'de, El Bab'da yaşananların yine sadece Türkiye'yle değil, dünyayla alakası var çünkü ABD seçimleri bekleniyor. ABD'deki adayların bir kısmının Suriye'den çekilmeyle ilgili konuşmaları var, yeni bir tablonun ortaya çıkma ihtimali var, farklı şeyler ortaya çıkıyor. Türkiye'nin tekrar Suriye'yle görüşme ihtimalinin olması ve tüm bunlar bölgede var olan PKK ve DAESH unsurlarını hareketlendiriyor. Bunu görmemiz lazım ve bunlar olurken de bu konuların hiçbirinin, Kayseri'deki olayların da bölgede yaşananların da birbirinden bağımsız olmadığı kanaatindeyim. Buradan çıkacak olan şey -diğer konuyla da birleştirerek söyleyeceğim- bu tür konularda, toplumsal ayrışmaya ve öfkeye, tetiklenmeye müsait olan bu tür konular karşısında toplum olarak hassasiyet göstermemiz lazım ve bu hassasiyetin de en önemli merkezinin, remzinin Türkiye Büyük Millet Meclisi olduğunu düşünüyorum. Bu konuda da tüm milletvekillerinin bu hassasiyet altında konuşmaları gerektiği kanaatindeyim.

Şimdi, bir diğer önemli mesele...

(Uğultular)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, büyük bir uğultu var, lütfen birbirinizi duyacak kadar sessiz konuşursanız sevinirim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, ben de rica edeceğim, selamlaşma konusunu biraz tehir edersek teşekkür edeceğim arkadaşlarıma.

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, biraz evvel öğrendiğimiz bir elim hadiseyi paylaşmak istiyorum, Rize'den. Uzun yıllar, 2 dönem Belediye Başkanlığımızı yapan Ahmet Naci Aytemiz arkadaşımız, kardeşimiz silahlı bir saldırıya uğradı. Rize Ardeşen Tunca beldesinin 2 dönem Belediye Başkanlığını yaptı, bizim Başkanımızdı ve kendisi hayatını kaybetti. Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Bu olay detaylı şekilde soruşturulacaktır ama buradan bakıldığı zaman, işte, siyasetin içerisinde hiç olmadık şeylerle karşı karşıya geldiğimizi görmenin üzüntüsü içerisindeyim.

Bir diğer önemli konu, akşam millî maç var, bütün Türkiye'nin birleştiği bir ortak nokta. Avusturya'yla yapılacak olan bu millî maçta Millî Takım'ımıza başarılar diliyorum. Biz de Meclis olarak çalışmalarımızı orayı hedefleyerek, o saati hedefleyerek tamamlamaya gayret göstereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Millî Takım'da görev yapan her bir arkadaşımıza, futbolcularımıza başarılar diliyorum teknik ekiple beraber. Biz de onları heyecanla tüm Türkiye gibi izliyor olacağız.

Tabii ki ben bir teşekkürle konuşmamı kapatmak istiyorum. Sağlık Bakanlığı görevini uzun yıllar sürdüren değerli arkadaşımız Fahrettin Koca'ya çok teşekkür ediyoruz ve bugün itibarıyla Kemal Memişoğlu bu göreve devam edecek; kendisine de başarılar diliyorum, zor bir görev.

Yine, aynı şekilde, Sayın Mehmet Özhaskeki'ye çok teşekkür ediyoruz; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız olarak uzun yıllar görev yaptı, geçmişte de bu görevi ifa etmişti ve şimdi bu görevi Murat Kurum arkadaşımız devralacak. Ben tüm Bakanlarımıza başarılar diliyorum. Bunlar zor görevler, kolay değil, bir bütün olarak düşünmek lazım; tek bir cümle, tek bir

kelimeden yola çıkarak değil, tamamına bakarak değerlendirmek lazım. Onların da açıklamalarıyla ilgili aslında sayfaları açabilirim, hangi zeminde, nerede, nasıl söylendiğine bakarak kelimeleri, cümleleri değerlendirmek lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Cumhurbaşkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

Tezkereyi okutuyorum:

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Tezkereler

1.- Cumhurbaşkanlığının, görevden affını isteyen ve görevden af talebi kabul edilen, Fahrettin Koca'dan boşalan Sağlık Bakanlığına Kemal Memişoğlu'nun; Mehmet Özhasseki'den boşalan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Murat Kurum'un atandığına ilişkin tezkeresi (3/887)

2/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 104 ve 106'ncı maddeleri gereğince Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığına yapılan atamaya ilişkin 2/7/2024 tarihli ve 32590 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1/7/2024 tarihli ve 2024/186 sayılı Karar ilişkile gönderilmektedir.

Ekli listede adları bulunanlardan İstanbul Milletvekili Murat Kurum Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına atanmıştır.

Bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip Erdoğan
Cumhurbaşkanı

1/7/2024

Karar/2024-186

Görevden affını isteyen ve görevden af talebi kabul edilen;

- Fahrettin Koca'dan boşalan Sağlık Bakanlığına Kemal Memişoğlu,

- Mehmet Özhasseki'den boşalan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına Murat Kurum,

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 104'üncü ve 106'ncı maddeleri gereğince atanmıştır.

Recep Tayyip Erdoğan
Cumhurbaşkanı

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, bilgilerinize sunulmuştur.

VI.- ANT İÇME

1.- Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun ant içmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, okunan tezkereye göre Bakan olarak atanmış bulunan İstanbul Milletvekili Sayın Murat Kurum'un Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği bugün itibarıyla sona ermiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'nın 106'ncı maddesi gereğince Bakanların Anayasa'nın 81'inci maddesinde yazılı şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde ant içmesi gerekmektedir. Sayın Bakanları Genel Kurul Salonu'na davet ediyorum.

Buyurun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, şimdi Sayın Bakanları ant içmek için sırasıyla kürsüye davet edeceğim. İlk olarak Sağlık Bakanı Sayın Kemal Memişoğlu'nu davet ediyorum.

Sayın Memişoğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu ant içti) (AK PARTİ, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Memişoğlu.

Sağlık Bakanı olarak Genel Kurulumuzda yemin eden Sayın Kemal Memişoğlu'na Divan olarak görevinde başarılar diliyoruz; Bakanlığı hayırlı uğurlu olsun.

2.- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un ant içmesi

BAŞKAN – Şimdi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat Kurum'u davet ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kaç oldu ben saymadım, kaç kez yemin etti?

BAŞKAN – Sayın Kurum, buyurun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum ant içti) (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı olarak huzurumuzda yemin eden Sayın Murat Kurum'a atandığı yeni görevde Divan olarak başarılar diliyoruz; milletimize ve devletimize hayırlı hizmetler temenni ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurula on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.35

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.57

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 97'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler

1.- Başkanlıkça, Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Erzincan'ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısının 28/6/2024 tarihinde (4/60); İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden (4/59); Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliklerinden (4/61); Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'nun, Dijital Mecralar Komisyonu üyeliğinden (4/62) geri çekildiklerine ilişkin yazılarının 2/7/2024 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazıları

BAŞKAN – Şimdi, İYİ Parti Grubu Başkanlığının İç Tüzük'ün 21'inci maddesi uyarınca Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın Erzincan'ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazısı 28 Haziran 2024 tarihinde,

İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden, Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliklerinden,

Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'nun Dijital Mecralar Komisyonu üyeliğinden geri çekildiğine ilişkin yazıları ise 2 Temmuz 2024 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi öneriyi okutuyorum:

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, Şehir Üniversitesinin kapatılmasıyla meydana gelen mağduriyetlerin ve diğer vakıf üniversitelerinin maruz kalabileceği uygulamaların araştırılması amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/7/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İsa Mesih Şahin
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili İsa Mesih Şahin tarafından, Şehir Üniversitesinin kapatılmasıyla meydana gelen mağduriyetler ve diğer vakıf üniversitelerinin maruz kalabileceği uygulamaların araştırılması amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 2/7/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Saadet Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'a söz veriyorum.

Sayın Yazıcı Özbudun, buyurun. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, sıklıkla ifade ettiğimiz gibi Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri, üniversitelerimizin özerklikten yoksun olması, akademisyenlerimizin de bilim hürriyetinden yoksun olarak faaliyetlerini sürdürmeye mahkûm edilmeleridir. Aslında, bu sorunun kökleri 12 Eylül 1980'de kurulan Millî Güvenlik Konseyinin yürürlüğe koyduğu birtakım hukuki tasarruflara dayanmaktadır. Böyle olmakla birlikte, sorun, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yürürlüğe girmesiyle birlikte zirveye tırmanmıştır. Bu problemin çok çarpıcı örneklerinden biri, İstanbul Şehir Üniversitesinin 30 Haziran 2020'de bir Cumhurbaşkanı kararıyla faaliyet izninin ortadan kaldırılması, öğretim üyeleri arasında benim de yer aldığım tüm çalışanlarının ve öğrencilerinin ağır bir mağduriyete mahkûm edilmeleridir. Bu, aslında çok kurnaz ve usta bir planın aşama aşama yürürlüğe girmesiyle gerçekleşmiştir. Üniversitenin aslında bir ödeme kapasitesi olduğu hâlde bir devlet bankasından aldığı banka kredisi gerekçe gösterilerek önce üniversitenin tüm banka hesaplarına el konulmuş, böylece, üniversite, çalışanlarına maaşlarını, öğrencilerine burslarını ödeyemez hâle getirilmiştir. Arkadan, 19 Aralık 2020'de Yükseköğretim Kurulu tarafından üniversiteye kayyum atanmıştır. Aslında, o tarihte yürürlükte bulunan Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği'ne göre, üniversitenin üç yıl bir denetime tabi kılınması ve üç yılın sonunda akıbetin belirlenmesi gerekmekteydi. Nitekim, Haliç Üniversitesine böyle bir uygulama yapılmıştı ama İstanbul Şehir Üniversitesiyle ilgili Türkiye'yi yönetenlerin ne yazık ki aceleleri vardır. Bu sebeple, Parlamenteoya baskı yapılmış ve Meclis 2547 sayılı Kanun'da bir dizi değişiklik yapmış, böylece üniversitenin derhâl kapatılmasını sağlayan birtakım hükümler yürürlüğe girmiştir. Üniversite öğretim üyeleri 25 Haziran 2020'ye kadar maaşlarını almaksızın, öğrenciler burslarını almaksızın akademik takvim devam etmiştir ve not girişleri yapıldıktan sonra 30 Haziran 2020'de Cumhurbaşkanı kararıyla üniversite kapatılmıştır. O tarihten bu yana yürütülen bütün yargılama süreçlerine rağmen üniversite öğretim üyeleri ve diğer çalışanlarının özlük hakları, alamadıkları maaş ve ücretleri ve kıdem tazminatları ödenmemiştir, dolayısıyla bu ağır mağduriyet hâlâ varlığını korumaktadır.

Bundan daha önemli olanı ise şudur: 2547 sayılı Kanun'da yapılan bu değişiklikler, aslında şu anda bütün vakıf üniversitelerinin üzerinde Demokles'in kılıcı gibi sallanmaktadır. Dolayısıyla, biz Saadet-Gelecek Grubu olarak İstanbul Şehir Üniversitesinin bütün çalışanlarının ve öğrencilerinin mağduriyetlerinin araştırılmasını, ortaya çıkacak tespitler doğrultusunda diğer vakıf üniversitelerinin benzer bir akıbete uğramaması için gerekli önlemlerin alınmasını talep ediyoruz.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yazıcı Özbudun, teşekkür ediyorum.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Ben de.

BAŞKAN – Öneri üzerinde ilk söz, İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'a ait.

Sayın Akalın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin geleceği bilim ve eğitim alanındaki gelişmelere bağlı olup akademik alandaki potansiyelimiz ise akademisyenlerimizin nitelikli ve verimli çalışma koşullarına sahip olmasına bağlıdır. Ne yazık ki Türkiye'de akademisyenlerimiz ekonomik, kariyer ve sosyal bağlamda ciddi zorluklarla karşı karşıyadır. Bu zorluklar hem akademisyenlerimizin mesleki tatminini hem de ülkemizin akademik ve bilimsel gelişimini olumsuz etkilemektedir. Üniversitelerin gelişimi de bundan nasibini almaktadır. Maalesef, üniversitelerin bu durumu ve özertliklerinin giderek zayıflatılmasıyla bilimsel çalışmaların sosyal faydaya ve ekonomik menfaate dönüşmesi de büyük ölçüde sınırlandırılmıştır.

Bakın, şimdi, üniversitelerdeki bu keyfi uygulamalar ve çöküş sistematik bir süreçle nasıl gerçekleştirilmiştir; ona bir bakalım: Rektörlük seçimlerinin kaldırılması sonucunda üniversitelerin yönetiminde siyasi otoritenin doğrudan etkisi artmış, rektörlerin siyasi görüşleri veya partizanlıkları dikkate alınarak atamalar gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Üniversitelerde akademisyen sayılarında AK PARTİ iktidarıyla birlikte son yıllarda büyük bir artış yaşanmakta olup ünvan yükselmeleri daha da hızlanmıştır. Fakat akademik camiadaki bu artışa paralel olarak üniversitemiz dünya sıralama listelerinde yükselmemiş, aksine, sert bir düşüş ivmesi göstererek gerilemeye başlamıştır.

Değerli milletvekilleri, son zamanlarda rektör atamalarında olduğu gibi, ülkemizdeki üniversite kadrolarında gerçekleşen atama ve terfi süreçlerinde "nepotizm" adı verilen ayrımcılık sık sık karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, açık ve adil bir rekabet ortamı oluşturmak ve en yetenekli adayların seçilmesini sağlamak amacıyla oluşturulan üniversite sistemine zarar vererek bilimi zedelemektedir. Bu nedenle, üniversitelerde yönetim kadrolarının ve akademik pozisyonların doldurulması süreçlerinde şeffaf, objektif ve adil kriterlere dayalı bir yaklaşım benimsemek nepotizmin önlenmesi ve akademik entegrasyonun güçlendirilmesi açısından önemlidir. Aksi takdirde, nepotizmin akademideki tehlikeli yükselişi sonucunda ikili ilişkilerle çürüyen bir bilime tanıklık edeceğiz.

Son olarak, bu kürsüden daha önce defalarca belirttiğim gibi, akademisyenlerimiz, özellikle büyükşehirlerde maaşlarının yarısından fazlasını kira giderine ayırmak zorunda kalmaktadırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akalın, lütfen tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamla) – Bu vesileyle, akademisyenlerimizin ekonomik şartlarının iyileştirilmesi gerektiğini ifade ediyor, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akalın, teşekkür ediyorum.

Şimdi diğer söz talebi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk'e ait.

Sayın Çelenk, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Madımak'ta kaybetmişiz kıymetli Şair Metin Altıok "Geriye Kalan" adlı şiirini "Geriye sen kaldın işte." diye bitirir. "Geriye sen kaldın işte." Geriye kalanlar, biz geriye kalanlar, bir ömre sığdırdığımız onlarca katliamdan geriye kalanların hakikate karşı sorumlulukları var, hakikate karşı borcumuz var geride kaldığımız için ve bilim de bilim ve ifade özgürlüğü de hakikat ortada olmadığı için var, hakikati ortaya çıkarmak için var. Dolayısıyla, bu akademik özgürlük konusuna buna değinmeden gelemeyim.

Akademik özerklik, bilimsel özerklik meselesi geçen hafta da gündemimizdeydi ve ben geçen hafta bu konu üzerine zaten konuşmuştum. Burada biraz spesifik bir mesele var, Şehir Üniversitesi meselesi var. Bu noktada, Saadet Partisinin önerisine katıldığımı en baştan söyleyeyim. Bir kanunla kurulmuş ve Anayasa'da özerkliği temellendirilmiş bir üniversitenin idari bir kararla kapatılmasının savunulur bir tarafı yoktur. Şehir Üniversitesinin kapatılmasında da müthiş mağduriyetler yaşatılmıştır. Kıymetli - aralarında arkadaşlarımızın olduğu- kadrolar bir geleceksizlikle baş başa bırakılmış. Yine, öğrenciler hiç öngörmedikleri süreçler içinde kendilerini bulmuşlardır. Fakat "Şehir Üniversitesi" denildiği zaman aklımıza gelen başka şeyler de var, Şehir Üniversitesinin kurucu kadrolarında hakikate borcu olanlar da var. Böyle dediğimiz zaman ilk akla gelen isimlerden biri, Şehir Üniversitesini hayata geçiren, Bilim ve Sanat Vakfının kurucularından Sayın Davutoğlu'dur. Dün katıldığım 10 Ekim karar duruşmasında aileler onun hakikate olan borcunu dile getiriyorlardı. Aslında Şehir Üniversitesi sürecine baktığımız zaman, burada da böyle hiç çekincesiz ve bunlara değinmeden sahiplenemeyeceğimiz bir sürü yanlış var. "Bilimsel özerklik, mali özerklik, akademik özgürlük" dediğimiz zaman, iktidarın bütün nimetlerini iktidar olunan dönemde bu kadar kullanarak -işte biliyorsunuz- TEKEL arazisi bilabedel devredilmiştir ve Şehir Üniversitesi bunun üzerine kurulmuştur. Daha sonra da bu, Danıştay tarafından iptal edilmişti. Bir bankadan, kamu bankasından kredi çekilerek kampüs hayata geçirilmiştir. Evet, Şehir Üniversitesi bütün bunlarla bunu iyi değerlendiren bir birikim ortaya koymuştur ama en başından işte Davutoğlu'nun Başbakan Danışmanı, Erdoğan'ın Başbakan, Abdullah Gül'ün Cumhurbaşkanı olduğu dönemde arkalarına şehir hatırası fonunu alarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çelenk, lütfen tamamlayın.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) – ...çektirdikleri ve bu iktidar ilişkileri içinde temellenmiş bir üniversiteyi akademik özgürlükler, bilimsel özerklik temelinde savunurken aslında bunun birçok kırılma noktası ta o dönemden ifade ettiğini de görmek gerekir. Üniversiteler böyle başbakanların güçleri -daha sonra Davutoğlu döneminde TEKEL özelleştirilmiş, TEKEL arazisi oraya devredilmişti- bu etki, bu yetkiler kullanılarak kurulduğu zaman da bilimsel özerklikten, akademik özgürlüklerden önemli bir taviz vererek başlamış olurlar. Bunu da akılda tutmak gerekir ve bu kırılma noktasının mağduriyeti ödenmiş, bununla da kalmamış aslında Şehir Üniversitesi 2020'de kapatılana dek birçok üniversite kapatılmış, üniversite büyük tasfiyelerden geçirilmiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) – Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çelenk, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Fethi Açıkel'e aittir.

Sayın Açıkel, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA FETHİ AÇIKEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin grup önerisi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

2 Temmuz 1993'te Sivas Madımak Otelinde katledilen canlarımızı ve yine Erzincan Başbağlar köyünde acımasızca öldürülen masum vatandaşlarımızı rahmetle anıyorum. Bu acıların bu topraklarda bir daha yaşanmamasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, geçtiğimiz yirmi beş yıl boyunca Adalet ve Kalkınma Partisinin adına "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" dediği ancak aslında bir seçimli otoriter sultanlık sistemi olan bu nobran rejimin en fazla zarar verdiği kurumların başında üniversitemiz geliyor. Dünyada Endüstri 4.0'ın, yapay zekâ devriminin, yeşil dönüşümün ve biyogenetik teknolojilerin geliştirildiği ve bilimsel araştırma merkezlerinin öneminin arttığı bu dönemde herhâlde AK PARTİ hükümetleri kadar üniversitelerin, akademisyenlerin ve memleketimizin parlak öğrencilerinin huzurunu kaçıran ve umutlarını çalan başka bir iktidar yoktur. AK PARTİ hükümetleri üniversitelerde akademik liyakati ve özerkliği yok ederek son derece vesayetçi ve kayırmacı bir despotik ve sinsî

cezalandırma siyaseti izlemiştir. 12 Eylül 1980 darbesinin dahi üniversitelere verdiği zararı katbekat aşan bir engizisyon zihniyetini ve bir kindarlığı hayata geçirmiştir. Bunun en büyük mağdurları şüphesiz akademisyenler, barış akademisyenleri ve her türlü üniversitede ayrımcılığa maruz kalan meslektaşlarımızdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başta Boğaziçi Üniversitesi olmak üzere Mülkiye ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi gibi ülkemizin köklü kurumları bu keyfiliği maalesef hâlâ tecrübe ediyor. AK PARTİ'nin birer siyasi parti komiseri gibi atadığı rektörler yüzünden akademik beyin göçü hızlanıyor, bilimsel üretim baltalanıyor ve hatta öğrencilerin mezuniyet törenlerine ve şenliklerine dahi müdahale etmeye tenezzül eden iptal ve yasaklama ayıpları yaşanıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün geline nokta itibarıyla Atatürk cumhuriyetimizin 1933 yılından itibaren evrensel bilimin ışığında özenle ve ilmek ilmek dokuduğu akademik liyakat ve üretim kültürü yerle yeksan edilmiştir. AK PARTİ döneminde bilim ve sanat dünyasındaki çoraklaşmanın belki de ancak Moğol istilası ve Timur'un Anadolu'yu yakıp yıkması yıllarında benzeri yaşanmıştır. AK PARTİ üniversitelerden âdeta intikam almıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Açikel, lütfen tamamlayın.

FETHİ AÇIKEL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Şehir Üniversitesi de işte bu keyfi despotizmin kurbanlarından biridir. 2008 yılında dönemin Başbakanı Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla açılan Şehir Üniversitesi, önce vesayetçi bir kayyım atanarak, ardından da YÖK kararıyla Marmara Üniversitesine bağlanarak tamamen kapatılmıştır. Bu intikamcı kapatma kararının benzerinin ancak despotik ve sultancı rejimlerde görülebileceğini söylememize gerek yoktur. AK PARTİ iktidarlarının Türkiye'ye bir deli gömleği gibi giydirdiği bu siyasi kabilecilik ve intikam kültürü yüzünden maalesef tüm üniversitemiz küresel konumlarını, liyakatlı genç beyinlerini ve vizyonunu kaybetmektedir. Bu büyük gerilemeden ve bu büyük çürümeden çıkışın yolu ise Erdoğanizm rejiminden yani seçimli otoriter sultanlık rejiminden ilk seçimde kurtulmaktır.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Açikel, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Abdurrahman Babacan'a ait.

Sayın Babacan, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDURRAHMAN BABACAN (Malatya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, Saadet Partisi grup önerisi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Grup önerisinde üniversitelerin, akademisyenlerin bilim hürriyetinden yoksun oldukları ve AK PARTİ hükümetleri döneminde bu sorunun daha da derinleştiği iddiası üzerine bir net vurgu görüyoruz. Oysa Türkiye'nin 90'lı yılların karanlık ortamından, darbe ortamından çıktığı henüz 2003 başında açıklanan 58'inci Hükümet Programı'nın bizatihi kendisinde, AK PARTİ parti programının bizatihi kendisinde, 2007'de yayınlanan Türkiye'nin Yükseköğretim Strateji Dokümanı'nda, yine, 2014 ve 2018 arasını kapsayan Onuncu Kalkınma Planı'nda aslında yükseköğretim politikasına ilişkin AK PARTİ'nin temel perspektifini net bir şekilde görüyorduk. Hesap verebilirlik temelinde özerklik, performans odaklılık, ihtisaslaşma ve çeşitlilik ilkeleri çerçevesinde kalite eksikli bir yükseköğretim politikası ve bu hâlâ aynı zeminde devam ediyor.

OECD standartları ve evrensel normlar temelinde akademik özgürlüğün üç temel boyutu var; bir tanesi araştırma yapmak ve bunların sonuçlarını özgürce yayımlayabilmek; ikincisi, üniversitede ders verirken neyi nasıl anlatacağına özgürce karar verebilmek; üçüncüsü, araştırma ve düşüncelerinden dolayı kurumsal sansüre ve baskıya maruz kalmamak. Objektif bakıldığında -ama objektif- AK PARTİ hükümetleri döneminin tamamında Anadolu'daki üniversitelere, İstanbul, Ankara, İzmir'deki büyük üniversitelerin tamamına, kamu üniversitelerinin ve vakıf üniversitelerinin tamamına bakıldığında akademik hürriyete ilişkin bu üç temel perspektifin de pekâlâ net bir şekilde sağlandığını ve hiçbirinin ihlal edilmediğini görmekteyiz. Öyle ki siyasi bakımdan Hükümete en muhalif olan fikirler, araştırmalar ya da tezler dahi konuşulan, rahatça yayılan ve üzerine istişare edilebilen, sosyolojik olarak çok farklı kesimlerden akademisyenlerin ve bilim insanlarının üniversitelerde istihdamından, fikir ve araştırma hürriyeti koşullarının sağlandığı bir üniversite, bir akademi dünyasından bahsediyoruz. Bugün Türkiye'de hangi üniversiteye giderseniz gidin, Ankara'da ODTÜ'ye, Hacettepe'ye, Bilkente, Gaziye ya da İstanbul'da Marmaraya, İstanbula veya Koça, Sabancıya bu söylediklerimin, bu üç temel normun da sağlandığını pekâlâ her birimiz görüyoruz. Daha geçen gün Koç Üniversitesinin mezuniyet töreninde de buna dair çok farklı konuşmaların -ne anlama geldiğini ayrı tutuyorum ama- pekâlâ özgürce serdedilebildiğini görüyoruz.

Dolayısıyla akademisyenlerin, çalışanların, öğrencilerin ve bir bütün olarak yükseköğretim sisteminin süreç içerisinde oluşmuş olan çeşitli mağduriyetlerini gidermek ve bu konuda ortak çalışmak; bu başka bir şey ama buradan genellemeci bir yaklaşım çıkarmak ve buradan Türkiye'nin bütün bir yükseköğretim camiasının sistematik bir baskı altında olduğunu iddia etmek bambaşka şeyler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Babacan, lütfen tamamlayın.

ABDURRAHMAN BABACAN (Devamla) – İkinci söylediğiniz, Türkiye'deki realitelere, gerçeklere, hakikatlere uymadığı gibi, adil bir yaklaşım da değil. Bakın, 2003-2022 döneminde Türkiye'de az önceki konuşmacımızın çok talihsiz şekilde söylediği ve siyaset bilimi kavramlarının hiçbir tanesinde yer bulmayan “despotizm” “seçimli sultanlık” gibi hiç siyaset bilimi literatürüne de sığmayan, Türkiye gerçeğine de uymayan, kaldı ki temel demokratik normlara da bizatihi büsbütün karşı çıkan, temelinden yıkan şeyleri reddettiğimizi ama beraberinde Türkiye'deki bilimsel ortamın 2021-2023 yılları arasında sadece Web of Science bilimsel yayın sayısının 3,83 kat arttığını, bu esnada niteliksel olarak da niceliksel olarak da kalite kurulları ve akreditasyon çalışmaları üzerinden de Yükseköğretim Kurulu bünyesinde nasıl çalışmalar yapıldığını akademisyen arkadaşlarımız, bu işin içinde olanlar pekâlâ biliyorlar fakat burada kasıtlı, sistematik bir yanlış propaganda ve yönlendirme var diyorum, teşekkür ediyorum.

Sağ olun. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Babacan, teşekkür ediyorum.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Muhalefetin sayısı fazla Sayın Başkanım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – 7 kişiler... Vallahi 7 kişiler...

ÖMER FETHİ GÜNER (Niğde) – Sayın Başkanım, arada sayım yap gözünle.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, lütfen...

Sayın Başkanım, bir konuda kısa bir söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, İstanbul Şehir Üniversitesinin kapatılmasıyla ilgili grup önerilerinin iktidar partisi milletvekilleri reddedilmesine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Başkanım teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii, biz kendimize göre ülkemizin hayrına olan önemli bir konuyu burada gündeme getirdik. İstanbul Şehir Üniversitesinin kapatılması önemli bir konu. Bizim iktidar partisindeki arkadaşlarımızdan istirhamımız şudur: Evet, bu konuyu reddettiler; usulen, gelenek olarak böyle bir şey var iktidar geleneğinde. İktidar partisindeki arkadaşlarımızın... Bakın, Şehir Üniversitesi, Türkiye'nin eğitim alanında önemli bir marka değeri idi, uluslararası standartla yarışan çok önemli bir üniversiteydi. Böylesine bir yer maalesef ya, kısır çekişmelere kurban edildi. Bizim iktidar partisindeki arkadaşlarımızdan istirhamımız, bu konuyu kendi vicdanlarında bir kere daha değerlendirmeleri ve Türkiye'nin geleceği adına Şehir Üniversitesinin yeniden hizmete açılmasıdır; bu konuyu dile getirmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, çocuk koruma sistemindeki eksiklikleri ortaya koymak, bu eksikliklerin giderilmesi için öneriler geliştirmek ve çocukların fiziksel ve psikolojik sağlıklarını koruyacak önleyici tedbirlerin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Evet, şimdi, öneriyi okutuyorum:

2/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/7/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Turhan Çömez tarafından, çocuk koruma sistemindeki eksiklikleri ortaya koymak, bu eksikliklerin giderilmesi için öneriler geliştirmek ve çocukların fiziksel ve psikolojik sağlıklarını koruyacak önleyici tedbirlerin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 2/7/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'e söz veriyorum.

Sayın Çömez, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; çocuk konusu son derece önemli ve "çocuk" denildiğinde hepimizin yüreğinin burkulacağını ve bu konuda hepimizin hassas olacağını biliyorum. Önemli bir konuyu gündeme getirdik parti olarak ve bu konunun siyasetüstü bir mesele olduğuna inanarak, hepimizin ortak problemi olduğuna inanarak bu konuyu gündeme getirdik. Bugün, biraz sonra bazı gerçekleri paylaşacağım sizinle ve bunları dinlerken eminim hepinizin yüreği burkulacak ve "Niye böyle oluyor?" diyeceksiniz. Belki de bazılarınız "Yoktur böyle bir şey." diye itiraz edecek ama itiraz edecek olan bütün arkadaşlara şimdiden sesleniyorum ve bir çağrıda bulunuyorum: Bu anlatacaklarıma inanmıyorsanız, ne olursunuz, sizden özellikle rica ediyorum, istirham ediyorum ve Türk çocukları adına yalvarıyorum, bu önergeye "evet" deyin, gelin araştıralım, tek tek üstüne gidelim, doğru mu, yanlış mı hep birlikte bulalım ve varsa sorun hep beraber çözelim.

Bakın, bundan tam yirmi yıl önce Bahçelievler Çocuk Yuvasına gitmiştim -o zaman milletvekili kimliğimle- ve maalesef o gece çocuk yuvasından 33 kız çocuğunun kaçırıldığını ve maalesef kötü ellerde başka bir yerlere götürüldüğünü belgelemiştim. Ciddi çatışmalar yaşadık o günün Bakanıyla ve samimi olarak kendisine şunu söyledim: Derdim sizi eleştirmek değil ama ortada vahim bir durum var, ciddi bir problem var, gelin bu konuyu çözelim ama maalesef aramızda ciddi gerginlikler yaşandı ve konu orada kaldı.

Yeniden milletvekili olduktan sonra bazı çalışmalar yaptım ve mevcut Sayın Bakana önergeler verdim. Keşke Sayın Bakan verdiğim soru önergelerinin cevabını vermiş olsaydı ya da beni arayıp "Turhan Bey, şurada yanlışlık var, şurada doğru, gelin bu konuyu birlikte çözelim, muhalefet olarak bize destek olun." demiş olsaydı ama o bana cevap vermek yerine, Meclise yanıt vermek yerine beni savcılığa şikâyet etmeyi doğru buldu. Ben de meseleyi kamuoyu gündemine ve Meclisin gündemine getirdim.

Geçtiğimiz günlerde Bandırma Hicri Ercili Çocukevine gittim, kapasite 30 ama 50 çocuğumuz var. Yataklara baktım, hepsi son derece dar alana sıkıştırılmış ve kurallara göre sağlıklı çocukların, suça bulaşmamış çocukların suça bulaşmış çocuklarla aynı ortamda bulunması yanlış ama buna rağmen içlerinde suça bulaşmış çocuklar da vardı.

Yine genelgeye göre, Bakanlığın kendi genelgesine göre çocukların alt ve üst yaş grupları arasında maksimum üç yıl olması gerekiyor ama her yaştan çocuklar vardı. Bu, tabii, yönetsel bir problem, teknik bir problem ama ardından daha vahim gerçekler ortaya çıktı.

Yine, Bahçelievler Çocuk Yuvası, geçen yıl ağustos ayında 3,5 yaşında bir yavru bu yuvaya emanet edildi; anne-baba ayrı, baba tır şoförü, dedi ki: "Alın benim yavruma bakın, ben bakacak durumda değilim." ve bir gün bir telefon aldı, dediler ki: "Gel çocuğunun cesedini al, çocuğun öldü." Baba ağlayarak gitti ve çocuk ölmüş; oradan, yuvadan çocuğun cenazesi çıkmış. Ben bunun hastane raporlarına baktım, çocuk kanamalı bir şekilde gitmiş, ağzından burnundan kan geliyor, idrar yollarından kan geliyor, böbrekleri parçalanmış, midesi parçalanmış, hortum takılmış, entübe edilmiş ve çocuk hayatını kaybetmiş. Bir genel cerrahi uzmanı olarak söylüyorum, iki ülkeden diploması olan bir hekim olarak söylüyorum, tıbbi olarak bunun olması mümkün değil, çocuk darbedilmiş ve çocuğun hastane raporlarında ölüm sebebi yazılmamış, otopsi raporu yok mahkemesinde, bu olamaz, kabul edilemez.

Yine, başka bir baba aradı beni, dedi ki: "Çocuğumu 4 yaşında yurda emanet ettim, çocuk birçok yurdu dolaştı, en son Mersin Çocuk Yuvasına emanet edildi. 16 yaşında oğlum yuvadan kaçmış ve beni cezaevinden aradı. Cezaevinden aradı ve dedi ki: 'Terör örgütü üyesi olduğum gerekçesiyle beni cezaevine koydular.' Aradım, çocuğu buldum cezaevinde. 'Oğlum ne oldu

sana?’ dedim. Dedi ki: ‘Ben ve benim gibi başka kaçanlar da var, 15 kişi yok ve ben bugün PKK üyesi olmaktan cezaevindeyim.’ Devlete emanet edilmiş bir yavrunun bir örgütün eline düşmesi kabul edilemez.

Sayın Başkanım, biraz zaman rica edeceğim -ne olursunuz- bittikten sonra, önemli birkaç şey daha paylaşmak istiyorum.

Öte yandan, geçtiğimiz günlerde birisi Balıkesir’den beni aradı -Sincan Çocuk Yuvasından 2 yavru kaçmış; bana geldi, Balıkesir’de aile- dedi ki: “Sana getirmek istiyoruz.” Getirin dedim, getirdi çocukları Vali Bey’i aradım “2 çocuk var, kaçmış, bunları muhafaza edin lütfen.” diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Sağ olsun, kendisine teşekkür ediyorum çocuklara sahip çıktı ama dinlediğim şeyler vahimdi, çocuk dedi ki: “Amca, tecavüze uğradım ve bıçaklandım.” Bıçak yaralarını gösterdi, içim parçalandı.

Yine, Balıkesir’den başka bir örnek vereceğim size. Geçen yıl yaşanan bir olay, devlete emanet edilmiş 2 yavru, çocuk yuvasından kaçırıldı ve bir gece oradan kaçırılan lanet olası adam bunları bir eve götürdü, istismar etti ve o gece uyuşturucu kullandıktan sonra orada bir yangın çıktı, adam öldü, kızlardan biri uzun süre yoğun bakımda kaldı ve olayın üstü kapatıldı.

Şimdi, sizden istirham ediyorum ve hatta yalvarıyorum: Bu dramların üstüne gidebilmek için lütfen gelin, hep beraber bu öneriye “evet” diyelim, bunlar doğruysa ya da buna benzer başka problemler varsa hep beraber bu konunun üzerine gidelim. Söz veriyorum bu konuyu bir siyasi tartışma ve polemik meselesi yapmayacağım ve asla eleştirmeyeceğim.

İlginize ve dikkatinize çok teşekkür ediyorum. Sağ olun. (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çömez.

Öneri üzerinde ikinci söz, Saadet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkana ait.

Sayın Çalışkan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) –

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çok vahim bir gündemle, iddiayla karşı karşıyayız. Bu iddiayı, söylenenleri duyduğumuzda aslında yerin yarılması gerekir. Ne var ki “Tepkisizce, kendimizi nasıl savunuruz, bize zarar gelmeden nasıl savunuruz?” bunun peşinde. Elbette, bilelim ki bu sığınmaevlerindeki, Esirgeme Kurumundaki çocuklar, bunlar bize birer emanet. Bunların başına gelecek herhangi bir olumsuzluk hepimizin, bütün toplumun üzerinde büyük bir vebal. Burada SHÇEK’lerin tamamen ihmal edildiğini söylemiyoruz, elbette iyi şeyler yapıldı ama yapılan şeyler şu yaşadıklarımız karşısında devede kulak bile değil, çok çok az. Maalesef ki son yıllarda sürekli olarak şiddet, istismar, taciz, darp gibi pek çok iddiayı duyuyoruz. Dezenformasyonla ilgili kurum işine gelen her şeyi yalanlıyor. Burada sessiz, tepkisiz, seyirci kaldığına göre “Sükût ikrardan mı?” demekten kendimizi alamıyoruz. Aslında, şu bahse konu iddia bile başlı başına herhangi bir normal, makul insanların yaşadığı, hukukla yönetilen bir ülkede hükûmeti de devirir, yer yerinden oynar ama bizde “Birazdan bunu nasıl reddedeceğiz, mesaj gönderip dışarıdaki vekillerimizi toplayacağız ve bu tehlikeyi püskürteceğiz?” bunun peşinde.

Değerli milletvekilleri, bilelim ki ilgili Bakanlık da zaten istismarcı, personel istismarcısı; “sosyolog”, “psikolog” adı altında 13 bin lira maaş vererek sabah sekiz akşam beş insanları çalıştırıyor. Kendi personeli istismar eden bir kurumdan da herhâlde kendisine emanet edilen çocuklara sahip çıkmasını beklemek safdillik olur.

Değerli milletvekilleri, bilelim ki bakıma muhtaç çocuklar, yaşlılar, engelliler bir toplumun sigortasıdır, devletin ve milletin bekasının bereketidir. Bizim her şeyden önce bunlara sahip çıkmamız gerekir ama görüyoruz ki ülkemizde en ucuz şey can, candan daha ucuz bir şey yok. Göçük altında insanlar kalıyor, yüzlerce insan ölüyor; “Olayı örtbas edelim, taziye mesajı verelim.” iş bitiyor. Okullarda öğretmenler dövülüyor, öldürülüyor. Bugün hastanelerde doktorların başına geleni hepimiz görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, lütfen tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Gazeteciler darbediliyor. Yanlış politikalar sonucunda, hani bataklığa taş atıp üzerimize bataklığı sıçratmış olsa bile bir şekilde ülkemize sığınmış sığınmacılar öldürülüyor, iş yerleri, evleri tahrip ediliyor, maalesef çit yok; bunu, hepsini geçiriyoruz. Onun için, ülkede aslında bir hükûmet sorunu var; yönetme, yönetememe sorunu var, ülkede bir asayiş sorunu var. Eğer siz Hükûmete tepki olacak bir iş yapacaksanız anında enselenirsiniz ama Hükûmete, bu arkadaşlara dokunulmadığı sürece her türlü terörü estirebilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - İşte, şu vahim iddialar karşısında da çok merak ediyorum, acaba bu iddiaları nasıl geçiştirecek bu arkadaşlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya’ya ait.

Sayın Kaya, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) – Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Otuz bir yıl önce bugün, Pir Sultan Abdal’ı anmak için gittikleri Sivas’ta yakılarak katledilen 33 canımızı saygıyla ve özlemle anıyorum.

Onlarca utanç verici tecrübeye rağmen bu topraklarda linç pratikleri toplum barışını tehdit edecek düzeyde hâlâ devam ediyor maalesef. Kayseri’de başlayarak farklı kentlere yayılan, mültecilerin ev ve iş yerlerini yağmalama, Muğla’da Kürt işçilere yönelik ırkçı saldırılar son örnekleri oldu. Çocukları korumak, çocuklara yönelen her türlü şiddet ve istismarı önlemek ve çocuğa karşı suç işleyenleri yargılayarak cezalandırmak devletin asli görevi ancak kamunun en üst düzeyindeki kişiler bile açıklamalarıyla çocukları yerli ve mülteci diye ayırdılar, yurttaşları yatıştırmak yerine kışkırtmakla yetindiler. Buna biz tanık olduk yani yakın zamandaki olaydan bahsediyorum.

Kayseri Valisi istismara uğrayan çocuğun koruma altına alındığını duyurdu. Tabii, devlet koruması altındaki çocuklar sahiden güvende mi, bugün bunu konuşmak için bu önerge üzerinde söz aldım. İstanbul Bahçelievler Çocuk Esirgeme Kurumunda kalan Adnan Berk, fenalaşarak kaldırıldığı hastanede yaşamını kaybediyor. Adnan’ın üç buçuk yıllık yaşam öyküsü tam bir trajedi. Babası hapiste, annesiye yoksulluk nedeniyle 2 çocuğunu da yurda bırakıyor. Ziyaretine gittiğinde oğlunun gözünde morluk görüyor ve darp raporu alarak şikâyetçi oluyor. Kurumsa darp iddialarını yalanlıyor, karın ağrısı ve tualete çıkamama şikâyetiyle hastaneye kaldırıldığını ancak tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadığını söylüyor. Birincisi, anne sağ ve hayatta, çocuklarına evde bakım için neden sosyal destek ve maddi destek sağlanmadı? İkincisi, darp yoksa çocuğun gözü nasıl morardı? Bir diğer konu, çocuğun karın ağrısı şikâyetiyle yaşamını kaybetmesi akıl almaz bir şey yani çocuk ne kadar süre sonra hastaneye götürüldü; bu da çok önemli. Ayrıca, kurum yetkilileri yalan mı söylüyor? Çocuk hastaneye götürülmedi mi, geç mi

götürüldü? Darbedildi mi, edilmedi mi, bununla ilgili bir soruşturma başlatıldı mı?

Bir diğer konu -yine önergede var- Zonguldak Kozlu Çocuk evinde kalan çocukların istismar edildiğine yönelik iddialar, buradaki iddialar da inanılmaz boyutlarda. Bir çocuk dışarıda 3 kişinin cinsel istismarına uğradığını söylüyor ve kendi isteğiyle birlikte olduğu çocuğa söyletiliyor. Buna rağmen, bir de bu çocuğu korumaya çalışan kurum yetkililerine mobbing uygulanıyor ve asılsız tutanaklarla bu kurumdan uzaklaştırılmak isteniyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen tamamlayın.

ADALET KAYA (Devamla) – Bitiriyorum.

Böyle pek çok olay var, bir diğer olay da Mayıs 2024'te meydana gelen başka bir olay. Bu defa yurttan kalan 14 yaşındaki kız çocuğunu sosyal hizmetler il müdürlüğü personeli istismar ediyor. Burada da sosyal hizmetler çalışanlarının, Emniyet çalışanlarının, yargı mensuplarının mafya örgütleriyle birlikte çocukları istismar edip suça sürüklediklerini zaten uzun zamandır konuşuyoruz. Bir sürü örnek var, Aleyna Çakır örneği var, Manisa'da yurttan kaçan ve pavyonda bulunan kız çocuğu örneği var; biz bunları soru olarak Aile Bakanlığına sorduk, burada araştırma önergesi verdik. Bunlarla ilgili "Yargı gereğini yapacak." deniliyor ama yargıdan genellikle failer beraatle çıkıyorlar. Bir de iddiaların asılsız olduğu söyleniyor; peki, iddialar asılsızsa bu çocuklar neden ölüyor?

Çocukları umutsuzluğa ve karanlığa mahkûm edemeyiz? Bu nedenle araştırma komisyonu mu kurarız, daimî komisyon mu kurarız, çocuk bakanlığı mı kurarız; bunu burada konuşmak ve burada netleştirmek zorundayız çünkü bu, çok önemli bir konu olarak gündemimizde duruyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.(DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Gizem Özcan'a ait.

Sayın Özcan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GİZEM ÖZCAN (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Madımak katliamında yitirdiğimiz canlarımızı saygıyla anıyorum.

İYİ Partinin grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, bakın, Koruyucu Aile Yönetmeliği 2012 tarihli, çocuğun koruyucu aileyle ilişkisini düzenliyor ve tam on iki yıldır güncellenmiyor. Yönetmelik, biyolojik aile ile koruyucu ailenin hak ve sorumluluklarını tanımlarken boşluklar bırakıyor. Çocukların biyolojik aileye dönmeleri durumunda nasıl koşullar altında olacakları yönetmelikte yine net değil, çocuğun bu karara dair görüşünün de ne oranda dikkate alınacağı yine açık değil. Üstüne üstlük, yönetmelik koruyucu aileyi profesyonel bir bakım verene indiriyor "Sizinle başka bir çocuk eşleştirelim." diyor. Koruyucu aileye bu duygusal yas sürecini yönetmeleri için kapsamlı bir destek de ne yazık ki sunulmuyor. Koruyucu Aile Yönetmeliği çocuğu merkeze alan bir anlayışla acilen güncellenmelidir.

Değerli milletvekilleri, Anayasa 41'e göre çocuklarımızın ne yediklerinden, ne giydiklerinden, ne içtiklerinden tutun da nasıl barındıkları ve nasıl eğitim aldıkları devletin sorumluluğundadır. Beslenmeyi ele alalım; çocuklarımızın nasıl beslendiğini takip etmemiz için önemli bir veri olan yetersiz beslenme göstergelerinin en son 2018 verisi yayınlandı. Çocuk Araştırması 2022'de bodurluk, zayıflık ve aşırı kiloyla ilgili bir veri bulunmuyor. 2018'den beri ekonomik krizle yoksullaştık, pandemi gördük, 6 Şubat depremlerinin yarattığı yıkımı yaşıyoruz. Bu süreçte çocuklarımız nasıl beslendi, veriler bize ne söylüyor bilmiyoruz. Böyle bir ciddiyetsizlik olabilir mi? Çocukların yetersiz ve sağlıklı beslenmesine dair istatistiklerin yayınlanmamasının nedeni nedir? Bu istatistikler yayınlanmadan ekonomik krizin, pandeminin yarattığı etkiyi, tahribatı nasıl ölçeceğiz?

Değerli milletvekilleri, çocukları korumak Anayasa'nın emri. Bunun hayata geçmesi için de çocukları geleceğimiz olarak, yarınlarımız olarak görmekten vazgeçmeliyiz çünkü çocuklarımızın bugününü, onların hak sahibi özneler olarak onlara karşı bugünkü sorumluluklarımızı, ödevlerimizi merkeze almamız gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özcan, lütfen tamamlayın.

GİZEM ÖZCAN (Devamla) – Değerli Gazeteci Menekşe Tokyay'ın da ifade ettiği gibi, çocuğun bugünkü yaşantısını gelecekteki yaşantısı uğruna önemsizleştirmememiz gerekiyor.

Koruyucu aile sistemindeki eksiklikleri, çocuk yoksulluğunu, beslenme, barınma yetersizliklerini, çocuk yaşta evlendirmeleri, çocuklarda madde bağımlılığını yok etmedikçe "Çocuklar yarınlarımızdır." sözü boş bir hamasetten öteye geçemeyecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özcan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük'e ait.

Sayın Gören Bölük, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun devlet bakım ve gözetimindeki çocuklarımızla ilgili vermiş olduğu öneri üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, önergeye konu olan Adnan Berk yavrumuza Allah'tan rahmet diliyorum. Kederli ailesinin ise acısını en derinden hissettiğimi ifade etmek istiyorum. Evlatlarını kaybetmiş her aileye olduğu gibi Adnan Berk oğlumuzun da ailesine sabır diliyorum. Bir anne olarak yaşadıkları üzüntünün tarif edilemez olduğunu biliyorum.

Hayatını kaybeden evladımızın annesi 19 Ağustos tarihinde Avcılar Çocuk Büro Amirliğine başvuruyor, farklı sebeplerle çocuklara bakamadığını ifade ediyor. Bunun üzerine Adnan Berk ve kardeşi 20 Ağustos 2023 tarihinde kuruma kabul ediliyor. Bu arada, evladımız parmakları bitişik doğduğu için ve bir operasyon geçirdiği için annenin isteği üzerine düzenli pansuman yapılması gerekiyor. Kurumda bu pansuman düzenli olarak yapılıyor. Muhtemelen bu pansumandan kaynaklı sebeplerle sürekli gözünü kaşıdığı için göz polikliniğine gönderiliyor, burada da yabancı cisim olmaksızın "korneal abrazyon ve konjonktiva yaralanması" tanısıyla tedavisine başlanıyor. 0-3 yaş arası çocuğu olan her aile bunun ne kadar doğal bir süreç olduğunu bilir.

Bu süreçte, çocukların kuruma tesliminde babanın rızasının olmadığı, babayla yapılan görüşmede de anlaşıyor. Bunun üzerine, çocukların bir aile yakınına teslimi konusunda da dilekçe, kurum tarafından 24 Ağustosta teslim alınıyor. 27 Ağustosta ise Adnan Berk evladımız karın ağrısı ve ishal şikâyetiyle hastaneye kaldırılıyor, 28 Ağustosta da yapılan tüm müdahalelere rağmen yavrumuz maalesef hayatını kaybediyor. Otopsi raporunu incelediğimizde buna sebep olabilecek herhangi bir kurum ihmali olmadığını, çocuğun herhangi bir şekilde fiziksel, psikolojik şiddet veya ihmale uğramadığının belgelendiğini görüyoruz. Hukuki olarak süreç devam ettiği için bu dosyanın belki de gizlilik içermesi gereken diğer detaylarını vermeyi gerekli görmüyorum. Bakanlığımızdan talep ederseniz daha detaylı bilgi alacağınıza eminim.

En nihayetinde, küçük bir çocuğun hayatını kaybettiği bir davada bu konuşmamın herhangi bir savunma anlamına

gelmesini istemem. İnaniyorum ki dava her yönüyle incelenecek, detaylıca ele alınacaktır. Kimsenin, bu olayın son kararı açıklanana kadar, başta Bakanlığımız olmak üzere hepimizin takipçisi olacağımızdan şüphesi olmasın. Fakat ben burada başka bir olaydan da bahsetmeden bu konuyu kapatmak istemiyorum. Altı gün önce, biri yüzde 20 zihinsel engelli olan 18 yaş altı 2 çocuğumuzu şu anda bizzat bu önergeyi veren milletvekili tarafından -umarım, bunun suç olduğunu bilmeyerek- birtakım yönlendirmeleri de içeren sorular sorularak sosyal medya hesabından ifşa edildiğine hepimiz tanık olduk. Bu gönderi, Bakanlığın suç duyurusu sonrasında mahkeme kararıyla erişime engellendi, kaldırıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

SEDA GÖREN BÖLÜK (Devamla) – Bu çocukların hayatında çok onarılamaz yaralar açtığı söylenebilir, çok önemli bir sosyal medya kaydı bıraktı. Devlet korumasındaki bu çocukları organize şekilde bulundukları şehirden kaçırarak başka bir şehre götürmek, yayın yapmak üzere bir mekânda alıkoymak, farklı sorularla yönlendirmek, devam etmekte olan adli ve hukuki süreçlerin güvenliğini tehlikeye sokmak suç değil midir? Bu kurgu dolu yayınların bu çocuklara ne gibi bir yararı olmuştur? Bu çocukları ifşa etmek, özel hayatın gizliliğini ihlal etmek, unutulma hakkını ihlal etmek doğru mudur? Ben de bu soruları sormak istiyorum Sayın Vekilimiz.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Şimdi vereceğim cevabı.

SEDA GÖREN BÖLÜK (Devamla) – Değerli milletvekilleri, 2024 yılı Mayıs ayı itibarıyla 1.181 çocuk evimiz var ve bu çocuk evlerinde 15 bine yakın çocuğun bakımı sağlanıyor. Bu kurumlar da belirli aralıklarla birçok farklı kurum tarafından denetleniyor, aynı zamanda bu kurumda çalışan 9 bine yakın personel de denetleniyor ve şunu söyleyebilirim....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEDA GÖREN BÖLÜK (Devamla) – Biraz daha rica ediyorum, bir otuz saniye daha rica ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Efendim, uygulamamamız herkes için eşit, bir dakika da uzattım ben.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) – Siz konuşun, kayıtlara geçsin.

SEDA GÖREN BÖLÜK (Devamla) – Devam edebilir miyim?

BAŞKAN – Efendim, eşitlikten vazgeçmiyoruz, herkes için eşit.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, verin, verin; benden verin, ona gitsin.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Vekil.

SEDA GÖREN BÖLÜK (Devamla) – Herhangi bir ihmalin, eksiğin olduğu her yerde her görevli gerekli soruşturmalara tabi tutulmalıdır, en ağır cezayı da almalıdır. Sayın Cumhurbaşkanımız her zaman söylüyor, devletimiz bu çocuklar için en güvenli limandır. Bu çocuklar için mücadele etmeyi hep beraber yapmalıyız, bu mücadeleyi hep beraber vermeliyiz ama hukuka, kanuna uygun şekilde.

Son olarak burada, evladını kalpten doğurmuş bir anne olarak evlatlarını kalpten doğurmuş bütün anne ve babaların Koruyucu Aile Günü'nü de kutluyorum. Koruyucu aile gündemiyle, koruyucu ailelikle alakalı da biraz önce sayın vekil bir konuşma yaptı; o konuda da ayrıca detaylı bir bilgi vermek isterim uygun bir zamanda.

BAŞKAN – Sayın Gören Bölük, teşekkür ediyorum.

SEDA GÖREN BÖLÜK (Devamla) – Ben teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çömez, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük'ün İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum, sayın milletvekilimize de çok teşekkür ediyorum.

Sanıyorum, Bakanlık verdi bu bilgileri kendisine ama maalesef Bakanlık kendisine doğru bilgi vermemiş. Bir, şu anda otopsi raporu yok yani aileye bir otopsi raporu verilmedi.

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Ben size teslim edebilirim.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – İki, hastane raporlarını inceledim; hastane raporlarında çocuğun ölüm nedeni belirtilmemiş ama hastaneye nasıl geldiğini biliyoruz. Çocuk ağır bir şekilde, idrar yolları, midesi ve akciğerleri kanamalı bir şekilde hastaneye intikal etmiş ve hastaneden çocuk tahliye edilirken, daha doğrusu vefat ettikten sonra ölüm sebebi raporlarına yazılmamış. Aile feryat ediyor "Benim çocuğum niye öldü?" diye. Dolayısıyla, bu aileye mutlaka ve mutlaka gerçekçi, doğru bilgi verilmesi lazım. Otopsi raporunu gördüyse sayın vekil o raporu bana da versin, beraber konuşalım.

Bir şey daha söyleyeceğim: Bir otopsi raporunda "Ailenin kusuru yoktur." veya "Devletin kusuru yoktur." yazamaz, böyle bir otopsi raporu tekniği yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim Sayın Başkanım.

Ben mesleki hayatı boyunca otopsi yapmış bir insanım, benim uzmanlık alanım; otopsi raporunda "Devletin kusuru yoktur." diye bir şey yazamaz, yazıyorsa bu raporun arkasında başka bir şey vardır. Varsa bu rapor ellerinde, hem Sayın Bakanlık hem de sizler lütfen paylaşın; oturalım, konuşalım. Hâlâ soruyorum: Sapasağlam teslim edilmiş ve oraya gelirken, yuvaya emanet edilirken sağlam olduğu raporlara kaydedilmiş bir çocuk neden öldü? Bunun hesabını vermek zorunda.

Öte yandan, benim suç işlediğimi söylüyor Sayın Bakan. Bana cevap vereceksin Sayın Bakan. Bu çocuklara niye tecavüz edildi? Niye yurttan kaçtılar? Ben o çocukların yüzünü göstermedim, adını paylaşmadım. Bana diyor ki Sayın Bakan suç duyurusunda: "Çocukları yönlendirmiş." Sen niye yönlendiriyorsun çocukları Sayın Bakan? Bu çocuklar yuvada uyuşturucu kullanıldığı için, dövüldükleri için, tecavüze uğradıkları için kaçmışlar; üzerlerinde hâlâ bıçak yarası var. Nasıl vicdanınız sızlamadı sizin? Gelin, bunları araştıralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çömez, lütfen...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Bitireceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Samimiyetle söylüyorum, ağzımdan bir tek kelime eleştiri çıkmayacak. Kurun bu komisyonu, kaldırın o ellerinizi ve deyin ki: "Turhan Çömez'in ve burada konuşulan şeylerin doğru olmadığını kanıtlamaya hazırız." Kaldırın ellerinizi; söz veriyorum size, ağzımı açmayacağım. Yeter ki o yuvalara gidelim; Balıkesir'e gidelim, Bandırma'ya gidelim, Kozlu'ya gidelim. Bakın, çalışan birisinin tecavüz ettiği iddia ediliyor. Kozlu'ya gidelim, Sincan'a gidelim; çocuklar niye kaçtı... Daha birçok örneği var; Mersin'e gidelim, onların hepsine gidelim beraber ve olmadığını birlikte kanıtlayalım; derin bir nefes alalım, hem

Sayın Bakana hem de Parlamenteoya teşekkür edelim.

BAŞKAN – Sayın Özdağ, buyurun.

29.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce İYİ Partinin grup önerisi görüşülürken DEM PARTİ milletvekili Muğla'da yaşanmış bir olaya atıfta bulunarak bir etnik kelime kullandı orada. Ben meseleyi araştırdım; hem Mardin'den beni aradılar, Dargeçit'ten aradılar hem ailelerle görüştüm hem de yetkililerle görüştüm. Bu, trafikteki bir kavga. Trafikte dar bir yolda geçerken bir araba diğer arabaya yer vermediği için, diğer araba da "Sen bana niye yer vermiyorsun?" dediği için çıkıp kavga etmelerinin sonucudur. Buradaki Fethiyeliler ile Mardinlilerin, Dargeçitlilerin veya oradaki Yörükler ile Kürtlerin veya Araplar ile Kürtlerin, Türkmenlerin kavgası değil; bir trafik kavgası. Ardından mahalle muhtarının devreye girmesi, bunları ayırmaya çalışması, daha sonra silahıyla havaya ateş etmesi, ardından da gazetelere yansıdığı gibi burada, bu doğudan gelen vatandaşlara, Mardinli vatandaşlara yapılan bir saldırı olarak değerlendirmesi üzerine ben de araştırma yaptım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Toparlıyorum.

Kesinlikle o araştırmada da gazetelerdeki haberlerde de burada bu insanlara bir şey yapılmadığı yani Fethiyelilere veya Fethiye'de yaşayanlara bir şeyler yapılmadığı, muhtara bir şey yapılmadığı konusu da doğru değil. Muhtarın silahına el konulmuş vaziyette, muhtarın ifadesi alınmış, kavgaya karışan herkes karakola intikal etmiş, jandarma tarafından ifadeleri alınmış, ardından da savcılığa intikal etmiş, yargıya intikal etmiş bir konu. O nedenle, bu tür konularda, kavgalarda şehir isimlerini anmaya gerek yok, etnisitelerle gerek yok. Türkiye'de kavgalar, böyle kavgalar oluyor ama nerede bir kişiye yanlış yapılsa -ister Kürt ister Türkmen hangi etnisiteye sahip olursa olsun- hep beraber onun üzerine gitme, oradaki hak ihlallerini giderme, insan hakları konusunda görev yapma konusunda hepimiz sorumluyuz. O nedenle bu izahatı yapma lüzumu hissettim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Temelli, buyurun.

30.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Muğla'daki vaka bir trafik tartışması, trafikte var olan bir tartışma sonucu değil Sayın Başkan. Darbedilen vatandaşların fotoğrafları da yayınlandı, kamuoyunda görüldü. Öyle trafikte bir yol verdin, vermedin kavgasıyla çıkmış bir şey değil; öldürmeye yönelik bir kastın olduğu, bir linç olduğu bir durum. Tabii ki olay nerede geçtiyse adını vereceğiz, Muğla'da geçmiş ve bu şiddete maruz kalanlar Kürtler. Bu ilk defa yaşanan bir olay değil Türkiye'de, bunu böyle geçiştiremeyiz. Burada, bir arada yaşama irademize yönelik sürekli olarak bir Kürt düşmanlığı üzerinden bir ırkçı linç anlayışının çok yaygın olduğuna vurgu yapmak için dile getiriyoruz. Bu olay Sakarya'da da yaşandı hatta hatırlayın, Konya'da yaşandı, Dedeoğlu ailesinden 7 kişi katledildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Devamla) - Muğla'da yaşanan vaka hiç öyle masumane bir vaka değil. Kaldı ki bu ırkçı anlayışın arka planında da aslında -tırnak içinde söylüyorum- bu mala çökme anlayışı da çok yaygın ve hâkim. Konya vakası böyleydi, bu Seydikemer'deki yaşanan vakada da böyle. Dolayısıyla, araziye kolaydan el koymanın yolu, zaten var olan, kamuoyunda yaygın bir hâle gelmiş olan bu Kürt düşmanlığını kaşımak, halkı orada galeyana getirmek, ırkçı bir kalkışma, linçle insanları oradan uzaklaştırmak, sonra da araziye, mala mülke çökmek.

Dolayısıyla, biz bunları geçiştirdiğimiz sürece bu mesele karşısında çözüm bulamayız. Biz, Türkiye'nin her yerinde bir arada yaşıyoruz. Bir arada yaşamayı herkes içine sindirecek, Kürt'üyle Türk'üyle bu ülkede bir arada yaşıyoruz; Muğla Seydikemer'de de yaşıyoruz, Mardin'de de yaşıyoruz, Van'da da İstanbul'da da. Şimdi, buna sırtımızı dönersek bu bir arada yaşama anlayışına, ortak vatandaşlarımızdaki bu bir aradalığa karşı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayalım.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bu linç girişimlerine, bu ırkçılığa birlikte karşı çıkmazsak işte, Kayseri'de yaşadığımız şeyleri de Reyhanlı'da yaşadığımız şeyleri de Konya'da yaşadığımız şeyleri de yaşamaya devam ederiz. Buna artık sırtımızı dönmeyelim. Bu ırkçılık bizi çürütüyor, buna bir son verme zamanı gelmiştir.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Başarır, buyurun.

31.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İYİ Parti grup önerisinin önemine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, birçok araştırma önergesi önemli ama İYİ Parti'nin vermiş olduğu bu öneri aynı zamanda bir hassasiyet barındırıyor. Yani bence AKP grubu da MHP grubu da -ara verebiliriz beş dakika- düşünsün, gerçekten bir hassasiyet barındırıyor. Çok vahim iddialar var, çocuk esirgeme kurumunda olan bir olay ve burada söylemek bile istemiyorum, ne yüreğim ne kalbim dayanıyor. "Bunu Meclis araştırsın." diyor. Bunun siyasi bir yönü yok, siyasi bir kazanımı olamaz ama benzer yerlerdeki iddiaları Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak biz de duyuyoruz ve en önemli görevimiz bu çocukların durumunu araştırmak, gidip görmek. Her partiden milletvekilleri olsa, buraları gezsek, dinlesek, araştırsak ne kaybederiz? Ya, ne kaybederiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ne kaybederiz? Çok şey kazanırız ama. Eğer 1 çocuğun başına gelebilecek bir felaketi bu Meclis önleyebilirse yaptığımız birçok faaliyetten daha önemli bir iş yaparız. Bakın, ara verdik, yirmi dakika Bakanı tebrik ettik. Çok daha önemli işlerimiz var; bu çok önemli yani bu konuda çok şikâyet geliyor. Samimi olarak söylüyorum; biz bu konudaki tüm hassasiyetlere, Meclisin İç Tüzük'ü dâhil, gizlilik dâhil her şeye uyacağımıza söz veriyoruz. Gelin, bu durumları araştıralım. Gerçekten içimiz yanıyor, üzülüyoruz.

Sağ olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

32.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; tabii, çocuklar fevkalade önemli bir konu. Yani bizim en hassas olduğumuz bakanlıklardan bir tanesi Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığıdır. Ben biliyorum, bütün milletvekilleri, kendileri özel zamanlarda, bayramlarda seyrarlarda hassaten bu kurumlara gidiyorlardır; ben de giden milletvekillerinden birisiyim. Buralarda zaten aileleri çok problemlili çocuklar kalıyor. Bu kurumlarda kalan çocukların pek çoğunun, yüzde 90'a yakınının anne veya babası var, maalesef var ve sonuçta bazı sebeplerle bakamıyor ya da bakmamayı tercih ediyorlar, çok farklı problemler söz konusu. Hatta burada anne-baba sayısının fazla olmasından dolayı çocuklarla ilgili koruyucu annelik müessesesi bundan kaynaklandı. Çocuğun anne veya babası var zaten ama bu sorumluluklar yerine getirilmediği için, özellikle bizim dönemimizde koruyucu annelik müessesesi çok gelişti, aile olarak çok gelişti. İşte, Vekilimiz -daha evvel de milletvekilimiz vardı- Seda Hanım kendisi de bir koruyucu aile zaten. Bu işin içinde, yaşayarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Tamamlayacağım.

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Velhasılkelam, bu konuya dair olanlar da... Mesela, bu olaya münhasır Adli Tıp raporu var Sayın Başkanım, ben size vereceğim. Şu an ben de çok hızlı okudum Adli Tıp raporunu, Adli Tıp raporu olayı şamil anlatıyor yani o konuda bir karar vermiyor, kendisinin tıbbi açıdan, bir otopsi neticesinde gördüğü neticeyi ifade ediyor. Kaldı ki bu olay şu an hâlihazırda yargıda, yargı da muhakkak bu konuya dair bir karar verecek.

Yani bu meseleyi hepimiz bulunduğumuz mecralarda takip edebilir bir durumdayız ve bu şekilde de sonuç alabileceğimizi düşünüyorum. Hep beraber evlatlarımıza sahip çıkmaya devam edelim. Burada verdiğimiz kararın bunlardan bağımsız olduğunu ifade etmek isterim. Bu takip sürecini hep beraber devam ettireceğiz.

Sağ olun.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, çocuk koruma sistemindeki eksiklikleri ortaya koymak, bu eksikliklerin giderilmesi için öneriler geliştirmek ve çocukların fiziksel ve psikolojik sağlıklarını koruyacak önleyici tedbirlerin hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Temmuz 2024 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Kabul...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kabul edildi Başkan.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kabul edildi.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Çoğunluk var Başkan.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, 50 kişi var; kabul edildi.

BAŞKAN – Öneri kabul edilmemiştir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Nasıl kabul edilmedi ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Çoğunluk burası Başkanım, çoğunluk burası.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Başkan, saydık.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, elektronik yapalım o zaman.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Başkan, bir daha say, bir daha; tek tek say, bak.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, elektronik yapalım lütfen.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Elektronik oyla sayım yapın.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, sonucu ilan ettiğimiz için bu sonuca geri dönme imkânı yok.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Başkan, biz de sayıyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, bakın, bütün gruplar el kaldırıyor; orada kaç kişi var?

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkanım, sayar mısınız lütfen! Bakın, bir sayar mısınız şu kalabalığı!

BAŞKAN – Yani şu anda çoğunlukta da herhangi bir sıkıntı yok ve o nedenle öneri reddedilmiştir.

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Ya, neye dayanarak yapıyorsunuz?

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkanım, saydınız mı? Ne olursunuz bir sayın buradakileri; bakın, herkes el kaldırıyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Saydık Başkan, saydık, biz de saydık.

CAVİT ARI (Antalya) – Çoğunluk burası iken nasıl "Kabul ettik." diyebilirsiniz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Efendim, biz saydık buradan, baktık buradan; siz de sayabilirsiniz.

CAVİT ARI (Antalya) – Elektronik oylayın o zaman.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Saydınız mı? Bir sayar mısınız buradakileri lütfen.

BAŞKAN – Saydık efendim, saydık; ret...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Tarafsız davranın Başkan, tarafsız davranmıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Özdağ, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkan tarafsızlığını kaybetmiştir.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Başkanım, Divanda görüş birliği var mı?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Biz de sayıyoruz Başkan; siz oradan saydınız, biz buradan. Önerge kabul edilmiştir, siz reddediyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, değerli milletvekilleri ben İç Tüzük'e uymak zorundayım. İşlem tamamlandığı için İç Tüzük nedeniyle geri dönme imkânımız yok.

Sayın Özdağ, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, ben 3 dönem Manisa Milletvekilliydim, şimdi de Muğla Milletvekiliyim; hiçbir kimseye etnisitesini, ırkını, mezhebinin, partisini sormadan hizmet ettim.

Sayın Temelli beni 2011 yılına götürdü. 2011 yılında milletvekili adayım, bir mahalleye gitmek istiyorum, arkadaşlar "O

mahalleye girmeyin." dediler, niye dedim, "O mahallede olaylar çıkar." dediler, ben o mahalleye gideceğim dedim. O mahalle Manisa'nın mahallesi ve o mahalleye 250-300 arkadaşla beraber ve karanfillerle gittim. O sırada DEM PARTİ'nin yani o günkü ismiyle HDP'nin seçim ofisine de uğradım, hayırlı olsun dedim. Bana dediler ki "Mahallemizi terk et." Birileri diyor ki "Ya sev, ya terk et." Siz de sevmeye kısmını bile bırakmıyorsunuz, "Terk edin." diyorsunuz; bu mahalle hepimizindir dedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Önemli bir konu efendim.

Ardından, ben o mahallede kahvehaneleri gezmeye çalıştım; taşlarla, sopalarla saldırdılar; arkadaşlarımı çok ağır şekilde yaraladılar. Arkadaşlara söyledim, hiç kimseye cevap vermeyeceğiz. Ve seçim bittikten sonra da ben o mahallelerle ilgilenmeye devam ettim. Bakın, o mahallede bana Kürtler saldırmadı; bana, benim düşünceme veya benim o günkü partime karşı çıkan insanlar saldırdı. Bu şekilde "Kürtler" diyerek, "Türkler" diyerek ayırt etmek veyahut da ayırıştırmak doğru değildir efendim.

Muğla'daki olay bir trafik kazası, trafik olayıdır; kesinlikle Kürtler, Araplar, Türkmenler, Çerkezler olayı değildir. Lütfen, oradaki insanların Kürt olması da önemli değildir, Türkmen olması da önemli değildir; bir trafik olayıdır. Hep beraber yaşıyoruz; bu ülkede kaç milyon Kürt var, kaç milyon Arap var, kaç milyon Türkmen var, Çerkez var. O zaman her olayda meseleyi etnisite boyutuna getirelim, bu doğru değil ki.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, lütfen, son sözlerinizi alalım.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Tamamlıyorum efendim.

Ama kime, nerede bir haksızlık yapıyorsa ister Türkmen olsun, ister Kürt olsun, ister Çerkez olsun, ister Alevi olsun, ister Sünni olsun onunla ilgilenmek insani olarak hepimizin görevidir, hele ki bir siyasetçi olarak hepimizin daha fazla görevidir. O nedenle, her olayda meseleyi başka boyutlara çekmek doğru değildir. O zaman Güneydoğu Anadolu'da bazı yerlerde olan olaylarda efendim "Bu, Türklere yapıldı, Araplara yapıldı, bu, HDP'li olmayan Kürt'e yapıldı." mı diyeceğiz? Bunlar doğru şeyler değil. Ben yaşadığımı anlatıyorum ve bu seçimde de Belediye Başkanı adaylığında o gün bana saldıranların başında bulunan kişi ayağa kalktı, kahvehanede "O gün yanlış yaptık, senden özür diliyoruz. Sen doğru bir milletvekilliği yaptın." ifadesini kullandı, geçti gitti onlar dedim.

Onun için Türkiye'deki bu tür olayları kaşımaya gerek yok. Meseleye etnisite boyutlu bakmak, ırk boyutlu bakmak, mezhep boyutlu bakmak doğru değildir ama kim ki mezhep boyutlu bakıyorsa ve insan haklarını ihlal ediyorsa onunla mücadele etmek de hepimizin görevidir; 600 milletvekili Parlamento'nun, hepimizin görevidir.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Temelli, buyurun.

34.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, meseleye ırk temelli bakmayacak yegâne parti DEM PARTİ'dir. (AK PARTİ sıralarından "Hayda(!)" sesleri) Baktığınızda, burada Türkiye'yi görürsünüz; burada Kürtler vardır, Türkler vardır, Ermeniler vardır, Süryani vardır; velhasıl, burada Türkiye vardır. Dolayısıyla asla ve asla etnik temelde ırksal bir yaklaşımla meseleye, hiçbir meseleye bakmayız; bakmak istemeyiz. Bizler, hepimiz Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarıyız, eşit vatandaşlık temelinde bütün meseleyi ele alıp değerlendiriyoruz ama bu meselede, bu vakada, diğer vakalarda olduğu gibi ırkçılar saldırıyor ve Muhtar orada "Hâlâ öldürmediniz mi bunları? Bu Kürtleri hâlâ öldürmediniz mi?" diye bağırıyor.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Yok, yok; yok öyle bir şey.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bunlar kayıtlara geçmiş, bunu "trafik kazası" deyip geçiremeyiz. Dolayısıyla, orada bir Kürt-Türk çatışması var, işte şu var, bu var demiyoruz ama Kürtlere yönelik Türkiye'nin birçok yerinde zaman zaman sistematik, ırkçı saldırılar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Gelin, bu ırkçılığa hep birlikte karşı çıkalım. Zaten bu ülkenin çektiği en önemli sorun bu ırkçılık. Bakın, burada, bizim dışımızda hiçbir parti bizim kadar Türkiye partisi değildir, olamamıştır da. Çünkü neden? Öyle ya da böyle bir ayrımcılığı içinde barındırır, ötekileştirir, nefret söylemiyle yaklaşır. O yüzden de DEM PARTİ'ye söylenecek en son söz, HDP'ye söylenecek en son söz budur. Bunu asla da kabul etmeyiz, bunun mücadelesini de vermeye devam edeceğiz.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, 2 Temmuz Sivas katliamının tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/7/2024 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

2 Temmuz 2024 tarihinde Kars Milletvekili, Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili, Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından (6131 grup numaralı) 2 Temmuz Sivas katliamının tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye

Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 2/7/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere İzmir Milletvekili İbrahim Akın'a söz veriyorum.

Sayın Akın, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AKIN (İzmir) - Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekranları başında bizleri izleyen yurttaşlarımıza DEM PARTİ adına saygıyla, sevgiyle selamlarımı iletiyorum.

Bugün otuz bir yıl önce Sivas'ta Madımak katliamı yaşandı ve onun yıl dönümünde bir araştırma önergemiz var. Bu araştırma önergemiz, tabii ki yaşanmış olan hukuki ve siyasi toplumsal olayları araştırmak bakımından kıymetli olduğu kadar, aynı zamanda yıllardır, tarihimiz boyunca neredeyse her takvimin her sayfasına katliamlar tarihi olarak geçmiş olan Türkiye'de bir yüzleşmeye çağrı meselesidir.

Sivas katliamı sırasında yaşananları hatırlatmakta fayda var. Biliyorsunuz, Sivas Pir Sultan Abdal Derneğinin düzenlemiş olduğu bir etkinlikte her kesimden insanların yürütmüş olduğu bir çalışmaya katılımı gerçekleşiyor ve sonra Madımak Otel'i'nde 93 yurttaşımız sıkıştırılıyor ve binlerce insan tarafından "tekbir" sesleri altında yakılıyor ve katlediliyor. 33 yurttaşımız katlediliyor, 60'ı da hayatını zor kurtarıyor. Şimdi, bu olay sonrası yaşanan şu andaki tartışmalarla bağlantı kurarsak neden Alevilere dönük ayrımcılık yapıldığı, Alevilerin ısrarla eşit yurttaş hakkı talep ettiği, o canların orada yakılması sırasında neden insanların göz göre göre müdahale etmediği meselesini incelemekte fayda var. Evet, Kürtler, Aleviler, Çerkezler, Ermeniler - herkesten bahsediyoruz, adıyla çağırmak lazım- bu ülkede böyle yurttaşlarımız var, çoğulcuyuz. Bir Türk yurttaşı olarak herhangi bir kimlik meselesi benim için önemli olmayabilir ama aynı zamanda o insanlarımız bu kimlikleriyle var olmak istiyorlar ve inançlarını yaşamak istiyorlar ama bizim ülkemizin bu coğrafyasında maalesef tekçilik, ırkçılık, milliyetçilik öyle bir noktaya geldi ki son zamanlarda yaşadığımız durum, sosyologların belirlediği gibi, tam anlamıyla bir çöküş, çürüme hâline gelmiş durumda. En son yaşadığımız durumu hatırlatmakta fayda var yani gerçekten, şu anda Kayseri'de ve Kayseri sonrası Türkiye'nin her tarafında yaygınlaşan mülteci meselesi hangi kültürün ürünüdür? Bir insanın hayatına kıyabilecek, onun evini, insanları yakabilecek hâle gelmek hangi inancın ifadesidir? Bir insan yaşıyorsa... Biz, canlıların, karıncanın bile ölmesini istemez bir hâldeyken neden insanlar birbirini öldürmeye çalışıyorlar? Evet, Sivas katliamı açıkça bir insanlık suçudur ve Türkiye tarihinde onca yargılama olmasına rağmen dönemin Başbakanı tarafından, Tansu Çiller tarafından açıkça şu ifadelerle ayrımcılık yapılmıştır. Eğer bir ülkeyi yöneten Başbakan bunu yapıyorsa doğal olarak yurttaşlar da onun gibi düşünmeye devam ediyor. Ne demiş Tansu Çiller? "Çok şükür, oradaki, otel dışındaki yurttaşlarımıza bir şey olmadı." demiştir yani "Ölenler öldü ama dışarıda bir şey olmadı." demiştir. Yargılama sonrası ne olmuştur? Yargılama sırasında mevcut aranan insanlar, İstanbul Büyükşehirde resmî olarak çalıştığı hâlde aranan insanlar gözaltına alınıp yargılanamamıştır. Yine, yargılanan insanlar serbestçe yurt dışına çıkmıştır ve yargılama sonrası AKP Genel Başkanı Erdoğan ne demiştir? "Vatanımıza, milletimize hayırlı olsun." demiştir. Bu kadar ayrımcılık yapılan bir yerde, doğal olarak insanlar bunları söylemek ve bu ayrımcılığın kaldırılmasını istemektedir. Ben dava konusuna uzun uzun değinmeyeceğim ama 10 Ekim davası gibi aynı zamanda Sivas davası da bir insanlık suçudur ve bunun aynı zamanda, zaman aşımı olmaksızın insanlık suçu olarak kabul edilmesi gerekir.

Şimdi, şunu söylemek istiyorum sizlere: Bu ülkede bu kadar ayrımcılık sonrası yaşanmış olan travmaları tekrar yaşamak istemiyorsak, tarih sayfasında Maraş, Çorum, Sivas, 10 Ekim, Roboski katliamlarını sürekli gündeme getirmek istemiyorsak gelin, bunlarla yüzleşelim. Bu yüzleşme yapılmadan, inanın, Sivas'taki olaylar daha çok olacak ve yüzleşilmediği sürece bizim bahsettiğimiz, bilimsel olarak da sosyologların söylediği gibi, bu ülkede katliamlar devam edecek. Kayseri sonrası, insanların öfkesiyle tüm Türkiye'ye yayılan olay herhangi bir olay değildir. Toplumsal vakalar çok şiddetli bir şekilde gelişmektedir.

Geçen gün Torbalı'da yaşanan bir olay üzerine sizlere bir şey anlatmak isterim. Torbalı'da bir patlama sonrası inanılmaz bir vahşet yaşanmıştır. Bu vahşet korkunçtur çünkü ben gidip gördüğümde patlayan tüple gerçekten de neredeyse -yaşamış olan birisi olarak söylüyorum- 10 Ekim katliamının benzeri travma yaşanmıştır. 93 yurttaşımız yaralanmıştır, 5 yurttaşımız paramparça olmuştur. Çocuğu ölen bir insanımızın anlatımı inanılmaz bir şekilde insanı yaralamaktadır. Ama nasıl olmuştur? 5 Mardinli Kürt yurttaşımız orada ölmüştür, tesadüfen ölmüştür, kaza da olmamıştır orada aslına bakarsanız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akın, lütfen tamamlayın.

İBRAHİM AKIN (Devamla) – Gerçekten bir ihmal vardır ve insanlarımız öfkeli. İnsanlarımızla görüştüğümüzde, oradaki kazanın aslında temel sebebi... Gerçekten bu ülke kontrollü bir şekilde, sağlıklı bir şekilde işleyen bir ülke değildir. Dolayısıyla şunu söylemek istiyorum: Gelin, bu ülkede her gün katliamların, ölümlerin, vahşetlerin yaşandığı bir durumdan kurtulmak için bu meseleye ortak duyarlılık gösterelim. AKP'si, MHP'si, DEM PARTİ'si, İYİ Partisi fark etmez ama yurttaş olarak burada yaşamak istiyorsak, bu insanlarımızın yarın başına her şeyin gelebileceği kaygısı varsa, hukuk ortadan kalkmışsa, adalet gerçekleşmiyorsa... Bu ülkede "yurttaşlık" diye bir şeyin kalmadığını ve bu ülkede artık yaşamak istemediğini düşünüyor insanlar ve bu ülkeyi terk etmek istiyorlar. O nedenle gelin, yüzleşelim, adaleti birlikte tesis edelim.

Bu araştırma önergelerimiz, aslına bakarsanız, Sivas katliamının sonuçlarını bulmaktan daha çok yüzleşmeye de davettir. Gelin, bu yüzleşmeyi birlikte yapalım ve tekrarlanmasın bu işler diye ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akın, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz, Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Doğan Demir'e ait.

Sayın Demir, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA DOĞAN DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; otuz bir yıl önce, 2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas'ta Madımak Otel'i'nde aydınlarımız acımasızca yakılarak katledildi. Sivas katliamı, ülke tarihimize sürülen en kara lekedir. Sivas'ın faileri hak ettikleri cezayı alamadılar, üstüne bir de gece yarısı yayımlanan KHK'lerle serbest bırakıldılar. Sivas katliamı davasında sanıkların avukatlığını yapanlar milletvekili oldular bu ülkede. Değerli arkadaşlar, Madımak'ta 33 insan inancından dolayı katledilmiştir. Bu, bir insanlık suçudur, caniliktir; Madımak katliamı insanlık suçudur, zaman aşımı olmaz. Otuz bir yıl geçti, Madımak hâlâ yanıyor.

Sivas'ta, Çorum'da, Maraş'ta, Gazi'de, Gezi'de, Başbağlar'da, Roboski'de, Suruç'ta yapılan katliamlar bu ülkenin birlik ve beraberliğine, kardeşçe yaşama karşı yapılan provokasyonlardır. 2 Temmuz 1993'te Madımak'ta katliam yapıldı, üç gün sonra 5 Temmuz 1993'te Başbağlar'da katliam yapıldı; sizce bu tesadüf mü? Bu katliamlar, planlı ve bilinçli bir şekilde halkı birbirine düşürmek için yapılan oyunlardır. Bu planlara geçmişte ve günümüzde maşalık yapan hainler, kalleşler her dönem olmuştur. Dış güçlere maşalık yapan bu kalleşleri görmek isteyenler 2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas Madımak Otel'i'nin önündeki kalabalığa bakabilirler. Ülkemizde yaşanan tüm katliamları ve katliamcıları buradan bir kez daha lanetliyor, katliamların aydınlatılması için iktidarı göreve ve sorumluluk almaya davet ediyor, Sivas Madımak Otel'i'nde katledilen sanatçılarımızı, aydınlarımızı, canlarımızı sevgi ve özlemle anıyorum.

Maraş'ta, kocasına "Beni sen öldür, onların eline bırakma." diyen Ümmühan Doğan'ı ve resmî kayıtlara göre katledilen 120 canımızı da Çorum'da katledilen 57 canı da Gezi'de katledilen 8 canı da Gazi'de katledilen 17 canı da Sivas'ta türkülerini ve semahlarından başka bir şey götürmedikleri hâlde yakılarak katledilen 33 canı da Ankara'da "barış" dedikleri için katledilen 103 canı da Süruç'ta katledilen 33 canı, Roboski'de 17'si çocuk 34 canı da katledenleri de bu katliamlara seyirci kalanları da unutmamak; katliamlardan hesap sormak yerine katilleri aklayanları ve saklayanları da unutmamak.

İktidara gelirken vadettiğiniz adalet nerede, Avrupa uyum yasalarına ne oldu? Sivas katliamının failleri cezalandırılmadı, katliam aydınlatılmadı, üstelik failer aklandılar. İşte o gün, aydınlarını yakan bir ülkenin ve faileri aklayanların bu ülkeyi karanlık bir geleceğe mahkûm edeceği de belli olmuştu, öyle de oldu; dönün bir bakın ülkeye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Demir, lütfen tamamlayın.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Bitiriyorum.

Ülkemizin geleceği için kardeşliğimize, barışımıza, hoşgörüye gölge düşmemesi için katliamlar aydınlatılmalı ve katliamlara gereken ceza verilmelidir. Biz Alevi-Sünni; sağcı-solcu; dinli-dinsiz bu ülkenin vatandaşlarıyız, biz aynı kilimin desenleriyiz.

Tekrardan, Sivas katliamı insanlık suçudur, zaman aşımı olmaz diyor; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Demir.

Öneri üzerinde ikinci söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'na ait.

Sayın Hamşioğlu, buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, sabah Sinan Ateş suikasti davasıydık. Mahkeme Başkanı, koluğu, avukatlara karşı devletin gücünü göstermeye çağırırdı. Gerçekten talihsiz bir celseye tanıklık ettik. Biz, devletin gücünü, görevini yapan avukatlara değil, o katillerin ve azmettiricilerinin hamiliğine soyunanlara, kendisini hukuk devletinden büyük görenlere göstermesini bekliyoruz.

Önergeye gelince, Asuman Sivri 16, Yasemin Sivri 19 yaşındaydı; 2 kardeş 1993 Temmuzunda Sivas Valisinin davetiyle yani aslında devlete emanet olarak Sivas'a giden semah ekibindeydi. Onlar Madımak'ta "Allahuekber!" nidalarıyla diri diri yakılırken Ankara'da yaşayan anneleri Yeter, hacdan dönen komşusunu ziyaret ediyordu; kızlarının, sözüm ona, cihat namına diri diri yakıldığı haberini o hac ziyareti sırasında aldı; ilk gözyaşlarını hacdan dönen komşusunun omzuna akıttı, birlikte ağladılar. 12 yaşında bir çocuk neden yakılır? Şairler, yazarlar neden yakılır? Saz ve söz, türküler neden yakılır? Önce bir anlamıyor insan ama işte, tam da bundan, bu etle tırnak olma hâlini, bir güruhu millet yapan bu mayayı yeniden tutamayacak şekilde bozmak için yakılır; aramıza kanlı sınırlar çizilsin diye yakılır; biz, biz olmaktan çıkarak imdi diye yakılır. Oysa bizim bizden başka hiç kimsemiz yok.

Bu vesileyle, Madımak'ta canımızı, canlarımızı yakanları lanetliyorum. O ateşin yakılmaması mümkünken yol verenleri lanetliyorum. O ateşi söndürebilme imkânına sahip oldukları hâlde odun atanları lanetliyorum. Tekbiri, Allah'ın yüceliğinin ifadesini birliğimize saplanan bir hançer gibi kullananları lanetliyorum. Dilinden Allah'ı düşürmeyen allahsızları lanetliyorum. Otuz bir yıl boyunca dosyayı kaçıran, karartan, her duruşma ve kararda bizi tekrar tekrar yakanları lanetliyorum. Madımak'ın acısından beslenenleri, bu acıyı nifak tohumu olarak kullananları, Alevileri kimlik siyasetine alet edenleri ve onları terörize etmek için plan üstüne plan yapanları lanetliyorum. Ve Horasan'dan Anadolu'ya, Anadolu'dan Balkanlara Sarı Saltuk'u, Pir Dede'yi, İlyas Baba'ya, sazlarının teli bütün Anadolu'yu inleyen Abdal Musa'yı, Pir Sultan Abdal'ı, cumhuriyetin ilk karargâhına adı verilen Hacı Bektaş'ı, katline ferman çıkarılmış Mustafa Kemal'i Havza'da ağırlayan Ali Baba'ya, Tokat'ta ağırlayan Rifat Efendi'yi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Hamşioğlu, lütfen tamamlayın.

SELCAN HAMŞIOĞLU (Devamla) - ...ve yüzyıllarca öz vatanlarında devşirme zulmüne maruz kalan, üryan ve pürvan hâlde aşıktan ot otlamak durumunda kaldıkları dağlara sürülen ve cumhuriyetle nihayet nefes alabilen ayağı çarıklı, başı kızıl külahlı Anadolu Türkmenlerini, Alevileri selamlıyorum. Zulüm saraylarında Yezid olmaksızın her çağda ayrı suretle beliren Kербелâlarda Ali'nin oğlu Hüseyin olma irademizi bir kere daha tekrarlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Hamşioğlu.

Diğer söz talebi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'ya ait.

Sayın Tanrıkulu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum.

Otuz bir yıl önce bugün Sivas'ta yaşamını yitiren aydınlarımızı, yurttaşlarımızı, sanatçılarımızı, gençlerimizi bir kez daha burada saygıyla anıyorum ve biliyorum ki onları öldürenler, bu dünyada da ve inandıkları bütün dünyalarda da lanetle anılacaklardır, barbarlıkla anılacaklardır.

Değerli arkadaşlar, bunu bir avukat olarak da söyleyebilirim, bu cumhuriyetin bir yurttaşı olarak da söyleyebilirim: Sonuçta, bu türlü kapsamlı katliamlar, kalkışmalar, devlet istihbaratının, emniyet güçlerinin, siyasetin ve yargının koruması olmadan gerçekleşmez. Sivas da böyle bir katliamdır yani hem hazırlanmasında hem gerçekleşmesinde hem de sonraki süreçte sonuçta devletin bütün aygıtlarının ya koruması vardır ya göz yumması vardır ya da görmemesi vardır, dolayısıyla Sivas katliamı bunu en çıplak bir biçimde ortaya koymuştur; hazırlanışı, gerçekleşmesi ve sonrasındaki süreç. Şimdi, bir yurttaş olarak şundan utanırım: Bir katliamda katliamının sanıkları nasıl otuz yıl boyunca yakalanmazlar ve zaman aşımından dosya kaldırılır? Otuz yıl boyunca... Bakın, bu aynı zamanda bu devletin güçsüzlüğünü ortaya koyar veya devleti yöneten hükümetlerin bu sanıklarla siyasi akrabalık nedeniyle onları korudukları anlamına gelir. Eğer gerçekten devlet, Sivas katliamına hükümetler gerçekten karşı çıksaydı bu 3 sanık dünyanın neresinde olursa olsun yakalanırdı; buraya, yargı önüne getirilip yargılanırlardı ama bu yapılmadı. Dolayısıyla otuz bir yıldan bu yana devam eden hükümetlerin aynı zamanda bu katillerle bir siyasi yakınlığı ve akrabalığını ortaya koyuyor. Neden bunu söylüyorum? Bir devletin cumhurbaşkanı zaman aşımıyla düşen dava nedeniyle aklanan sanıklar bakımından "Hayırlı olsun." diyemez; eğer gerçekten o devlet bir hukuk devletiyse, herkesin cumhurbaşkanı olan bir cumhurbaşkanı bu cümleyi kuramaz, kuramaz ya böyle bir katliam davasında yargılananlar bakımından -Resmî Gazete'de- af yetkisini kullanamaz, onları dışarı çıkartamaz böyle bir katliam davasında. Neden? Çünkü ölen yurttaşlarımız Alevi. Anma Alevi yurttaşlarımızla ilgili olarak.

Değerli dostlar, Aleviler, Alevi yurttaşlar bu cumhuriyette eşit yurttaş değiller, eşit yurttaşlık mücadeleleri var ve bu cumhuriyetin, maalesef, yakın tarihten başlayarak hatta tarihimizden başlayarak Anadolu topraklarını Alevi nüfustan arındırma projesi var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Tanrıkulu, lütfen tamamlayın.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Bu Maraş'ta başladı, Çorum'da devam etti, Sivas'ta devam ediyor. Alevi

nüfusumuz demografik olarak azaldı. Nedeni, bütün bu katliamlar ve bu katliamların cezasızlıkla sonuçlanması ve hükümetlerin yürüttüğü bu politikadır. Eğer Maraş'ta, eğer Çorum'da bu katiller ceza alsaydı, Sivas'ta bu olaylar gerçekleşmezdi, bu zaman aşımı ortadan kalkmazdı. Ama şunun bilinmesini isteriz: İnsanlığa karşı suçlarda, bu tür katliam suçlarında zaman aşımı olmaz, yargı hoş görmez, siyaset bütününü karşı çıkar ama ölenlerin kimliklerinden ötürü maalesef, yargı da hoşgörüyü yaklaştı ve siyaset kurumu tam anlamıyla üstlerine gitmedi.

Ben bir kez daha, bir kez daha buradan, bu kürsüden, ölen yurttaşlarımızın, aydınlarımızın, yazarlarımızın anısı önünde saygıyla eğiliyorum, mutlaka bir gün hesap soracağız diyorum.

Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, teşekkür ediyorum.

Sayın Zengin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun DEM PARTİ'nin grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, şimdi, önemine binaen şunun altını çizmemiz lazım: Yaşanan olaylarla ilgili olarak "Daha detaylı araştırılmalı, konuşalım." demek güzel bir şey bir tarafla ama bu konuşmaları yaparken yeni ayrıştırmalar yaratmayı çok sorunlu buluyorum. Bir defa çok net, çok sarıh bir şekilde söylemek istiyorum: Türkiye Cumhuriyeti'nde yaşayan bütün Alevi vatandaşlarımız... Ben Tokatlıyım, Tokat Milletvekilliği yaptım; Tokat'ta insanlarımızın yüzde 30'undan fazlası Alevi vatandaşlarımızdan oluşuyor; siz Yozgatlısınız, Yozgat da öyle; pek çok ilimiz de. Çok net söylüyorum: Bu ülkede yaşayan bütün Alevi vatandaşlarımız bizim birinci sınıf vatandaşımızdır; bu böyledir, bunu böyle bir kabul etmemiz lazım ve kardeşlerimizin yaşadığı sorunlarla ilgili olarak ne varsa bunun en büyük mücadelesini zaten AK PARTİ vermiştir. Ülkede problemlerimizin -başka konular da dâhil olmak üzere- var olması başka bir şeydir ama bu kürsülerde "Böyle değildir." diye ifade etmek çok sorunludur, yanlışır diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Alevi vatandaşlarımız bizim birinci sınıf vatandaşlarımızdır, tekrar ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Şimdi, öneri üzerinde...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Tanrıkulu...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sataşmadım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ayrıştırıcı bir dil kullandığını söyledi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – "Bu kürsüde bu şekilde konuşulmaz." dedi.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Öyle demedim hiç, "kürsü" lafını bile söylemedim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Dolayısıyla, benim niyetimi burada açıklamam lazım.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, vallahi "kürsü" bile demedim, nereden çıktı? Çok rica ediyorum... Allah rızası için...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Söylediniz efendim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir sataşma oldu ufak.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sataşma neresinde Sayın Başkan? O zaman peşin peşin ben de söz istiyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Küçük bir sataşma var Sayın Zengin.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Değerli arkadaşlar, yani ben sözümün nereye varacağını çok iyi hesaplayan, öyle konuşan bir siyasetçiyim, bir yurttaşım, bir avukatım aynı zamanda. Dolayısıyla bu cumhuriyette, Adalet ve Kalkınma Partisinin tarihiyle başlamayan ama onlarla daha da yoğunlaşan Alevi yurttaşlarımıza karşı bir ayrımcılık olduğunu bu kürsüde de birçok kez ifade eden birisiyim ve bu siyasi görüşümde de ıddialıyım. Bu siyasi görüş benim kendi görüşüm. Alevi yurttaşlarımız bu cumhuriyette eşit yurttaşlık mücadelesi veriyorlar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Tam tersi, tam tersi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları kendileriyle ilgili uygulanmıyor, cemevleriyle ilgili olarak uygulanmayan kararlar var ve bu saydığım katliamların nedeni de biraz önce söylediğim devlet politikalarıdır. Maraş'ta niye katledildiler ya da Sivas'ta niye katledildiler? 15 bin insan, bir grup saldırdı, hiçbir önlem alınmadı. Oradaki yurttaşlarımız Alevi olmasaydı acaba bu katliam bu şekilde gerçekleşir miydi? Elinizi vicdanınıza koyun; devlet bu kadar sessiz kalır mıydı, istihbarat bu kadar sessiz kalır mıydı? Tek nedeni var: Kimlikleri, inanç kimlikleri maalesef. Bu şekilde olduğu için bu katliamlar gerçekleşti, bu şekilde olduğu için yargı hoş gördü, bu şekilde olduğu için Sayın Cumhurbaşkanı "Hayırlı olsun." dedi, zaman aşımından dava düşerken bir katliamın sanıkları için bunları söyledi. Alevi oldukları için... Onu başka bir kimlikten, başka bir inançtan insanlara kimse söyleyemez; bunu kabul edelim. Bakın, bunları burada konuşamazsak yol alamayız. O nedenle, bugün, gidin Avrupa'ya, gidin Amerika'ya, artık yurttaşlarımız orada "Biz Avrupa Alevisiyiz." diyorlar; bu cumhuriyetle olan bağlarını koparmak anlamında söylüyorum, bunları görelim.

Teşekkür ederim.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yani toplumu ayrışmaya... Kin ve nefreti ifade eden bir konuşma bu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, Sayın Başarır'ın söz talebini karşılayayım, sonra size söz vereceğim.

Buyurun.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Sen o dönemin Hükümetini suçla Sezgin Bey.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Her zaman Hükûmeti suçluyorsun ya, o dönemin Hükûmetini suçla.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Diyarbakır) – Komisyonunda konuşuruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Ona gelince bir tane laf etmiyorsun.

BAŞKAN – Evet...

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Ondan sonra insanlıktan bahsediyorsun.

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – O dönemin Hükûmetini bir suçla da görevim bakalım!

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, lütfen, yerinizden yeni bir tartışmaya mahal vermeyin.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – O zaman ne olduğunu açıkça konuşalım, görüşelim. Bu memlekette Sivas sanıkları en fazla hapisshanede yatan sanıklar, hâlâ konuşuyorsun.

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun, siz Genel Kurula hitap edin.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) – Abdullah Öcalan'dan daha fazla hapis yatıyor Sivas sanıkları, sen neden bahsediyorsun!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Niye bağırıldığını da anlamıyorum ben, niye bağırıyor?

SEZAİ TEMELLİ (Van) – Niye bağırıyor? Ne söylüyor ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ne söylüyor, anlamıyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Başarır, siz buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İzin verilirse konuşacağım.

BAŞKAN – Siz buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Öcalan'ı ne karıştırıyorsun sen ya!

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Sen “Abdullah Öcalan” deyince niye rahatsız oluyorsun?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ya, Öcalan'a diyor, sana mı diyor?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Saygısız!

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Hemen “Öcalan” deyince rahatsız oluyorsun oradan ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Temelli, Öcalan'a diyor.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – “Öcalan” deyince hemen rahatsız oluyorsunuz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Sana ne!

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – “Öcalan” deyince hemen rahatsız oluyorsunuz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Seni ne ilgilendirir?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Niye rahatsız oluyorsunuz?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Ne konuşuluyor, neyi anlatıyor...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Yani, PKK'ya diyor, niye rahatsız oluyorsunuz?

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – “Öcalan” deyince hemen rahatsız oluyorsunuz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Ne alakası var, ne alakası var?

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Sana göre “Ne alakası var?”, sana göre “Ne alakası var?”

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Konu ne, konu ne?

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – “Öcalan” deyince hemen sesin çıkıyor oradan ya!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Ortalığı karıştırmak, başka bir niyeti yok.

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Sizin konuşacak başka konunuz yok mu ya! Bu ülkenin bu kadar sorunu varken tek konuşacağınız şey bu mu? Başka konuşacağın konu yok mu senin?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Açıkça teröre bu kadar yandaş olunabilir mi?

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – Bu kadar olmayın ya!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – İşin gücün bu senin be, saygısız! Saygısızın sen!

BAŞKAN – Peki, böyle Genel Kurulda verimli bir çalışma yapma imkânı var mı? Yok. Lütfen... Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu verimli çalıştırmak, doğru çalıştırmak hepimizin görevidir. Lütfen, Genel Kurulun verimli çalışmasına izin verin.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) – “Öcalan” deyince çok rahatsız oluyorsunuz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Konu ne? Ne alakası var? Derdin ne senin?

MAHMUT DINDAR (Van) – Az önce İYİ Parti önerge verdi, yuvalarda çocuklar tecavüze uğruyor, onun için konuşun. Siz var ya, siz ülkeyi batırıyorsunuz, Allah belanızı versin sizin!

BAŞKAN – Evet, Sayın Başarır, ben size söz veriyorum, lütfen Genel Kurula hitap edin.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, üzülerek söylüyorum ki üzülerek de görüyorum: Konu Sivas olayları; 35 aydının, canımızın diri diri yakılması ama yani özellikle söz almadan hemen önce işte “PKK'yı niye ağzınıza almıyorsunuz?” diye laf atıyor. Bununla ne alakası var, ben onu anlamıyorum. Burada Sivas'ı, Sivas katliamını lanetliyoruz, bugün yıl dönümü, bunu anıyoruz yani bunu niye karıştırıyorsunuz, onu anlamıyorum.

İkincisi, Sayın Grup Başkan Vekili Özlem Hanım'a şunu sormak isterim: Maalesef ki bu ülkede isminden dolayı, bakın, sadece isminden dolayı, inancından dolayı insanlar tabii ki ayrıştırılıyor. Ben soruyorum: Sayın Grup Başkan Vekilim, 81 valimiz var, kaç Alevi vali var; kaç bakan var; kaç bakan yardımcısı var; kaç üst düzey bürokrat var? Bu bir tesadüf olamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Çünkü Alevi yurttaşlarımız da bu ülkede en iyi okullarda okuyor, mezun oluyor, sınavlara giriyor. İşte, Çankaya Belediye Başkanımızın başına gelenler, aldığı puan ortada ve neden elendiği de açık açık ortada; bu bir örnek. Yani böyle bir ayrışma var; bu bizleri üzüyor, bu ülkeyi üzüyor. Yanılıyorsam özür dileyeceğim ama bir vali, bir bakan, bir bakan yardımcısı, bir üst düzey yönetici bana söylesin, özür dileyeceğim kendisinden.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Zengin, buyurun.

37.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, baki, ben ne söylediyimi gayet iyi bilen birisiyim. Ben şunu söylüyorum: Ben ve arkadaşlarım inanç konusunda hayatının çok büyük bir bölümünü mağduriyetle geçirmiş insanlarız. Ben hayatımın yirmi yılını çöpe attım. Mücadele etik arkadaşlarımla beraber; bu başka bir şey. Ama tüm bunlara rağmen ben hiçbir zaman kendimi birinci sınıf vatandaş değilim diye hissetmedim. Bu ülkede hukuk önünde hepimiz birinci sınıf vatandaşız, önce bunu kabul edeceğiz; bu çok önemli bir şey. AK PARTİ olarak bizce bu ülkede yaşayan bütün insanlar, hangi dilden, hangi ırktan, hangi mezhepten olursa olsun bütün insanlar bu ülkede birinci sınıf vatandaşdır, vatandaşdır. Baki, bir bütün olarak konuşmamız lazım sadece vatandaşlarımızı değil.

SEZALİ TEMELLİ (Muş) – Eşit değil, eşit.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bir saniye...

Baki, biz niçin uğraşıyoruz? Kayseri'yle alakalı olanlar da... Bu ülkeye gelenler, sığınanlar, sığınmacılar da birinci sınıftır haklar açısından. Onların hakkı, hukuku bize emanettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sivas olayları konuşulurken bunu söylemeyin ama lütfen söylemeyin.

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Baki, lütfen, ben bugün yaptığım konuşmada çok net bir şekilde Sivas'ta yaşananları, bu katliamı lanetlediğimizi ifade ettim; çok net, nokta. Ama buradaki problem, bu konuşmalar yapılırken aradan otuz yıl geçtikten sonra bu ülke bu konularda hiç yol almamış gibi bir konuşma yapmak ve "Alevi vatandaşlarımız birinci sınıf değildir." demek işte, yeni bir hasar açmaktır. Bu yüzden altını çizme ihtiyacı duyuyorum. Bütün arkadaşlarımız eşit şartlar altında yarışmalı ve herkesin hukukunu korumak da bizim vazifemiz olmalı. Bunu söylemekten daha tabii ne var? Sorunun cevabı da budur bence. Hepimiz eşitiz ve birinci sınıfız.

Teşekkür ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir cümle söyleyeceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime yarım saat ara veriyorum. Kapanma Saati: 18.33

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 97'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- **DEM PARTİ** Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, 2 Temmuz Sivas katliamının tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sivas Milletvekili Rukiye Toy'a söz veriyorum.

Sayın Toy, buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA RUKİYE TOY (Sivas) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun vermiş olduğu araştırma önergesi hakkında konuşmak üzere AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve ekranları başındaki vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Milletimiz yıllar boyu terörden, darbelerden, toplum mühendisliği ürünü dinî, etnik, politik ayrımcılık temelli eylemlerden çok büyük zararlar gördü. Kürt-Türk, Alevi-Sünni, laik-antilaik diyerek türlü provokasyonlarla bizi bizden olana düşman etmeye çalıştılar. Ne yazık ki, sonuç olarak, yıllarca yönetimde yer alan bir grup seçkinin dışında ve fakat onların da desteğiyle bizler dâhil toplumun her kesiminden vatandaşımız çeşitli mağduriyetler yaşadı ve ötekileştirildi. Otuz bir yıl önce bugün yaşananlar sebebiyle 2 Temmuz, güzel Sivas'ımız için yakın tarihinin en karanlık günü olmuştur. Maraş'ta ve Çorum'da olduğu gibi sonuçları itibarıyla sultan şehrimiz ve sakinleri de ne yazık ki aynı kaderi paylaşmış ve aynı acıları yaşamıştır. Fakat bu olaylarda Alevi-Sünni kardeşliğinin hedef alınması, günlerce bildiriler dağıtılması, kin ve nefret söylemlerinin servis edilmesi, siyasi taraflar arasındaki gerilimin körüklenmesi asla tesadüf değildir. Bunlar, ülkemizde yürütülen beşinci kol faaliyetleridir, fiilen de ele geçiremedikleri bir devleti ve halkı bu yöntemlerle müdahaleye açık hâle getirmek isteyenlerin içerideki iş birlikçilerinin işidir. Bu sebeple, provokasyonların bedelinin bir şehre ve o şehre "memleketim" diyenlere fatura edilmesi, bu durumun siyasi ranta dönüştürülmesi ve kullanılması art niyetlilik ve vebaldir. Belirtmek gerekir ki 1993 yılı, Sivas'ta yaşananların hemen akabinde Başbağlar'da 33 masumun ve öncesinde, 24 Mayıs'ta 33 silahsız erin PKK tarafından katledilmesi, Uğur Mumcu, Eşref Bitlis ve birçok faili meçhul cinayet, şüpheli trafik kazaları ve uçak kazalarıyla o dönemin en karanlık ve en uzun yılıydı. Sonuç olarak, tüm bu olaylar vatanımızın bütünlüğüne, milletimizin birliğine, toplumsal barış iklimine büyük darbe vurmuş, siyasi ve ekonomik istikrarı bozmuş, en kötüsü, onlarca vatandaşımızın hayatını kaybetmesine neden olmuştur. AK PARTİ olarak yürüttüğümüz politikalarda 85 milyon tamamını toplumun hangi kesiminden ve hangi görüşten olursa olsun benimsedik, bağrımıza bastık ve sahiplendik. Her kesimin sorununu ayrı ayrı, gücümüzün yettiğince karşılamaya çalıştık, ayırt etmeksizin hizmet götürdük. Kılık kıyafeti, etnik kimliği, dinî mezhebi, hasılı ayrımcılığa ve haksızlığa kaynak teşkil eden tüm problemleri çözdük, çözmeye devam ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Toy, lütfen tamamlayın.

RUKİYE TOY (Devamla) – Artık, Türkiye olarak kim ne der, başımıza ne gelir kaygısı gütmeyen kendi gündemimizi belirliyor, ulusal ve uluslararası hedeflerimiz doğrultusunda ülkemiz için canhıraş çalışıyor ve emin adımlarla ilerliyoruz. Bugün de kurulan türlü desiseleri, organize edilen provokasyonları, milletimizin başına örülmek istenen çorapları tek tek bertaraf ediyoruz. Fırsat kollayan düşmanların ve içerideki iş birlikçilerinin asla eski dönemlerde olduğu gibi ülkemiz üzerinde ameliyat yapmasına izin vermiyoruz. Büyük ozan Aşık Veysel'i saygıyla yâd ederken onun bir şiirini aktarmak isterim:

"Bu nasıl kavgalar, çirkin dövüşler

Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız

Yolumuza engel olur bu işler
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız.
Hedef alıp dövüştüğün gardaşın
Seni yaralıyor attığın taşın
Topluma zararlı yersiz savaşın
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız."

Bu duygu ve düşüncelerle 2 Temmuz olaylarını ve sorumlularını bir kez daha telin ediyor; yaşamını yitiren vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına bir kez daha başsağlığı diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Toy, teşekkür ediyorum.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün...

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Sayın Başkanım, karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Evet.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Evet, öneri kabul edilmemiştir.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Bundan sonra hep karar yeter sayısı isteyeceğiz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Edildi değil mi?

BAŞKAN – Kabul edilmemiştir. Karar yeter sayısı vardır, öneri kabul edilmemiştir.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Karar yeter sayısı var mıdır?

BAŞKAN – Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır...

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Nerede var karar yeter sayısı Başkan?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Karar yeter sayısı nerede var Başkanım? Onu söyleyin; tamam, ben ikna olayım.

BAŞKAN – Ya, değerli Başkanım, bir uzlaşmayla gittiğimizi düşünüyorum.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Karar yeter sayısını niye istiyor? Neden karar yeter sayısı istiyor?

CAVİT ARI (Antalya) – Nasıl bir uzlaşmadır ya!

BAŞKAN – Ama yani bizim gruplar arası konuştuğumuz bir şey vardı. O nedenle, burada çoğunluğa bakılır, işari oylamada çoğunluk var, dolayısıyla karar yeter sayısında çoğunluk olduğu zaman çoğunluğu olan tarafa göre ya kabul ya reddolunur. Burada ret oyu kullananlar çoğunlukta olduğu için öneri reddedilmiştir.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, faili meçhul siyasi cinayet davalarının zaman aşımına uğramalarının nedenleri ve gerekli yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/7/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/7/2024 Salı günü bugün toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır
Mersin
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, faili meçhul siyasi cinayet davalarının zaman aşımına uğramalarının nedenleri ve gerekli yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (668 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 2/7/2024 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'e söz veriyorum.

Sayın Timisi Ersever, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisi saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, otuz bir yıl önce bugün, 2 Temmuz 1993'te 33 canımız Madımak Otel'i'nde acımasızca katledildi. Böylesine büyük bir acıyı anlatmaya kelimeler yetmiyor. Bu katliam "Şeriat isteriz. Cumhuriyet burada kuruldu, burada yıkılacak." sloganları arasında ve güvenlik güçlerinin gözleri önünde gerçekleşti. Oysa bu güzel insanlar Sivas'a türkülerle, deyişleriyle gelmişlerdi. Adaleti, eşitliği ve sevgiyi anlatan dizeleriyle insanlığa ışık tutan Pir Sultan Abdal'ın yoluna can olmak için gelmişlerdi. Bilim için, sanat için, barış ve kardeşlik için gelmişlerdi. Geldikleri Sivas'ta kanımızı donduran bir vahşetin ateşine yenik düştüler. Madımak'ta kaybettiklerimiz, ülkemiz ve dünya edebiyatının en önemli kalemleriydi, yazarlarıydı; saziyla sözüyle bizi biz yapan ozanlarımızdı; geleceğe umutla bakan gençlerimizdi; barışa semah dönen pırıl pırıl çocuklarımızdı. O güzel insanlar bilemediler celladın bu kadar korkunç ve acımasız olduğunu; kinden, nefretten ve kötülükten beslendiğini. Tarih en kanlı katliamlarından birini yapanların gözlerinin bu kadar dönmüş olduğunu bilemediler, çaresizce yardım beklediler. Kurulan planın ne kadar karanlık ve derin olduğunu göremediler.

Gözü dönmüş canilerin hedefi sadece canlarımız değildi elbette, cumhuriyet devrimleriydi, çağdaş yaşamdı ve Atatürk'tü. Şunu herkes iyi bilsin ki bu sapkın zihniyet hiçbir zaman hedefine ulaşamayacak. Bizler Ozan Hasan Hüseyin'in dediği gibi, bir gider bin geliriz.

Değerli milletvekilleri, olay ne kadar karanlıksa yargı sürecinin de o kadar karanlık olduğunu hep birlikte yaşadık. Yitirdiğimiz canlar otelde kurtarılmayı bekledi, aileler ise yıllarca adaletin yerini bulmasını bekledi. Ne canlarımız kurtarıldı ne de aradan geçen otuz bir yılda adalet yerini buldu. Adreslerine varıncaya kadar bilinen failer asla adalet önüne çıkartılmadı. Bazı isimler hiç yakalanmadan kaçtı, yakalandıktan sonra bırakılanlar ise kayıplara karıştı. 1997'de tahliye edilen 2 fail bir daha hiç bulunamadı. Davanın asli failerinden 7 kişinin Almanya'ya, 2 kişinin Suudi Arabistan'a iltica ettikleri ortaya çıktı. Ülkeye geri

getirilmeleri için hiçbir şey yapılmadı. Vahamet yargılama sürecinde de devam etti. Mahkeme tarafından Sivas davası için zaman aşımı kararı verilmesinin ardından dönemin Başbakanı "Ülkemiz için hayırlı olsun." cümlesini kurabildi. İşte, bu cümle Madımak faillerinin nasıl korunduğunun açıklamasıdır.

Değerli milletvekilleri, "Çok şükür otel dışındaki halkımız bir zarar görmemiştir." diyenleri, Emniyetin yanı başında ikamet eden failleri bulamayanları, katilleri sağlık sorunları gerekçesiyle affedenleri unutmadık. Madımak'ı insanlık suçu kapsamından çıkaranları, Madımak davası için zaman aşımı kararı verenleri unutmadık, unutturmayacağız. Acımızı yok sayanlar, Atatürk devrimleri ve Cumhuriyet değerleriyle hesaplaşmak isteyenler şunu bilsinler ki: Bizim ışığımız Gazi Mustafa Kemal Atatürk'tür; bizim ışığımız "Dönen dönsün, ben dönmezem yolumdan." diyen Pir Sultan Abdal'dır; Sivas'ta yakılan Asım Bezirci, Nesimi Çimen'dir; Muhlis Akarsu, Hasret Gültekin'dir; Gülsüm'dür, Uğur'dur, Sertan'dır.

Değerli milletvekilleri, bu ülkeye adaleti ve güzel günleri biz getireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Timisi Ersever, lütfen tamamlayın.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Devamla) – Teşekkür ederim.

Her fırsatta "Şeriat isteriz!" diye bağırarak insanların yaşamını, özgürlüğünü tehdit eden zihniyete asla geçit vermeyeceğiz.

Üzülerek ifade etmek gerekir ki yakın tarihimizde toplum vicdanını kanatan, hafızalarda acı izler bırakan çok sayıda siyasal cinayet işlenmiştir. Bu cinayetler Sabahattin Ali gibi eşitlik ve özgürlüğü savunan yazarları; Uğur Mumcu, Ahmet Taner Kışlalı, Bahriye Üçok gibi düşün ve bilim insanlarını, bu ülkenin aydınlarını hedef almıştır. 1980'lerde yaşanan faili meçhuller, Ankara Güvenpark, Merasim Sokak, Gar katliamı gibi birçok saldırının hedefinde bu ülkenin birliği vardır. Faili meçhuller, siyasal cinayet davalarının hemen hemen hepsi uzun yargılama sonucu toplumun belleklerinde unutturulmaya çalışılmış ve daha sonra zaman aşımına uğratılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Devamla) – Eğer bu ülkeye gerçek demokrasinin gelmesini istiyorsak Madımak ve yaşanan tüm katliamlar bütün yönleriyle tekrar araştırılmalı ve davalar için zaman aşımı kararları kaldırılmalıdır.

Madımak şehitlerimizi saygıyla anıyor, buradan bir kez daha söylüyoruz ki: Adalet, adalet, adalet! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Timisi Ersever, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz talebi, Saadet Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'a ait.

Sayın Kasap, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

"Bir derdim var bin dermana değişmem." diye başlamış Nesimi. Derdimiz adalet olmalıydı, devletin dini adaletti. Gri listeden çıkmak için bir şeyler yapmamız gerekiyordu ama "Dün dün de kaldı." diyor Mevlâna Celâlettin Rûmî. Ahmet Taner Kışlalı, Sabahattin Ali, Bahriye Üçok, Behçet Cantürk, Cem Ersever, Çetin Emeç, Turan Emeksiz, Musa Anter, Necip Hablemitoğlu, Nihat Erim gibi; Adnan Ersöz, Gaffar Okkan gibi yüzlerce... 1993 yılında sadece 510 tane faili meçhul var ve bunlar hâlâ belirlenmiş değil. "Dün dün de kaldı." dediğim, artık yeniden, o adaletsiz aşamadan bugün bunları soruşturabilir şekilde Meclisin şeffaflaşması, adaletin şeffaflaşması gerekiyor ki gri listeden çıkabilelim. Her şeyin konuşulması gerekiyor demokrasi ve adaletin gerçekleşmesi için.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin demografik yapısı değişti, değişiyor. Türkiye'nin ve dünyanın sosyolojik yapısı da değişiyor ve bakış açıları değişiyor, psikolojileri değişiyor. Ben şöyle söyleyeyim: 2024 Türkiye'sinde insanlar arasında Alevi-Sünni, Kürt, Çerkez vesaire ayrımı yapılması... Açıkçasını söyleyeyim: Alevi-Sünni ayrımı yapanlar ne Alevi'dir ne Sünni'dir; bu kadarını söyleyeyim. Maalesef -bunu dile getirmek hoş değil ama- AK PARTİ Grubunda zannederseniz Alevi milletvekili yok. Hani demin söylenmişti, "Vali yok." denmişti, "Bilinen Emniyet müdürü yok." denmişti ama Alevi milletvekili de yok. Şimdi, bunları aşip bizim yeni bir perspektif, yeni bir bakış açısıyla dünyaya bakmamız, Türkiye'ye yeni bir bakış açısıyla bakmamız ve 2024 yılında bu ayrımları ortadan kaldırıp şeffaf, hesap verebilir ve...

Demin maalesef çocukların istismarı, çocukların mağduriyetiyle ilgili getirilen öneride niye el kaldırmadınız arkadaşlar ya? Niye? Sizi bağlayan ne? Orada delilleri var, bir milletvekili arkadaşımız diyor ki: "Bunu araştıralım." Ben diyorum ki: Türkiye faili meçhuller ülkesi olmasın. Hukukun üstünlüğünün olduğu, kuralların geçerli olduğu ve kuralların hâkim olduğu bir Türkiye için hep birlikte el ele verelim. Bakın, bu kara sayfaları, bu gri sayfayı mali şeyle değil... Türkiye, Dünya Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 147 ülkeden 117'nci sırada. Böyle bir dünya olmaması gerekiyor. Başlarınızı öne eğiyorsunuz ama değerli arkadaşlar, ellerinizi demin kaldırmadınız hukukun üstünlüğü için, Türkiye'nin adaletle ulaşması için..

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kasap, lütfen tamamlayın.

ALİ FAZIL KASAP (Devamla) – Sayın Başkan, adalet, adalet, adalet diyorum. Demin kalkmayan ellerin şimdi adalet için kalkmasını istirham ediyorum, rica ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kasap.

Şimdi İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'na söz veriyorum.

Sayın Türkoğlu, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Kalbin varsa türkü yakarsın, kalbin yoksa insan yakarsın. Sivas'ta katledilenleri, Başbağlar'da katledilenleri hem ders almak hem de ibret almak üzere rahmetle minnetle anıyorum.

Bugün, bir dakikalık konuşmalar sırasında Kayseri Milletvekili Sayın Bayar Özsoy, buradan Kayseri'deki hadiseler üzerine yaptığı konuşmada protestoda bulunan bütün Kayserili hemşehrilerimizi provokatörlükle suçladı ve bu provokatörlük üzerinden de "Başaramayacaksınız." vesaire dedi. Bakın, ben size aslında provokatörün ve provokatörlüğün ne olduğunu, Kayseri'deki hazin görüntülere yol açan, aslında sabır timsali ve her türlü feraset sahibi olan Anadolu insanının sabrının sonuna getiren gerçek provokatörün kim olduğunu izah edeyim. Memlekete dünyadaki hiçbir ülkenin kaldıramayacağı bir Yunanistan nüfusu kadar kaçacağı göçeği, sığınmacıyı dolduranlardır aslında provokatör. Bu ülkenin namusu olan hudutlarımızı yolgeçen hanına döndürenler, şehirlerimizde ne idüğü belirsiz getto yuvaları oluşturanlardır provokatör. Topla tüfkle teslim alamadıkları ülkemizi milyonlarca sığınmacı işgaliyle ateşe atanlar, bayrağımızın saygınlığına hâlel getirenler, şehitlerimizin kanyla canıyla yedi düvele karşı kazandığımız istiklalimizi tehlikeye sokanlardır provokatör. Bugüne kadar her türlü kışkırtmalara karşı metanetlerini korumaya çalışan vatanperver vatandaşının sabrını sığınmacıları koruyup kollayarak inadına taşıranlardır provokatör. Sığınmacıların karıştığı adli vakaları ve sayıları milyonları aşan suç iddiası dosyasının savcılıklarda, adliyelerde, mahkemelerde

raflara sığmadığını görmeyen ve gizleyenlerdir. "Yapmayın, etmeyin, bu aziz milletin sinir uçlarıyla oynamayın." diyerek bugün olacak ibretlik hadiseleri tam on üç yıldır söyleyip uyararak gerçek vatanseverlere kulak vermemektir provokatörlük.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, lütfen tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Tamamlayacağım efendim.

Bu ülkenin kapılarını sığınmacılara kayıtsız şartsız açarak aslında koynumuzda ne beslediğimizi idrak etmeyenlerdir. Aslında provokatör, ülkemizde misafirlikleri çoktan biten, bayramlarda seyrarlarda ellerini kollarını sallayarak memleketlerine gidip gelenleri geri gönderme cesaretini gösteremeyenlerdir. Ülkeyi borç batağına batırıp bu canım memleketi mültecilerde deponu olsun diye AB'den gelecek 3 kuruş bahşiş niyetine euroya, dolara tahah edenlerdir. Kendi vatandaşımız işsiz güçsüz, aç bılaç gezerken ucuz iş gücü, ara eleman ihtiyacı safsatasıyla ülkemize beka sorunu yaratanlardır asıl provokatörler.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Türkoğlu.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sinan Çiftiyürek'e ait.

Sayın Çiftiyürek, buyurun... ("Yok." sesleri)

Peki, diğer söz talebi -geldiği zaman söz vereceğim şeyden sonra- Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'ya ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimiz; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bazı istihbarat örgütlerinin yaptığına inandığım ve amacı da ülkemizin huzur iklimini bozmak, kaos ve kargaşa çıkarmak olduğunu düşündüğüm olayların milletimizin ve devletimizin sağduyusu ve sükûnetiyle neticeleneceğine inanıyorum. Günümüzde kurulmak istenen teröristana karşı Türkiye'nin yürütmüş olduğu diplomatik ve askerî süreci baltalayan, al bayrağımıza karşı yapılan alçak saldırıları telin ediyor, bayrağımıza yönelik her türlü çirkin girişime karşı devletimizin gereğini mutlaka yaptığına ve yapacağına olan inancımın tam olduğunu iletiyorum. Bu süreçte milletimizin sağduyusuna güveniyor, milletimizi bu oyunlara çanak tutan iş birlikçilere karşı temkinli olmaya ve onları kışkırtmak isteyenlere karşı sağduyulu olmaya davet ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi, Genel Kurulumuza daha önce birçok defa verdiği ve benzerini sunmuş olduğu önerisini tekrarlamıştır. Bu öneriyle, AK PARTİ'nin faili meçhullere karşı dikkatli olmadığı ve bunlara âdeta göz yumduğu ima edilmektedir. Ancak bu öneriyi veren Grup Başkan Vekili arkadaşlar, 1948 yılındaki Sabahattin Ali cinayetinin, 1993 yılındaki Sivas olaylarının faili meçhul kaldığını söylemektedir. AK PARTİ, 14 Ağustos 2001 tarihinde kuruldu ve 3 Kasım 2002 tarihinde de iktidara geldi. 1948 yılında Sabahattin Ali cinayeti işlendiği tarihte Cumhurbaşkanı, CHP Genel Başkanı İsmet İnönü; Başbakan, 16'ncı Hükûmetin Başbakanı Hasan Saka idi. Dolayısıyla her iki cinayette de görevde bulunan parti, Cumhuriyet Halk Partisi. Dolayısıyla kendi dönemlerindeki bu faili meçhulle ilgili araştırmayı bence kendi kendilerine sormaları, "Niye bugüne kadar bununla ilgili biz bir şey yapmadık?" diye düşünmeleri gerekir. 1993'te de Başbakan Yardımcısı, yine İsmet İnönü'nün oğlu Erdal İnönü'yü. Dolayısıyla bu soruyu kendinize daha çok sormanızı özellikle söylüyorum.

Sivas'ta vefat eden insanlara Allah'tan rahmet diliyorum. Aynı zamanda, önergenizde dikkate almadığınız, Başbağlar'da katledilen 33 kişiyle ilgili de tek kelime söylememiş olmanızı ve bu katliamla alakalı tutuklanan, gözaltına alınan insanları, oradaki sanıkları hangi CHP'li bakanın gidip de üç gün sonra saldırdığını da dikkatlerinize sunmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Demagoji yapma!

BAŞKAN – Sayın Özkaya, lütfen tamamlayın.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Değerli arkadaşlar, Sivas davasının başladığı süreçte ben Ankara'da genç bir avukattım, duruşmalara girmedim ama o süreci yakinen takip ettim. Bu davada 125'in üzerinde sanık yargılandı, önce bir ceza verildi, mahkeme heyeti tamamıyla değiştirildi ve daha sonra 33 idam, 40'in üzerinde ağır ceza ve birçok ceza verildi. 2012 yılında da devam eden davalardan bir kısım sanıklarla ilgili yani 3 kişiyle ilgili dava düştü. Sanki hiç yargılamaya yapılmamış, Türkiye'de hiçbir soruşturma yapılmamış, bu kişilere idam cezası -sonradan ağırlaştırılmış müebbetle dönen- gibi cezalar verilmemiş gibi sözlerin söylenmesi doğru değil. AK PARTİ, bu süreçte faili meçhullerle ilgili, bilhassa insanlığa karşı suçla ilgili, memurların işkence suçlarıyla ilgili 2003 yılında yapılan değişiklik, 2005 yılında yapılan değişiklik ve daha sonraki yapılan değişikliklerde bunlara ağır cezalar getirdi, zaman aşımını ortadan kaldırdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Zaten Ceza Kanunu'muzun 77'nci maddesindeki insanlığa karşı suçlarda zaman aşımının işlemeyeceği de kanunun açık hükmüdür.

Dolayısıyla, aynı sözleri, aynı olayları, belirli dönemlerde toplumsal barışımızı bozmak için kanatmak ve toplumda birbirine karşı kin ve garazi artırmak şeklinde yapılan davranış ve sözleri doğru bulmuyorum. Bunların karşılığı mahkemelerdir, o mahkemeler de gerekli cezaları ilgililerine vermiştir. Bir şeyi daha söylemem lazım...

BAŞKAN – Sayın Özkaya, teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Sayın Başkanım, bir cümle daha söylemem lazım.

BAŞKAN – Ben herkese eşit davranıyorum, bir dakika uzattım.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Tamam, o zaman şunu da söyleyeyim: Ben sabahtan beri dinliyorum, "Şu PKK'lı sağlık sorunu nedeniyle niye affedilmedi? Şu DHKP-C'li niye affedilmedi? Şu FETÖ'cü niye affedilmedi? Şu darbeci niye affedilmedi? Cumhurbaşkanı bu yetkiyi niye kullanmadı?" diyenler, aynı sebeplerden, aynı Adli Tıp sağlık raporuyla bir başka kişiye verdiğinde "Buna yapamazsınız." diyorsunuz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Çarpıtıyor ya! Bu yüzden mi kürsüyü kullanıyorsun? Çarpıtma! Bir de hukukçu olacaksın, diplomandan utan be!

Bu, doğru değil.

BAŞKAN – Peki, Sayın Özkaya, süreniz doldu.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) – Bu nasıl hukukçu ya!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başarır, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Efendim, açıkça partimize 1946'dan bugüne kadar...

BAŞKAN – Buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

2.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, keşke Kahramanmaraş Milletvekili bu konuşmayı yapmasaydı, keşke bu kürsüye çıkmıyaydı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Önce kimin kim olduğunu tanı da ondan sonra.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Biz katliamları yarıştırmıyoruz. Bakın, Başbağlar katliamının olduğu gün 5 Temmuz. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu düzenli olarak, Veli Ağbaba başkanlığındaki bir heyet her yıl oraya gider, o acıyı paylaşır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hiç konuşma.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Nereden çıkardın unuttuğumuzu? Bunu nasıl söyleyebiliyorsunuz? Bakın şu grubun sosyal medyasına, o gün tüm grup paylaşmıştır. Sen katliamları mı yarıştırıyorsunuz? Bu çok çirkin, çok çirkin.

Gelelim Sivas sanıklarının Cumhurbaşkanı tarafından affedilmesine. Tabii ki sağlık raporu varsa, bir kişi cezaevi koşullarında kalamıyorsa Cumhurbaşkanı affeder ama bu yetkisini Sivas sanıkları için hemen kullanırken 28 Şubat davasından hüküm giyen paşalar için neden bu kadar bekledi; biz bunu söylüyoruz. Bakın, Maraş olayları, Sivas olayları... Uzağa gitmeyin - sen dönem diyorsun, dönem- daha bir buçuk yıl önce Ankara'nın göbeğinde öldürülen bir akademisyen, Sinan Ateş'in faillerini çözemiyoruz, neyi anlatıyorsun bize sen, neyi anlatıyorsun? İşte, dün yargılamasında olan rezaletleri hepimiz gördük. Burada seni suçlamıyor, onu suçlamıyor, herkes bir acısını paylaşıyor. 35 can ölmüş, yanarak ölmüş ve buradaki gruptaki arkadaşlarımızın dostları, akrabaları olanlar var. Ne oldu, neye vaziyet ettin de gelip böyle bir savunma yapma ihtiyacı duydun? Başbağlar'a üzülmüyormuşuz, ona üzülmüyormuşuz!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Başbağlar'a üzülmüyoruz, onu anmıyoruz, buna üzülmüyoruz; bu dil kötü, bu dil çirkin, bu dil yanlış. Her katliamı lanetliyoruz, her acıyı paylaşıyoruz. Gelin, ben son dört yılda görmedim sizi, siz hiç yoktunuz Başbağlar'da. Neredeydiniz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Her yerdedik.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Yoktunuz, hayır yoktunuz, Veli Ağbaba birazdan buraya gelir, yüzleştireyim. Ama her olayı kendi şartlarında ve kendi gününde değerlendirelim, bugün 2 Temmuz, 5 Temmuzda da Başbağlar, o gün de onu konuşuruz ama gelip burada kimsenin acısını, hiçbir katliamı kıyaslamak gibi bir gaflette bulunmayın, lütfen bulunmayın. Biz Cumhuriyet Halk Partisi Grubuyuz; her türlü katliamın karşısında, her türlü acının, her türlü acı çeken insanın yanındayız, yanında olmaya devam edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Başarır, teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özkaya, buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – 69'uncu maddeye göre söz istiyorum. Benim gaflette bulunduğumu, yanlış kıyasladığımı söyledi.

BAŞKAN – Buyurun.

3.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri, Ali Mahir Bey, Sayın Grup Başkan Vekili; ben Anayasa Komisyonu Başkan Vekiliydim, aynı Komisyonda beraber çalıştık. Kahramanmaraş değil Afyonkarahisar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, ben bir katliam kötüdür, diğeri iyidir diye bir şey demiyorum. Bütün katliamlar, bütün cinayetler kötüdür, her cinayet kötüdür, her katliam kötüdür. Efendim, 1993 yılında tutuklanmış, 86 yaşında yani otuz yıldır cezaevinde olan, Adli Tıp raporuyla gelmiş birisini affettiği zaman "Hayır, Cumhurbaşkanı bunu affedemez." Öbürkünü aynı gün affeder. Niye? Çünkü o aynı siyasal görüşten de onun için; bu yanlış, bu dil doğru değil.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kim bunu söyledi? Ya, bunu kim söyledi? Bunu kim söyledi?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Başbağlar'a gidip oradaki sanıkları adliyeden çıkartan bakan kimdi?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kimdi, kimdi?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Biliyorsun, değil mi?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kimdi, kimdi?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Biliyorsunuz, gayet iyi biliyorsunuz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, söyle, söyle.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Söyle ya, biz de bilelim.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Söylüyorsunuz...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Söyle.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Tutanaklara bakın, kim olduğunu bilirsiniz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Kimdi? Söyle.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Bence sen de bilmiyorsun.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Hangi partinin Çalışma Bakanı olduğunu gayet iyi bilirsiniz, çok iyi bilirsiniz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Çalışma Bakanı adliyeye gidip nasıl alabiliyor?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Ben otuz yılımın yirmi beş yılını Ankara Adliyesinde avukatlık yaparak ve bütün önemli dosyalarda bulunarak geçirdim; hangi dava hangi şekilde çok iyi bilirim. Fakat şunu yapmayın: Elbette ki insanların yanarak ölmesi kabul edilemez bir olaydır ve bu, bizim, hepimizin ortak acısıdır.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Yanarak değil, yakılarak.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Yakıldılar, yakıldılar, kendiliğinden yanmadılar.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Ortak acılarımızın... Ama üç gün içindeki aynı acının birini görüp birini görmemek... Benim söylediğim bu, yoksa Başbağlar'daki veyahut da Sivas'takilerin... Hiçbir cinayet savunulamaz, hiçbir kötülük savunulamaz. Bize düşen, bu memleketin birliğine, beraberliğine daha fazla katkı sunmamızdır diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temelli...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, bakın, ben cevap vermek istemiyorum.

BAŞKAN – Sayın Başarır, sizinle ilgili yeni bir şey yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, o zaman ben de sizin Çalışma Bakanınız hakkında her şeyi söyleyeyim burada.

BAŞKAN – Hayır, ne dedi size?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Cumhuriyet Halk Partisinin hangi Çalışma Bakanı gitmiş de Başbağlar'ın sanıklarının adliyeden almış? Ya, bu nasıl bir iddia? Buna nasıl cevap vermeyeceğim?

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Buradan vereyim. Ya, bu olacak şey mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet, olacak şey, oldu da onun için.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – “Çalışma Bakanı yaptı.” diyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Oldu da onun için.

CAVİT ARI (Antalya) – Söyleyin, kimmiş?

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Bence o da bilmiyor.

BAŞKAN – Tamam, buyurun, gelin, kürsü sizin.

4.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Öncelikle, kullandığımız dile bir dikkat edelim. Oradaki 35 canımız, o güzel insanlar yanarak değil, yakılarak öldürüldü; bunu bil. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu bil, bunu bir düzelt.

İki: Hangi bakan o, ismini verir misin? Burada isim vermeden konuşmak ne güzel!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biraz çalış gel, biraz çalış gel, kim olduğunu öğren.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanını da bazen bunu grupta yapıyor, siz de yapıyorsunuz. Çalışma Bakanının Başbağlar'da adliye girebilme yetkisi mi var? Kimdir bu? Sürekli iftira, sürekli bir algı.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Her yere girme yetkisi var.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, burada bizim grup önerimize ret oyu verebilirsiniz, kabul etmeyebilirsiniz ama gelip burada lütfen ve lütfen ayırtırmayın, insanların acısına acı katmayın, insanların acısını daha çekilmez hâle getirmeyin; bu doğru bir dil değil, değil, değil. 93'te ise -dokuz yıl sonra iktidara geldiniz- bu davayı zaman aşımına getirmezdiniz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Dava zaman aşımına uğramadı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Daha geçen eylülde zaman aşımına uğradı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Dava zaman aşımına uğramadı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Uğradı kardeşim, uğradı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Dava zaman aşımına uğramadı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Uğradı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır, hiç ilgisi yok.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Uğradı, işte, dosya açık; sen daha dosyayı bilmiyorsun.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sen daha bilmiyorsun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sen de bilmiyorsun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır, dava değil, 3 sanık açısından uğradı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Yani, 3 sanık açısından uğradı, 4 sanık açısından uğradı. Uğradı mı? Uğradı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır, dava zaman aşımına uğramadı, yanlış bilgi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Kimdi o 3 sanık? Ha, Bakanlara gidersek...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yanlış bilgi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bir dakika...

Bakanlara gidersek senin Başbakan Yardımcın, Gümrük Bakanın Hayati Yazıcı da Sivas sanıklarının avukatıydı, buna gitmeyeceksin.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ya, sizin hangi sanıkların avukatı olduğunuzu mu sayalım?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bak, buna gitmeyeceksin! Hayati Yazıcı da Sivas sanıklarının avukatıydı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Abdullah Öcalan'ın, PKK'nın avukatlığını yapanlar da burada değil mi?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Başbakanlık yaptı, Başbakan Yardımcılığı yaptı; söylemeyeceksin onu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Abdullah Öcalan'ın avukatı da burada değil mi?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Onu söylemeyeceksin! Benim grubumda, tarihimizde, Başbağlar'ın sanıklarının avukatlığını yapan 1 kişi yok. Gelirsin, ismini söylersin, ispatlarsın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Son cümlem...

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayın.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Öcalan'ın avukatlığını yapanlara soracağım onu, sana değil.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – İspatlamazsan da müfterisin! Gel buraya, ispatla bunu. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Müfteri sensin!

BAŞKAN – Peki.

Sayın Temelli, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın CHP'nin grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ne zaman kürsüye çıksa arkadaşımız hep “Ben hukukçuyum.” diyor. Gerçekten ben şüpheye düşüyorum çünkü hiçbir hukukçu, gerçekleri bu kadar çarpıtamaz, böyle hukukçuluk olmaz.

Şimdi, Başbağlar meselesini biraz araştırmış olsaydı burada acıları yarıştırmazdı. Zaten bu acıları yarıştırma özelliği bu arkadaşlarımıza ait bir şey. Başbağlar konusunda dava 94 yılında başlıyor, 98'de takipsizlik veriliyor -hani “Dosyaya baktım.” diyor ya, baksa takipsizliği görür- 2013 yılında da zaman aşımına uğruyor. Bu konuda verilmiş tek araştırma önergesinin sahibi biziz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Niye takipsizlik verilmiş, ona da baktın mı?

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Başbağlar araştırılсын istiyoruz. Neden? Çünkü Sivas'ta 33 kişi ölüyor, Başbağlar'da 33 kişi ölüyor. Bu cinayetlerin nasıl işlendiğine dair dönemin görgü tanıklarının ifadeleri var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Jandarma 25 kilometre ötede, on dört saat sonra geliyor, olay yeri inceleme ekipleri gelmiyor bile. Daha da vahimi var JITEM tetikçisi Ayhan Çarkın'ın ifadeleri var "Biz yaptık." diyor. Ne diye burada kalkmış Başbağlar'ı Sivas'ın karşısına koyuyorsun? Başbağlar'ı kim yaptıysa Sivas'ı da onlar yaptı, Maraş'ı da onlar yaptı, Çorum'u da onlar yaptı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz de aynısını söylüyoruz.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Siz bu suçların üzerini örtmekten vazgeçin. Sen hukuk fakültesinden değil bir diploma, yüz diploma da alsan bu suçların üzerini örtemezsin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özkaya, buyurun yerinizden.

Yeni bir tartışmaya kapı aralamadan noktalayalım burayı.

Buyurun.

39.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Temelli, hukuk fakültesi diplomamı sana soracak değilim, Ankara Hukuk Fakültesine gidersen Ali Özkaya'nın diplomasını görürsün, hiç kusura bakmayın. O sebeple, bu yaptığınız doğru değil. Biz, elbette ki bunu derin devletin yaptığı veyahut da o bir kısım sıkıntıları karanlık güçlerin yaptığını her daim söylüyoruz. Lütfen, o zamanki Başbakan Yardımcısına, o zamanki Valiye, o zamanki Emniyet Müdürüne ve o zamanki çevrenizdeki insanlara sorun Sivas'taki olanların kimler olduğunu, Başbağlar'da olanların kimler olduğunu, ben onu söylemek istemiyorum; kimin olduğunu, yakında olanları, diğer kişileri benden daha iyi biliyorlar onlar, bunu da söylemiş olayım.

Teşekkür ederim.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Araştıralım.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Araştırın! Araştırma önergesi getirelim. Hadi getirin araştırma önergesini, hadi araştıralım işte; hodri meydan!

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Madem öyle, araştıralım.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri... Değerli milletvekilleri, herkes kanaatlerini söyledi, karşılıklı da kayıtlara geçti.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – İmada bulunuyor, ne kanaati!

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Ankara Milletvekili Murat Emir, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır tarafından, faili meçhul siyasi cinayet davalarının zaman aşımına uğramalarının nedenleri ve gerekli yasal düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla 2/7/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Temmuz 2024 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sinan Çiftyürek'e söz veriyorum.

Sayın Çiftyürek, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SİNAN ÇİFTYÜREK (Van) – Sayın Başkan, sayın vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum. CHP Grubunun önerisi üzerine DEM PARTİ adına söz almış bulunuyorum. Önergeyi destekliyoruz.

Öncelikle, Osmanlı'nın son yıllarından Tahir Elçi'ye kadar yaşamını yitiren herkesin anısının önünde saygıyla eğiliyorum. Kimler bunlar? Mustafa Suphi'den Sabahattin Ali'ye, 21 Koçgiri katliamından 38'e kadar kürdistan'da yaşanan bütün katliamlara, Faik Bucak'tan Bahriye Üçok'a, Vedat Aydın'dan Uğur Mumcu'ya, Musa Anter'den Mehmet Sincar'a, Roboski katliamından Tahir Elçi'ye kadar yaşamını yitiren bütün insanlarımızın, canlarımızın anısı üzerinde saygıyla eğiliyorum.

Şimdi, Roboski ve Tahir Elçi üzerine iki şey söylemek istiyorum. Tahir Elçi'nin katliamı onlarca kameranın önünde gerçekleşti, dünya âlemin gözü önünde gerçekleşti; katiller yok ortada. Kim katiller? Devlet bilmiyor mu? Biliyor. Roboski katliamını alenen devlet yaptı. Devlet "Ben siyasi kaza yaptım." dedi. Hayır, devlet kaza falan yapmadı; devlet kürdistanın 4 parçasının kesiştiği noktada, Roboski'de, özerk Rojava da kurulduğu sırada Kürtlere mesaj verdi, dedi ki: "Ben buradayım. Bakın, burada Roboskililerinin başına getirdiğimi uçaklarla sizin başınıza da getiririm." Verilen mesaj budur. Onun için, Roboski katliamında katledenlerin kimliği belli değildir.

Şimdi, burada bu katliamların arkasında kim var, ben konuşmayacağım, doğrudan doğruya devlet yetkililerinden aktaracağım size. Ne dedi emekli Koramiral Atilla Kıyat? 1993-1997 yılları arasında faili meçhul cinayetlerin emir komuta zinciri içerisinde yapıldığını, bunun bir devlet politikası olduğunu açıkladı. Zamanın İçişleri Bakanı İsmet Sezgin, zamanın Adalet Bakanı Oltan Sungurlu Atilla Kıyat'ı destekleyen açıklamalar yaptı.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Onlar eski devletin uygulamaları.

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) – Ne dedi zamanın Cumhurbaşkanı? Ne dedi zamanın Başbakanı? Süleyman Demirel dedi ki: "Eğer açık devlet zaafa düşerse, seçilmiş sistem zaafa düşerse arkadaki devlet devreye girer; derin devlet budur işte." Ne dedi Başbakan Recep Tayyip Erdoğan 2016'da? "Derin devlet gelenek hâline gelmiş Osmanlı'dan günümüze kadar. İşte, bu, devlet içinde bir çete hâline dönüşmüştür." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çiftyürek, lütfen tamamlayın

SİNAN ÇİFTYÜREK (Devamla) – Teşekkür ederim.

Demek ki adına "faili meçhul" denilen, faili belli olmayan bütün bu katliamların, cinayetlerin arkasında şu veya bu şekilde, doğrudan veya gizli olarak devletin eli var; burası bunun bunu kabul etmek zorunda.

Bu cinayetlerle nereye varıldı? Hiçbir yere varılamadı, hiçbir şey çözülmedi; sonuçta açığa çıktı ki bir devlette demokrasi, özgürlük, hukuk ile faili meçhuller bir arada yaşayamaz. Nerede demokrasi, nerede özgürlük, nerede hukukun üstünlüğü? Yargı paketi gelecek gündeme. Dolayısıyla, söz konusu olan bu faili meçhuller aydınlatılmadan ne demokrasi içerik kazanır ne hak ve özgürlükler içerik kazanır ne de hukukun üstünlüğü ya da bağımsızlığı karşılık bulamaz. O nedenle, tam da çağrımız şudur bizim Millet Meclisine, devleti yönetenlere: Faili meçhuller üzerine, bizzat devletin en yetkililerinin kabul ettiği bu işin altında devlet varsa o zaman burası devleti temsil eden yasama organıdır; bunu bir an evvel çözmeye çağırıyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çiftyürek, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, (2/1373) esas numaralı Gazi Giresunlu Topal Osman Ağa'nın Hukuken İtibarının İade Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/63)

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Şimdi önergeyi okutuyorum:

22/5/2024

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/1373) esas numaralı Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını saygılarımla arz ederim.

Burak Akburak
İstanbul

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak İstanbul Milletvekili Burak Akburak'a söz veriyorum.

Sayın Akburak, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BURAK AKBURAK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, burada, Giresun'un yetiştirdiği önemli bir kahraman olan Topal Osman Ağa'nın iadeitibarı için söz almış bulunuyor, kanun teklifini vermemizin sebeplerini, tarihimizdeki önemini sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Genelkurmay Harp Tarihi Enstitüsü Başkanlığının 3301-9-67 arşiv sayılı yazısı Osman Ağa için şöyle der: "Babası askerlikten muaf olsun diye 2 defa bedeli nakdî vermiş ise de o bunları donanmaya iane kaydettirmiş, 65 arkadaşının bütün eksiklerini ve ev masraflarını karşıladıktan sonra birlikte Balkan Harbi'ne gönüllü olarak katılmıştır. Çatalca İstranca ormanlarındaki çarpışmada bacağından şarapnelle yaralanmış, İstanbul Etfal Hastanesinde uzun bir tedaviden sonra koltuk değnekleriyle Giresun'a dönmüştür."

Değerli milletvekilleri, kısaca Ağa'nın "topallık" lakabı şerefli gazilik unvanından gelmektedir. Osman Ağa dizindeki şarapnel yarasına rağmen Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla birlikte topladığı gönüllülerle Teşkilat-ı Mahsusa Alayına katılmıştır. 37'nci Fırkanın görevlendirmesiyle 850 kişiyi bulan bir ekibin cepheye gönderilmesini sağlayan, bu suretle birliklerin zayıflamasını önleyen, Rusların geri çekilmesiyle birlikte Batum'a ilk giren Osman Ağa ve Giresun gönüllüleri olmuştur. Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Riyasetinin 19/12/1920 tarihli yazılarına istinaden Ocak 1921'de 47'nci Alayın kurulması çalışmalarına başlanmış ve fahri komutanlığına Osman Ağa atanmıştır. 1921 yılının Şubat ayında Osman Ağa'nın aldığı şifahi emirle 42'nci Alayın kurulma hazırlıklarına geçilmiş, Binbaşı Hüseyin Avni Alparslan Bey'in emir ve komutasında Giresun Nizamiye Alayı kurulmuştur. Mart ayında kurulan kudretli Cebel Bataryası da alaya dâhil edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Bilal Kaptan Millî Mücadele için hayati önem taşıyan silah ve cephaneleri nasıl sağladığını 1941 yılında yayınlanan hatıratında şöyle anlatıyor: "Osman Ağa bir gün beni çağırdı. 'Bilal ne yapalım, silahımız çok eksik, nereden bulacağız?' dedi. Mütareke zamanında Polathane'de bulundum. Ruslar bozulup çekilirken Türk ve Rus mavzerlerini saklamışlardı. Bildiklerimi Osman Ağa'ya anlattım. Motorumu hazırlayıp derhâl Polathane'ye gitmemizi istedi, silah bedeli için elime 5 bin lira saydı. Polathane'de Hüseyin Efendi'yi bulduk, Kaliman'da bir mahzende saklı bulunan 120 mavzer ile 5 bin fişegi aldık, getirdiklerimizi Osman Ağa'ya Keşap'ta teslim ettik. Birkaç gün sonra Osman Ağa beni tekrar çağırdı. 'Kardeşim Hacı Hasan Efendi'den 50 çuval kabuklu, 25 çuval iç fındık al; nerede satarsan sat, bedeliyle bize silah ve cephaneye getir.' dedi. Varna Limanı'na gittim, fındıkları sattım, 120 adet mavzer ile 30 bin fişek aldım. Varna'dan Burgaz'a geçtim, oradan 110 tüfek ile 20 bin fişek aldım. Türk kara sularında İngiliz ve Yunan gemileri dolaşıyordu. Rusya sahillerinden üç günde Giresun'a ulaştık, getirdiğimiz sandıkları Osman Ağa'ya teslim ettik."

Genelkurmay Harp Tarihi Enstitüsü Başkanlığının aynı yazısının başka paragrafında "Mustafa Kemal Paşa Sivas Kongresi masraflarını gönderen Osman Ağa'yı Ankara'ya çağırmıştı." diye yazar. Tarihî kayıtlardan da görüyoruz ki Osman Ağa sadece canını ortaya koymakla kalmamış, aynı zamanda tüm maddi imkânlarını da Millî Mücadele için seferber ederek vatanına olan bağlılığını en yüksek düzeyde göstermiştir. Bu buluşmada, Mustafa Kemal Paşa, Ağa'nın yanında bulunan 10 Giresun uşağını kendine muhafız olarak istemiştir. Böylece, 12 Kasım 1920'de Giresun Gönüllü Maiyet Müfrezesi 10 kişilik bu ekiple kurulmuş, aralıksız gönderilen muhafızlarla sayı kısa sürede 150 piyade ile 49 süvariye çıkarılmıştır.

Değerli milletvekilleri, Sakarya ve Dumlupınar Meydan Muharebeleri öncesi Samsun'da birleşen 42'nci ve 47'nci Giresun gönüllü alayları Ankara'da Millet Meclisi önünde törenle karşılandılar; onları selamlayanların arasında Mustafa Kemal Paşa da vardı. Osman Ağa Mustafa Kemal Paşa'ya "Paşa hazretleri, biz Giresun'dan ayrılırken dönmeyeceğimize yemin ederek geldik. İcap ederse bellerimizdeki bıçaklarımızla dövüşüp ahdimizi yerine getireceğiz." der. Mebuslara hitaben "Ben bu millet uğruna bir bacağımı ziyan ettim. Düşmanı denize dökünceye kadar icap ederse sedyeyile muharebe edeceğim." derken cesaretini ve kararlılığını da ortaya koymuştur.

Değerli milletvekilleri, Millî Mücadele Türk milletinin bağımsızlık isteğinden doğmuştur. Bağımsızlığın kazanılması kutsal bir görevdir. Bu görevin ifasında Osman Ağa ve Giresunlu Millî Mücadele kahramanlarının payı çok büyüktür. Onlar canlarını ve geride bıraktıklarını hiç düşünmeden Millî Mücadele'nin Ankara'dan Ege'ye uzanan bütün cephelerinde onurlu hizmet edenlerdir. Cepheden telgraf göndererek bütün mal varlığının satılarak Millî Mücadele'ye bağışlanmasını isteyen Osman Ağa mermi yağmurları altında cepheden cepheye koşmuş, vatan ve millet uğruna yaptıklarıyla gönüllerde taht kurmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akburak, lütfen tamamlayın.

BURAK AKBURAK (Devamla) – O, İstiklal Madalyalı bir halk kahramanıdır. Mustafa Kemal Paşa'nın 19 Eylül 1924'teki ifadesiyle "Topal Osman değil cumhuriyetin banisi Osman Ağa hazretleridir." ve yine Mustafa Kemal Paşa'nın ifadesiyle "Osman Ağa cumhuriyet şehididir."

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinin doğrudan gündeme alınması sadece Giresun halkının değil, tüm Türkiye'nin tarihî değerlerine ve kahramanlarına sahip çıkma iradesinin bir göstergesi olacaktır. Hepinizi bu tarih sorumluluğu yerine getirerek Giresunlu Topal Osman Ağa'nın iadeitibarı için verdiğimiz kanun teklifine olumlu oy kullanmaya davet ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akburak, teşekkür ediyorum.

Şimdi önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

VII.- ÖNERİLER (Devam)

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

No: 30

2/7/2024

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 2/7/2024 Salı günü (bugün) yaptığı toplantıda 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılması önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Özlem Zengin
AK PARTİ Grubu
Başkan Vekili

Ali Mahir Başarır
CHP Grubu
Başkan Vekili

Sezai Temelli
DEM PARTİ Grubu
Başkan Vekili

Filiz Kılıç
MHP Grubu
Başkan Vekili

Turhan Çömez
İYİ Parti Grubu
Başkan Vekili

İsa Mesih Şahin
Saadet Partisi Grubu
Başkan Vekili

BAŞKAN - Danışma Kurulu önerisini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Sayın Zengin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, tabii, konuşmalarımızı, eleştirilerimizi, itirazlarımızı yapılan konuşmalardan hemen sonra yapmayı tercih ediyorum fakat bazen ne söylendiğini tam olarak tutanaklardan almak gerekiyor. O sebeple, ben İYİ Parti Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun yaptığı konuşmaya muhakkak bir cevap vermemiz gerektiğini düşünüyorum grup olarak.

Şimdi, hatırlayacaksınız, Genel Kurul açıldığı andan itibaren arkadaşlarımız söz alırken bizim Kayseri Milletvekilimiz Bayar Özsoy -konuşmasına da baktım- konuşmasında şöyle bir ifade kullandı, dedi ki: "Bu olayları bahane ederek karıştırmak isteyenler provokatördür." Yani Kayseri'de yapılan bu olay esnasında "Bunu bahane ederek bu olayları bu hâle getirenler." diye ifade etti. Yani Sayın Hatibin, Sayın Milletvekilinin, İYİ Parti Milletvekilinin konuşmasına bakıyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – ...şu kısacık konuşmasında neredeyse 20'ye yakın "provokatör" kelimesini kullanıyor ve bunları kullanırken de Sayın Cumhurbaşkanımızı -bu kelimeyi tekrar etmeyeceğim- bu işi yapmakla, bunun faili olmakla itham ediyor.

Şimdi, her şeyi bir yerinde ve hacminde kullanmak lazım yani kendisi neyi savunuyor, ben anlayamadım. Bir mahallede, hiç konuyla alakası olmayan insanların, hangi milletten olurlarsa olsunlar saldırıya uğramaları normal midir? Bu hukuk devletinde biz buna "Dur." demeyecek miyiz? Sonuç olarak, bu konuda fail olan kimse o cezasını çeker; o çocuğa zarar veren, orada herhangi bir konuda bir suç işleyen varsa -ki var- bununla alakalı yapılması gerekeni hukuk yapar. Ama orada ikamet eden, olayla hiç alakası olmayan insanlar saldırıya uğruyorlarsa, dünyanın her yerinde hukuk devleti o insanları korur; vatandaşı olsa da korur, olmasa da korur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Şimdi, buradan yola çıkarak, bir defa söylenmeyen sözleri söylenmiş gibi ifade etmeyi ve Genel Kurul kürsüsünden Sayın Cumhurbaşkanımızı böyle itham etmeyi şiddetle reddediyoruz, kınıyoruz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Peki, teşekkür ediyorum.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, cevap verebilir miyim müsaadenizle?

BAŞKAN - Evet, buyurun Sayın Türkoğlu, yerinizden verelim, oradan verelim.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Oradan verin, müsaade ederseniz oradan...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ben yerimden konuştum Sayın Başkan ya, tamam artık.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Hayır, hayır, müsaade var mı?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ben yerimden konuştum.

BAŞKAN - Kürsüden istiyorsanız, tabii, buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Yani kürsünün özel bir şeyi var herhâlde, çekici alanı var; ben de kürsüden istiyorum bundan sonra.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Efendim, siz de kürsüden konuşun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Evet, ben de oraya geleceğim; sataşacak, ben de oraya gelmek istiyorum.

MURAT EMİR (Ankara) - Sataşmasa nasıl gideceksiniz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sataşacak, biliyorum, biliyorum.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

5.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Öncelikle, Sayın Bayar Özsoy, tutanakta yazdığı şekliyle "Suriyelileri bahane ederek ülkemizi karıştırmak isteyen provokatörler emellerine ulaşamayacaklar." dedi.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Evet, aynen öyle söyledi.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) - Ben de aynı şeyi söylüyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Öyle söylemiyorsunuz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) – Tamam, söyleyeceğim efendim, ben de aynı şeyi söylüyorum.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Öyle söylemiyorsun.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Yalan söylüyorsun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) - Kayseri’de ister bu iğrenç olayla ilgili ister başka olayla ilgili olsun vatandaşların tepkileri, maksadı aşan tepkileriyle birlikte yüzlerce, binlerce insan sokağa çıktı.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hiç söylemiyorsunuz onları burada.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) - Siz bunların hepsine “provokatör” diyorsunuz.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hayır, hiç kimse söylemiyor. Hayır!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) – Aslında, sayın vekiliniz bu kadar Kayserili hemşehrime “provokatör” dedi, birincisi bu.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Hayır, demiyor!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) - İkincisi, Kayseri’de derler ki: “Dünyada ne ucuz? Dünyada elin uşağı ele ucuz.” Sizin iktidarınız açısından bu milletin evlatlarının, bizim çocuklarımızın, şehirlerde huzuru kalmayan insanlarımızın kıymetiharbiyesi yok.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Nereden çıkarıyorsunuz!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) - Kıymetiharbiyesi olsa bir ülkenin nüfusunun neredeyse yüzde 15’ine yakın bir ülkede mülteci olur mu? Dünyanın neresinde var?

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Yalan!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) - Hükûmet edenlerin, sizin göreviniz son yirmi yıldır bunu öngöreceksiniz, bu ülkede bu konuyla alakalı çıkacak sorunları öngöreceksiniz, buna müsaade etmeyeceksiniz ama buna müsaade etmemek için bu milleti sevmeniz lazım.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Ya, lütfen...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Devamla) - Milleti seven Türk milletini bu hâle düşürür mü?

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, artık hakikaten bu nedir, bu nasıl bir üsluptur yani!

BAŞKAN - Sayın Zengin, buyurun.

KADEM METE (Muğla) - Saçmalayıp duruyorsun yani.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Sen saçmalıyorsun.

KADEM METE (Muğla) - Saçmalıyorsun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Ya, konuşma!

KADEM METE (Muğla) - Saçmalıyorsun, haddini bil!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Millet kimin saçmaladığını görüyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) - Sayın Başkanım, şimdi...

KADEM METE (Muğla) - Kim sevmiyormuş bu milleti!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Siz sevmiyorsunuz.

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu, lütfen yerinize geçin.

KADEM METE (Muğla) - Sen nasıl itham ediyorsun!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Bu memlekette bu kadar...

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu... Değerli milletvekilleri...

KADEM METE (Muğla) - Yürü! Yürüyüp geç yerine!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Yürüyüp yürümeyeceğimi sana mı soracağım!

KADEM METE (Muğla) - Geç yerine!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Terbiyesiz!

KADEM METE (Muğla) – Geç yerine!

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) – Nasıl bir üslup o ya? “Geç yerinel” Milletvekili o. Mevkidaşınız karşınızdaki.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen karşılıklı konuşmayalım. Siz mesajınızı verdiniz, vekillerimiz karşılıklı konuştuğunda Genel Kurul birbirini dinlemiyor, anlayamıyor. Lütfen...

Şimdi ben Sayın Zengin’e söz verdim.

Sayın Zengin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, şimdi, bakın, biraz evvel sayın hatibin yaptığı konuşma ile daha evvel yaptığı konuşma arasında uçurum kadar fark var. Şu an yaptığı konuşma kendi yaptığı konuşmayı rötuşlamıştır, rötuşlamıştır yani hatasından rücu etmiştir diye kabul ediyorum, konuşmanın sonuna kadar gelebilseydik ama konuşmanın sonuna geldiğimizde, efendim, bizi vatanımızı sevmemekle itham ediyor. Bu ne cürettir ya? Bu ne cüret? Ya, bu ülkede vatan sevgisi kimin tekelindedir? Bu ülkede... Ben şuna inanıyorum: Bu Genel Kurulda oturan her milletvekili vatanını aynı oranda seviyordur. Bu ön kabulü olmayan lütfen burada oturmasın. Bu nasıl bir ithamdır? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dışarıda yapılacak bir ton iş var, gidelim, onları yapalım. Milletin vekili olmak önce bu milleti sevmektir, bu milletin iradesini kabul etmektir, üst bir irade olarak kabul etmektir. Ha, burada yapılan konuşmaya baktığımız zaman, ben merak ediyorum, niye kendi Bursa Vekilliği az geliyor, ta, Kayseri’ye laf atılıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Efendim, Türk milletinin vekili olduğumuz için olabilir mi?

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen tamamlayın.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Kayseri vekilimizin söylediği şey çok nettir, hiçbir Kayseriliyi itham etmemiştir. Olayın bir girişim olduğunu, biz daha evvel yaptığımız konuşmalarda...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Ayrıca da Kayseri doğumluyum, Pınarbaşı.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Laf atmazsanız cevaplayacağım.

Biz daha evvel yaptığımız konuşmalarda sığınmacı meselesinin Türkiye için önemli bir mesele olduğunu, bu konunun izalesi için olan gayretlerimizi söyledik. O zaman kendisi burada oturmuyordu, o yüzden, tamamını dinlemediği için sadece kendi yaptığı konuşmaları Genel Kurulda var sayıyor arkadaşımız.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Hayır, Genel Kurulları en çok takip eden milletvekiliyim.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Evet, aynen öyle sayıyorsunuz. Aynen öyle sayıyorsunuz, herkese laf yetiştiriyorsunuz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Ya, konuyu anlatır mısınız, ben sizin performansınızı mı yargılıyorum?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ve nihayetinde Sayın Başkanım, bu olay Türkiye için önemli bir olaydır, Türkiye'nin huzurunu bozan bir olaydır. Eğer vatanınızı seviyorsanız bu provokatörlerin ortaya çıkması için gayret sarf etmenizi tavsiye ederim.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

IX.- SEÇİMLER

A) Komisyonlarda Açık Bulunan Üyeliklere Seçim

1.- 10/983, 984, 985, 986, 987, 988 esas numaralı Erzincan'ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunda boş bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Erzincan'ın İliç İlçesindeki Bir Altın Madeninde Meydana Gelen Kazanın Tüm Yönleriyle Araştırılması ve Benzer Kazaların Önlenmesine Yönelik Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunda boş bulunan üyelikler için seçim yapacağız.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkcapı aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ Parti Grubuna düşen 1 üyelik için Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, diğer komisyonlarda boş bulunan ve İYİ Parti grubuna düşen üyelikler için seçim yapacağız.

2.- Çevre Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Çevre Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3.- Dışişleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Dışişleri Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için Muğla Milletvekili Metin Ergun aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4.- Dijital Mecralar Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Dijital Mecralar Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için Edirne Milletvekili Mehmet Akalın aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6.- Plan ve Bütçe Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için Samsun Milletvekili Erhan Usta aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7.- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8.- Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda boş bulunan 1 üyelik için İzmir Milletvekili Ümit Özlale aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, 63 sıra sayılı Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/34) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 63)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, 64 sıra sayılı Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İş Birliği Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 64)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, 120 sıra sayılı Kanun Teklifi ve Dışışleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Avrupa Konseyi İmtiyaz ve Muafiyetleri Umumî Anlaşmasına Ek Üçüncü Protokolün Onaylanmasına Dair 29/8/1961 Tarihli ve 358 Sayılı Kanuna Ek Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1733) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 120)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4'üncü sırada yer alan, 121 sıra sayılı Kanun Teklifi ve Dışışleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasının Kuruluş Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına İlişkin 259 ve 260 Sayılı Güvernörler Kurulu Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2018) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 121)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

5'inci sırada yer alan, 122 sıra sayılı Kanun Teklifi ve Dışışleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2160) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 122)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

6'ncı sırada yer alan, Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

6.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2194) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 141) (*)□

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 141 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır. Alınan karar gereğince, teklifin tümü üzerinde gruplar adına yapılan konuşmalar en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir.

Şimdi, teklifin tümü üzerinde söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz talebi, Saadet Partisi Grubu adına, birinci söz, Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'a ait.

Sayın Kılıç, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

ŞAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri takip eden aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Önce şunu ifade edeyim: Otuz sekiz gündür Millî Eğitim Bakanlığı önünde taban aylık ve iş güvencesi gibi hususlarla ilgili hak arayışı içerisinde bulunan özel öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerden 30 civarında öğretmenin gözaltına alındığını öğrendim. Hak talebinde bulunan öğretmenlerimize karşı uygulanan bu tutumun yanlış olduğunu ve sürecin takipçisi olacağımızı ifade ediyorum.

1993 yılında Sivas'ta yaşanan katliamda hayatını kaybeden 33 vatandaşımızı anıyor, bu insanlık suçunu kınıyor, bütün yönleriyle aydınlatılmasını ben de bir kez daha ifade ediyorum.

Yine, İzmir'in Torbalı ilçesine bağlı Ayrancılar Mahallesi'nde bir binanın zemin katında yaşanan patlamada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Son günlerde içeride ve dışarıda yaşanan hadiseleri üzüntüyle takip ediyoruz. Uygulanan yanlış politikalar sonucu ülkemizde sığınmacı-mülteci sorunu ensar-muhacir ilişkisinin çok ötesine geçmiş, artık bir yönetim zafiyeti hâline gelmiştir. Aziz milletimizin bu konuda göstermiş olduğu fedakârlık her türlü takdirin üstündedir ancak milletimizin bu fedakârlığının "yabancı düşmanlı"ğıyla etiketlenmesine ve dolayısıyla heba edilmesine müsaade edilmemelidir.

Ankara'nın güvenliği Şam'ın güvenliğinden, Şam'ın güvenliği Tahran'ın güvenliğinden, Tahran'ın güvenliği Kahire'nin güvenliğinden geçer. Bu gerçek ortadayken, yıllarca bölgemizin aktörlerini birbirinden uzak tutarak çatışma hâlini sürdürdüler. Zamanında sıklıkla hatırlattığımız gibi, bölgemizin aktörleri bir araya gelmeden kalıcı bir barışın tesis edilebilmesi mümkün olmayacaktır. Dün uyardığımız gibi bugün de uyarıyoruz: Mültecilerin kendi vatanlarına dönüş sürecinde ilerleme kaydedilebilmesi için Suriye yönetimiyle temasların hızlandırılması artık bir zorunluluk hâline gelmiştir. Ülkemizin münferit noktalarında yaşanan üzücü olayların coğrafyamızı bir çatışma merkezi hâline getiren ırkçı emperyalizmin planlarına hizmet ettiği açıktır. Bugüne kadar yapılan yanlışlardan artık geri dönülmesi ve ırkçı emperyalizmin "Büyük Ortadoğu Projesi" dediği Büyük İsrail projesine karşı kararlı bir tavır sergilenmesi gerektiğini vurguluyoruz. Tabii, bunun için evvela Sayın Cumhurbaşkanı Büyük Ortadoğu Projesi'nin eş başkanlığından ayrıldığını ve böyle bir projeyi tanımadığını ilan etmelidir. Coğrafyamızın selameti için bu son derece önemli bir husustur.

Değerli milletvekilleri, (2/2194) esas numaralı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi her zamanki gibi, iktidar partisi grubunun alışkanlık hâline getirdiği ve bir yöntem olarak kullandığı torba kanun tekniğiyle hazırlanmıştır. Usul açısından doğru olmamakla birlikte yasama faaliyetlerinin özüne de aykırıdır. Torba kanun yapma tekniğinde hızlı, tartışmadan ve taraflar yeterince dinlenilmeden süreç yürütüldüğünden bütüncül bir yaklaşımla mevzuat oluşturulması engellenmektedir.

Aynı şekilde, kanun teklifinin olgunlaştırılacağı yer olmasını beklediğimiz komisyon toplantı yazısının iki gün önceden bildirilerek gerekli hazırlıkların yapılması ve muhakeme etme fırsatı bırakılmamaktadır. Taslağın tartışılmasına ve yapıcı muhalefete dahi müsaade edilmeden sürecin hızlı işletilmesi minareyi kılıfına uydurarak Meclis faaliyetlerinin nasıl askıya alındığını göstermektedir. Kanun tekliflerinin madde madde tamamının etki analizi yapılmalıdır. Sürecin en başından, bu etki

(*) 141 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

analizleri kanun görüşmelerinden önce komisyon üyelerine iletilmelidir. Etki analizi raporları komisyon üyelerine iletilmemiştir. Farklı konularda ve her biri uzmanlık gerektiren konular hakkında komisyon üyelerinin yeterince bilgilendirilmemesiyle iktidar, muhalefet üyelerini dikkate almadığı gibi muhalefet hakkını da sınırlandırmakta, Meclisi ise pasif hâle getirmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisinde ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp değerlendirilmeden kabul edilen çok sayıda benzer düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğal olarak etkilenmekte ve mağdur olmakta, daha sonra yeniden aynı kanun maddesinin değiştirilmesi gereği doğmaktadır. "Ben yaptım oldu" anlayışıyla muhalefet komisyon üyelerinin önerilerine kulak tıkayarak emekçilerin, meslek odalarının, sektör temsilcilerinin, STK, sendika ve üniversitelerin görüşlerine itibar edilmeden, kanun yapma usul ve esaslarına uyulmadan hazırlanan bu kanun teklifinde, 26'ncı maddenin geri çekilmesinden de anlaşılacağı üzere, sadece acele çözülmesi gereken; AYM tarafından iptal edildiği için kanunda oluşan boşluğu gidermek için, geçmişte yapılan usulsüz işleri yasal hâle getirmek için, ödemesi kriz hâline gelen meselelerde geriye dönük afla imtiyaz sağlayarak krizleri çözmeye yönelik, günü kurtaran maddeler olduğu açıktır.

Kanun teklifiyle ulaştırma, denizcilik, haberleşme, uzay ve bilgi teknolojileri ve benzeri alanlarda Limanlar Kanunu başta olmak üzere Orman Kanunu ve Türk Sivil Havacılık Kanunu gibi 8 farklı kanunda muhtelif konulara ilişkin kanuni düzenlemeler yapılmaktadır. Yine, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin ve diğer kararnamelerin Anayasa Mahkemesinin kararlarıyla iptal edilen maddeleri bu torba kanunla yeniden yasalastırılmaktadır.

Türkiye'nin en önemli stratejik özelliklerinin başında üç tarafı denizlerle çevrili bir deniz ülkesi olması gelmektedir. Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de uluslararası ticaretin büyük bir bölümü hâlen en ekonomik sistem olan deniz yoluyla yapılmakta olup taşıma zincirinin deniz ayağını oluşturan limanlar ülke ekonomisinin geliştirilmesinde etkin rol oynamaktadır. Deniz ulaştırması ekonomik taşıma sistemi olma özelliğiyle de bu pay içinde önemli katkıya sahiptir. Limanlar ekonomiye dolaylı-dolaysız çok önemli katkıları bulunan ve ülke ekonomisinin dışa açılan kapıları olduğu gibi, ülke güvenliği ve stratejik açıdan da önem taşımaktadır. Kanun teklifinin 2'nci maddesiyle 618 sayılı Limanlar Kanunu'na ek madde eklenerek kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin, İstanbul ve Çanakkale Boğazları hariç tutulmak suretiyle, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı uhdesine verilmekte ve gerektiğinde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne yürütülmesinin, gerektiğinde de ihale yoluyla özelleştirilebilmelerinin yolu açılmaktadır. Boğazların hariç tutulması doğru ve önemli olmakla birlikte hem stratejik hem de jeopolitik olarak çok önemli olan denizlerimizi ve limanlarımızı kullanacak olan gemilere kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından kamu hizmeti olarak kamu eliyle yürütülmesi daha doğru ve gelir açısından daha verimli olacaktır. Ancak kamunun bu konuda yeterli kabiliyete ve donanımına sahip olmasına rağmen yine de üçüncü şahıslara ihale edilecekse yüksek gelir elde edilen bu kamu hizmetlerinin özelleştirilmesinin kamu gelirlerinin üçüncü şahıslara aktarımının yolunu açması sebebiyle, performans ve verimlilik açısından iyi incelenmeli ve etki analizleri yapılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Yapılan düzenlemeyle, liman tesislerinde bu hizmetin verilmesine ilişkin işletme hakkının Bakanlıkça yapılacak ihalelerin yönteminin belirlenmesinde, 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'da yer alan işletme hakkının verilmesi yöntemi örnek olarak düzenleme yapılmaktadır. İhale için pazarlık usulünün kullanılacağı, gerekli görüldüğü takdirde açık artırma suretiyle sonuçlandırılacağı belirtilmekte ve ihaleye ilişkin bazı özel hükümler getirilmektedir ancak 4046 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin (C) bendinin (c) alt bendinde ihale usulleri tanımlanmış ve "İhaleler, kapalı teklif, pazarlık, açık arttırma, belli istekliler arasında kapalı teklif usulü ve elektronik ihale usulü ile yapılır." amir hükmü bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Her ne kadar pazarlık usulü yönteminden kasıt, açık ilan sonrası yeterli şartları sağlayan firmaların huzurda yapacakları pazarlığı ifade etse de diğer bir yöntem olan ve yandaş kayırmancının bir aracı hâline getirilen belli istekliler arasında pazarlık usulüyle karıştırılabilmekte ve uygulamada yanlış anlaşılmalara ya da kasıtlı suistimallere sebebiyet verebilmektedir.

BAŞKAN – Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Hemen bitiriyorum Sayın Başkanım.

Bu açıdan, her ne kadar sonradan bu ihale mevzuatıyla ilgili ikincil mevzuatlar çıkarılacak olsa dahi üst kanunun herhangi bir muğlaklığa ya da yoruma sebebiyet vermeyecek şekilde net olması gerekir.

Gerekli aksaklıkların dikkate alınarak düzeltilmesi temennisiyle sözlerimi sonlandırıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kılıç.

Saadet Partisi Grubu adına ikinci söz, Bursa Milletvekili Mehmet Atmaca'ya ait.

Sayın Atmaca, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MEHMET ATMACA (Bursa) – Sayın Başkanım, kıymetli milletvekilleri; Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen milletimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, yine bir torba kanunla karşı karşıyayız. Söz konusu bu torba kanun ulaştırma, denizcilik, haberleşme, uzay ve bilgi teknolojileri alanlarını etkileyen bir değişiklik ve aynı zamanda Limanlar Kanunu, Orman Kanunu ve Türk Sivil Havacılık Kanunu'nu etkileyen büyük bir değişiklik. Böylesine önemli bir kanunun bir torba kanunla çalışılmasını doğru bulmuyoruz çünkü son derece geniş bir kapsam alanı var, ülke menfaatleri açısından son derece önemli bir kanun. Bu kanun, daha geniş zamanlarda ve ilgililerle bire bir konuşup daha geniş istişarelerle çalışılması gereken bir kanunken Komisyon toplantısından bir iki gün önce metin Komisyon üyelerine dağıtıldı ve kısa bir tartışmayla buraya geldi. Böylesine önemli bir konunun, böylesine kısa bir zamanda hazırlığının yapılarak ülke menfaatlerini kollamak mümkün değil. Tabii, bu yeni değil, maalesef, yirmi iki yıldır iktidarda bulunan AK PARTİ'nin tipik bir anlayışıdır. Ben bu vesileyle bunu da eleştirdiğimi ifade etmek istiyorum.

Kanun teklifiyle ulaştırma, denizcilik, haberleşme, uzay, bilgi teknolojileri ve benzeri alanlarda, Limanlar Kanunu başta olmak üzere Orman Kanunu, Türk Sivil Havacılık Kanunu gibi 8 farklı kanunda muhtelif konulara ilişkin kanuni düzenlemeler yapılmıştır. 1997 ve 2021 yılları arasında Türkiye Denizcilik İşletmeleri AŞ'ye ait 15 liman ile Devlet Demiryollarına ait Mersin, Samsun, Bandırma, İskenderun ve Derince Limanları özelleştirildi. Hâlihazırda ülkemizde kamu tarafından işletilen 11 liman, özelleştirilen 26 liman ve yap-işlet-devret modeliyle işletilen 3 liman olmakla birlikte, toplam 40 tane liman bulunmaktadır. Özelleştirmeye sektörel olarak amaçlanan daha büyük yatırımların yapılması ve kapasite artışlarının yapılarak katma değer üretmek iken geçen zamanda bu amaca ne kadar ulaşıldığının denetimine ve analizine dair bir mekanizma olmadığı görülmektedir. Limanların devri sonrası yapılan yatırımlar, anlaşma şartlarına uyulması gibi konular maalesef araştırılmaya muhtaçtır ve Hükümet bu konularda maalesef şeffaf değildir.

Aynı şekilde, İzmir Limanı 2018 yılında, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarından Varlık Fonuna devredilmiştir.

Ancak, aradan geçen zamanda Varlık Fonu limanla ilgili hiçbir tasarrufta bulunmamış, hiçbir yatırım yapmamıştır. Bu süreçte, ne özelleştirildi ne kendisi işletti ne de yatırım yaptı. Devir anlaşmasında ise Varlık Fonunun bir tasarrufta bulunacağı tarihe kadar TCDD Genel Müdürlüğünün işletmeye devam etmesiyle ilgili hüküm mevcuttur. Hâlihazırda, TCDD işletmeye devam ediyor, TCDD işletiyor ama yatırım ve ileriye dönük planlama yapamıyor, dolayısıyla limanı ihya edemiyor. Ufak tefek ihtiyaçlar hariç hiçbir çivi dahi çakmıyor, çakamıyor; en önemlisi, kapasite artışına gidemiyor. İzmir Limanı altı yıldır arafta kalmış, nefes alamamaktadır. İzmir Limanı'nda büyük yatırıma ve kapasite artışına ihtiyaç var, bu konunun bir an önce çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Ya tekrar TCDD'ye geri verilerek ileriye dönük planlama ve yatırım yapılabilmesi sağlanmalıdır ya da bir an önce mevcut süreçte değerlendirilip ekonomiye kazandırılması gerekmektedir.

Marmara Bölgesi'nde ise özellikle Kocaeli ve Gemlik Körfezlerinde plansız olarak yapılan limanlar veya plansız olarak kapasitesi artırılan limanlar kara yolu ulaşımını ciddi bir şekilde olumsuz etkilemektedir çünkü bunlar çok ağır tonajlı araçların sık sık yük taşıdığı mekânlardır. Dünyanın diğer ülkelerinde limanlara özel yollar tahsis edilmişken maalesef, ülkemizde şehir içi trafik kullanılarak limanlara ulaşım sağlanmaktadır. Yine, konu buyken Gemlik Limanı'nın maalesef, henüz bir demir yolu bağlantısı da bulunmamaktadır.

Yine, kanun teklifinin 9 ve 10'uncu maddesinde yapılan değişikliklerle, genel itibarıyla, orman alanları içerisine yapılan kamu tesislerinden hangilerine izin verilip verilmeyeceği, kira bedeli alınıp alınmayacağı düzenlenmektedir. Bu maddenin yürürlüğe gireceği tarihten önce devlet ormanlarında TCDD, KGM ve DHMİ tarafından ulaşım hizmeti maksadıyla verilen tesislerin bazıları için Orman Genel Müdürlüğü tarafından izin süreci işletilmekte ve kira bedeli alınmaktaydı. Bu durum da kamudan kamuya geçen mali kaynak sebebiyle kamu zararı oluşmadığı hâlde hem yatırım maliyetlerini yükseltmekte hem de yatırımların gecikmesine sebep olmaktadır.

Teklifle birlikte, istisna sağlanan kamu kurumlarına ve kamu tesislerine TCDD, KGM ve DHMİ'nin bazı yatırımları ve tesisleri de eklenmektedir. Ancak 3 farklı kurumdan gelen, farklı amaçlar için olan talepler her bir fıkrada kuruma özgü ifade edilirken aslında 3 kurumun da ihtiyacı olan düzenlemelerdir. Örneğin, KGM için getirilen yük aktarma merkezlerine ilişkin istisna, TCDD yük aktarma merkezlerine de DHMİ'nin tesislerinde yolcu ihtiyaçlarına yönelik tesislerde sağlanan istisna TCDD'nin ormanda kalan istasyonlarında da ihtiyaçtır. Düzenlemenin benzer durumda olan kurumları da kapsamaması gerekmektedir.

Yine, teklifin 22'nci maddesinde yapılan değişikliklerle PTT'nin iştirak şirketlerine serbest yapılacak personel istihdamı, iktidarın yandaşını kayırmasına yeni bir alan açmaktadır. PTT, iştirakleri vasıtasıyla özel sektörle yarışan bir kurum hâline gelmiştir. Ancak bu iştiraklerde istihdam edilen personelin yandaş kayırmacılığıyla işe alınacağı endişesi söz konusudur. Özellikle iştiraklere kanun değişikliğiyle alınacak personelin işe alım süreci hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesini talep etmekteyiz.

Son olarak, tekliften 26'ncı madde kaldırılmıştır. Bunun sebebi, ücret dağılımında eşitsizlik olacağı kaygısıydı. Bunu biz de destekledik.

Çok teşekkür ederim.

İyi akşamlar diliyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Atmaca.

Şimdi, İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz'a söz veriyorum.

Sayın Beyaz, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz Türk

Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz almış bulunuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

“Kanunlar, kanun hükmünde kararnameler, bazı kanunlar...” Görüyor musunuz, ne çok alanda değişiklik yapıyoruz. İktidar, yirmi yılı aşkındır torba yasa yapma alışkanlığından bir türlü vazgeçmedi. Verimsiz, aceleci, farklı konuları bir arada işlediğimiz bir komisyon sürecinin milletimize ne faydası var? Aslında bu anlayış, iktidarın başına buyruk, dikta ederek, halka rağmen siyaset yaptığının da başka bir göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, görüştüğümüz teklif, Limanlar Kanunu gibi, Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun ya da Posta Hizmetleri Kanunu gibi 10 farklı kanun ve kanun hükmünde kararnamede değişiklik yapmaktadır. Belirttiğim gibi, farklı konuları bir araya koyarak hem karışıklık oluşmakta hem de farklı komisyonların alanına giren düzensiz bir kanun yapma süreci benimsenmektedir. Hemen hemen her komisyonda buna benzer bir yasama süreci işletilmektedir. Oysaki teklif konusu itibarıyla ilgili diğer komisyonlarda da görüşülmemiştir. Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonu kanun teklifini ilgilendiren alanlarda da görüşme yapmamıştır. Kanun tekliflerinin içeriği ve kapsamına göre esas ve tali komisyonlarda görüşüldüğünü biliyoruz. Ancak iktidar ne hikmetse bu usulü bir türlü benimsemiyor, hemen oldubittiye getirerek “Biz yaptık, milletimiz de olumlu veya olumsuz sonuçlarına katlanacak.” diyebiliyor. Biz diyoruz ki tali komisyonlar teklifleri ayrıntısıyla değerlendirmelidir. Zaten İç Tüzük “Tali komisyonlar, işin kendilerini ilgilendiren yönü veya maddeleri üzerinde esas komisyona görüş bildiren komisyonlardır.” hükmünü içermektedir. Bu yaklaşım, esas komisyonun işlerini de kolaylaştıracak, tartışılacak birçok konunun çözümü çok önceden alanında uzman komisyonda gerçekleştirilebilir. İstişare kültürünü geliştirmek, azami katılım ve görüşün katkı sağladığı bir komisyon süreci Meclisimiz açısından olumlu olacaktır.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifi komisyona gelmeden bir gün önce Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı ve Bakanlık yetkilileri bizlere gerekli açıklamaları ve teklifle ilgili ayrıntıları anlatmaya çalıştılar. İYİ Parti olarak özellikle başta üzerinde durduğumuz konu, getirilen teklifin etkilerini görmek ve öngörülerini değerlendirebilmek açısından etki analizi konusuydu. Etki analizi raporlarının bizlere verileceğini söyleyen Bakanlık yetkilileri arasında Denizcilik Genel Müdürü hariç hiçbir kurum yetkilisi etki analizi raporlarını iletmedi. Çıkarılacak olan kanunun sonuçlarını, devlete ve topluma olumlu veya olumsuz etkilerini görmek açısından önemli bir kaynak olan etki analizi raporları konusunda eksik kalındığını ifade etmek istiyorum. Daha da kötüsü, muhalefetin ciddiye alınmayarak, böyle tertipsiz ve hazırlıksız komisyon sürecinin işletilmesini de doğru bulmadığımızı buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, önemli bir konuya temas etmek istiyorum. Kanun teklifinde temel başlıklar arasında Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükümler içinde yeni düzenlemeler yapıldığını görebiliriz. Buradan şu anlaşılmaktadır: İktidar ve pratikte uygulayıcı olan Bakanlık birçok konuda hukuka aykırı iş ve işlem yapmaktadır. Bu aykırılık Anayasa Mahkemesinden dönünce de bu sefer kanuni düzenleme yaparak pratikteki işler hukuka uygun hâle getirilmeye çalışılmaktadır. Bu konuda da açık sözlülükle bu durumu dile getiren iktidar hukuka aykırı işler yapmakta bir beis görmemekte, süreç işlemez hâle gelince de mevcut durumu hukuka uydurmak için kanun çıkardığını itiraf etmektedir. Sormak istiyorum: Acaba Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin sürekli anayasal aykırılık ihtiva ederek iptal edildiği bir başka ülke var mıdır? Sonuç olarak Cumhurbaşkanının bazı konularda yetkisi dışında kararname çıkardığı da anlaşılmaktadır. Netice itibarıyla ülkemizde hukukun üstünlüğünün tesisi açısından sorgulanması gereken bir durum ortaya çıkmaktadır. Cumhurbaşkanı kararnameleri bir hukuk süzgecinden geçmiyor mu? Her defasında Anayasa'ya aykırı kararname çıkarıp, buna göre iş ve işlem yapıp ardından Anayasa Mahkemesine takılan kararlar Mecliste kanuna uygun hâle getirilmeye çalışılıyor. Hukuk iktidarın deneme tahtası değildir. Bu kısır süreç ülkemizin geleceğine, hukukun

işleyişine ve pratikte işlem yapan bakanlıkların çalışma prensibine sekte vurmaktadır. Bu hukuk zafiyetini yüce milletimizin vicdanına bırakıyorum.

Değerli milletvekilleri, söylediğim gibi birçok kanunda değişiklik yapan bu torba yasayı genel hatlarıyla değerlendirmek istiyorum. Limanlar Kanunu'yla ilgili değişiklikte Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına ücret belirleme yetkisi tanınmaktadır. İstanbul ve Çanakkale Boğazları hariç kılavuzluk hizmetlerinin özelleştirilmesinin önü açılmakta, bunun için yasal zemin hazırlanmaktadır. Bu konu soru işareti olarak derinlemesine tartışılması gereken bir konudur. Yap-işlet-devret modelinde yapılan havalimanları dâhil olmak üzere devlet ormanları içinde kalan havaalanlarında yapılacak olan tesislerden kira bedeli alınmayacağını düzenleyen bu kanun teklifi bu açıdan mahzurludur. Yap-işlet-devret modeliyle yapılan birçok yatırımın maliyetinin çok üzerinde yapıldığı bilinmektedir. Bu sözleşmelere taraf olan firmaları, 5'li çeteleri, yandaş şirketleri milletimiz bilmekte ve yakından takip etmektedir. Milletimiz geçmediği köprünün, uçmadığı havaalanının garanti ödemelerini vergileriyle cebinden ödemektedir. Buna rağmen, projelerden maliyetinin katlarca fazlası kâr elde edecekleri bilindiği hâlde söz konusu firmalar için istisna uygulanması doğru değildir. Tasarruf tedbirlerinin gündemde olduğu, ağır ekonomik şartların faturasının milletimize yüklendiği bir ortamda yüksek kârlı işleri üstlenen firmalara kolaylık sağlanması kamuoyu vicdanını zedeleyecektir.

Değerli milletvekilleri, bir başka konu ise kılavuzluk ve römorkörcülük hizmeti; denizlerde, boğazlarda, liman ve tersanelerde giriş çıkış işlemleri için iskelele yaklaşma, rihim trafiği gibi birçok işi yapmak için verilen hizmettir. Sayıştay raporlarında bu konularla ilgili bulgular vardır. 2021 yılında özel sektör kuruluşlarının yetkilendirmelerinin ihalesiz olarak komisyon marifetiyle yapılması bir bulgu olarak karşımıza çıkıyor. Aynı raporda sonuç olarak belirli hizmet bölgelerinde söz konusu kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetini verebilecek çok sayıda lisanslı firma varken az sayıda imtiyazlı özel sektör kuruluşlarına yetki devredilmiştir. Bu az sayıda imtiyazlı kesim ciddi bir ticari gelir elde etmiştir. 2021 yılında bu faaliyetler sonucu özel sektörün elde ettiği 1 milyar 765 milyon Türk lirasıdır. Sayıştay raporlarında da bu ciddi rakam dikkate alındığında, firmaların seçiminde açık ve rekabetçi bir ihale usulünün belirlenmesi gerektiği vurgulanmaktadır.

Yine Danıştay kararlarında kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin konusu itibarıyla kamu hizmeti olduğu belirtilmiştir. Niteliği ve muhtevası itibarıyla limancılık faaliyetinin içinde de değerlendirilmektedir. Limanlarımız millî birlik ve bütünlüğümüzün en önemli unsurlarındandır. Limanlarımız ticaret açısından önemli oldukları gibi bağımsızlığımızın da sembolleri arasındadır. Bu hizmetlerin bir grup ya da imtiyazlı bir kesim tarafından değil devlet eliyle yapılması gerektiğini savunuyoruz.

Değerli milletvekilleri, son yıllarda ülkemizde adı usulsüzlüklere karışmış kurumlar arasına maalesef Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü de katılmıştır. Kanun teklifinde 5 ayrı düzenlemeyle Genel Kurula gelen Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü ilgilendiren maddelerde özellikle insansız hava araçlarıyla ilgili uygulanacak cezaların aralığı genişletilip artırılmaktadır. Bu konuyla ilgili önceki düzenleme 2008 yılında yapılmıştır. Teklifin 15'inci maddesini oluşturan bu ceza rakamlarının artışıyla ilgili sorularımıza bürokratlar tatmin edici bir cevap verememişlerdir. Liyakatsiz yönetimin bir başka tezahürü olarak sorularımızın tam anlamıyla cevaplanamadığını da buradan ifade etmek istiyorum. "2008'de cezalar bu seviyedeysen şimdi ekonomik değişkenlik sonucu bu seviyeye gelmiş." demek çok mu zor? İçinde bulunduğumuz ekonomik buhran bürokratlarımızı bile germiş ve belki de bilmelerine rağmen sorulara rahat ve doyurucu bilgiler verememişlerdir. AK PARTİ iktidarı vesayetler üzerinde kurduğu baskıcı ve etkili politikasını bürokrasi üzerinde de hissettirmektedir. Bu bağlamda bürokratların rahat iş ve işlem yaptıklarını kimse söyleyemez.

Madde 15'te bu matematiksel değişiklik aslında ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik durumu bir başka pencereden gözler önüne sermektedir. Birinci fıkranın (a) bendinde 1.000 lira ile 10 bin lira aralığında olan cezanın bugün 20 bin lira ile 500 bin lira olarak revize edilmesi ve (b) bendinde ikinci fıkradaki 500 lira ile 10 bin lira olan eski ceza sisteminin 10 bin lira ile 500 bin lira göstergesine çekilmesi durumu özetlemektedir. Buradaki alt ve üst sınırlar hangi kriterlere göre belirlenmektedir? Bu konu izaha muhtaçtır. Bu konuya da tatmin edici bir cevap verilememiştir. Bir örnekle meseleyi açmak istiyorum. Ceza değerlemesinin önümüzdeki yıllarda da geride kalmaması için enflasyon değerlerinin bir tık üzerinde olduğunu sözlü olarak dile getirmelerine rağmen değerleri dolar kuruyla hesaplırsak 2008 yılında 8.900 dolara tekabül eden 10 bin TL'lik bir cezanın bugünkü karşılığının 285 bin TL olduğunu görürüz. Sizin anlayacağınız, 10 bin liradan 500 bin liraya güncellenen cezalar bir tık değil, neredeyse 2 katına çıkarılmış oluyor. Eğer Bakanlık görevhilesinin dediğine inanacak olursak 2008'den günümüze Türkiye'deki enflasyonun dolar karşısında 2 kat daha büyük olduğunu hesaplayabiliriz. Bu şu demektir: 2008 yılındaki kanun değişikliğinden günümüze 50 kat daha olumsuz bir tablo ortaya çıkmıştır. Bu ve buna benzer kanun maddelerinin her yıl güncellenmesine dair bir sistem geliştirilmeli, yeniden değerlendirme oranına göre maddi kısımlar güncellenmelidir.

Değerli milletvekilleri, evrensel posta hizmetinin net maliyetini hesaplama araçları kanunda bellidir. Kanun teklifinin PTT'yle ilgili maddelerinde evrensel posta hizmetinin Bakanlığa bildirdiği net maliyeti her yıl sonunda olacak şekilde olduğunu, değişiklikler beraber bu durumun aylık dönemler itibarıyla olacağı hükmü bağlanıyor. PTT Genel Müdürünün verimli açıklamaları için de yıllık dönemlerden neden aylık dönemlere dönüldüğünün gerekçesi açıklanmıştır. İlk gerekçeyi olumlu karşılıyoruz. Teknolojinin gelişmesi, süreçlerin hızlanması ve aylık periyotlarla ödeme yapılması mantıklıdır. Eski dönemde yıllık dönemlerle ödenecek miktarların değerinin parasal olarak sürekli düştüğü ve enflasyona yetişilemediği anlaşılmaktadır.

Buradan, sabit gelirli vatandaşlarımız, emekli ve memurlarımız açısından daha önce dile getirdiğimiz eşel mobil sistemini hatırlatmak istiyorum. Biz İYİ Parti olarak artan enflasyon karşısında bir nebze olsun rahat nefes almaları için, bu sosyal kesimlerin her ay enflasyon kadar maaş ve ücret farkı almaları gerektiğini savunuyoruz. Ancak iktidar, vatandaşlarımızın maaşlarını öderken bundan özellikle kaçıyor. Özellikle asgari ücretli vatandaşlarımız bu yıl 2'nci bir zam dahi alamadılar, yapılan açıklamalara bakacak olursak temmuz ayı içinde maaş düzenlemesi de yok. Memurun ve emeklinin maaş zammı ise altı ay geçene kadar çoktan eriyip enflasyon karşısında anlamsız bir hâle geliyor. Biz eşel mobil sistemini ve her ay enflasyon karşısında doğrusal maaş artışı yapılmasını savundukça iktidar buna kulak tıkıyor ama iş PTT'nin masraflarının karşılanması söz konusu olduğunda kanundaki yıllık dönemleri aylık dönemlere göre ayarlıyor.

Değerli milletvekilleri, gelişen teknoloji ve ekonomik durumu göz önünde bulundurarak PTT'nin daha iyi hizmet vermesi için net maliyetin aylık dönemler şeklinde düzenlenmesi durumunu destekliyoruz ancak benzer durumların vatandaşımızın maaş ve ücretleri söz konusu olduğunda altı aylık hatta yıllık düzenlenerek enflasyon karşısında ezilmelerini de kabul edemeyiz. Asgari ücretlimiz, emeklimiz altı ay hatta bir yıl beklerken devlet kurumlarına aylık düzenlemeler yapılıyor. Milletimizin bunu gördüğünden şüpheniz olmasın.

Kanun teklifinde PTT'yle ilgili bir başka konu ise işbirliklerin personel istihdamıyla ilgili kısımlardır. PTT, 2017'de Varlık Fonuna devredilmiş, o güne kadar kâr eden bir kurumken devredildikten sonra zarar eden bir kurum hâline gelmiştir. Sermayenin yarısından fazlası PTT'ye ait olan şirketlerde kamu kurum ve kuruluşlarına personel istihdam edilmesine dair mevzuat hükümlerine tabi olunmaksızın İş Kanunu'na tabi personel alınacak. Tabii, istihdamın hangi kriterlere göre yapılacağı da muğlaktır. Bu konuyu biraz açarak dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Örneğin, PTT'ye bağlı Anadolu AŞ uzman personel vasfıyla ya da ünvanıyla muhasebe uzmanı alıyor, bu personeli PTT kiriliyor ve buna benzer uzmanlara 120 bin TL maaş veriyor. PTT bünyesinde muhasebe konusunda on beş yirmi yıllık tecrübeli ve liyakat sahibi personel varken dışarıdan personel tedariki sağlanıyor ve

dogun maaşlarla yandaş istihdamı sağlanıyor. Kurum içinde buna benzer personellerden herkes rahatsız. Aslında iştirakler üzerinden alınan personellerin bankamatik memuru oldukları da söylenenler arasında yerini alıyor. 399 sayılı KHK'yle çalışan muhasebe memurları dururken 4 katı maaşla dışarıdan personel almak hangi akla sığar? PTT dışında yani hizmet satın alma usulüyle çalışan, kâğıt üstünde PTT çalışanı görünen ama fiilî olarak PTT'de olmayanların sayısı kaçtır? Bunların turnike kayıtları var mıdır? Turnike kaydı olmayan, ne iş yaptığı, ne kadar maaş aldığı belli olmayan personeller hakkında bir çalışma var mıdır? Bakanlık bu konuya bir açıklık getirmelidir.

Değerli milletvekilleri, Komisyon görüşmeleri esnasında geri çekilen 26'ncı maddeyle Devlet Hava Meydanları İşletmesi içindeki bir grup personelin ücret gruplarında değişiklik yapılması teklif ediliyordu. Bu düzenlemenin altında neler yatmaktadır, gelin, bir araştıralım: Birincisi, sendikal temeli olmayan, sadece belirli bir meslek grubunun menfaati için gerekirse tehditkâr bir dil kullanan ve bu doğrultuda eylemlerde bulunanlar tespit edilmelidir. Bahse konu ücret artışlarıyla ilgili yetkili sendikayla görüşülmediği açıktır. Yetkili olmayan, azınlık olmasına rağmen kurumu etkisine almış çevrelerin istekleri tahkim edilmiş olarak görülmektedir. Hava Trafik Kontrolörleri Sendikası adıyla eylemler yapacaklarını dile getiren bir gruba bu kanun teklifiyle vaatte bulunulduğu doğru mudur? Bu vaatler kimler tarafından verilmiştir? Bu verilen vaatleri inisiyatif almadan çalışma tehdidi olarak mı değerlendirmeliyiz? Bu sorular cevapsız kalmamalıdır.

Devlet Hava Meydanları Genel Müdürü aynı zamanda Türk Hava Yollarının yönetimindedir. Bu durumu kendisi, Komisyondaki sorumuzu inkâr etmeyerek de açıklamıştır. İki yerden maaş alan, pardon, bir yerden maaş, diğer kurumdan huzur hakkı alan Genel Müdür bu ücret artışıyla ilgili çalışma yapmış mıdır?

Özetle, Devlet Hava Meydanları İşletmesi kurumunun iş barışı bozulmaya çalışılmakta, kurum personelinin huzuru bozulmak istenmektedir. Bu durumda dahli olanlar kirli emellerine kurumu alet etmemeli ve adil bir düzenleme yapılmalıdır. Neyse ki 26'ncı madde kanun metninden geri çekilmiştir.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak siyasi iktidar, özellikle yargı konusunda müdahaleci tutumunu bırakmadığı ve yargı bağımsızlığını ihlal ettiği sürece kanun yapma kabiliyetimiz sürekli sorunlarla karşılaşacaktır. Bu hepimizin malumu olan, hatta iktidar kanadının bile rahatsız olduğu bir durumdur ancak bu iş susmakla çözülmez; muhalefetin olumlu eleştirilerine, yapıcı ve geliştirici söylemlerine kulak verilmesi gerekmektedir.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyor, kanun teklifinin gerekli ve yerinde düzenlemeler yapılarak geçmesini temenni ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beyaz, teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'e söz veriyorum.

Sayın Işıkver, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SEMİH İŞIKVER (Elâzığ) – Teşekkür ederim. Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen büyük Türk milletini en müstesna duygularıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, söz konusu kanun teklifiyle Limanlar Kanunu'nda, Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun'da, Orman Kanunu'nda, Türk Sivil Havacılık Kanunu'nda, Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu'nda, Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanunda, Türk Ticaret Kanunu'nda, Posta Hizmetleri Kanunu'nda, Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamelerde değişiklik yapılması amaçlanmaktadır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "İstikbal göklerde" sözleriyle bizleri yönlendirdiği ve aziz Türk milletinin havacılıkta yapmış olduğu HÜRJET, Akıncı İHA, AKSUNGUR İHA ve KAN gibi yerli ve millî ürünlerin göklere attığı imzayı bir kez daha sizlerin huzurunda bütün kalbimle kutluyorum.

Türk Hava Kuvvetleri çağın gerekliliklerine uygun olarak insanlı platformların yanında insansız platformları da muharebe alanında sık bir şekilde kullanmaya başlamıştır. Önceleri ithalat yoluyla temin edilen bu sistemler son yirmi yılda savunma sanayisindeki atılımla öz kaynaklarımızla üretilmeye başlanmıştır. Test süreci devam eden Bayraktar TB3, insansız savaş uçakları KIZILELMA ve ANKA-3 de önümüzdeki dönemde Türk Hava Kuvvetleri filosuna katılmak için gün saymaktadır. Yapılmış olan ve yapılması hedeflenen bu büyük çalışmaların devamının geleceğine inancımın tam olduğunu belirtiyor, bu hususta emeği geçen herkese hassaten teşekkür ediyorum.

Bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle ulaştırma, denizcilik, haberleşme, uzay ve bilgi alanlarında dengeli, erişilebilir, ekonomik ve güvenli hizmet anlayışıyla toplumumuzun yaşam kalitesinin yükseltilmesine ve ülkemizin kalkınmasına katkı sağlayan muhtelif konulara ilişkin ihtiyaç duyulan kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

Bu düzenlemeyle Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına liman, iskele ve kıyı yapılarında gemilere verilen hizmetlere ilişkin gerektiğinde taban ve tavan ücret belirleme yetkisi, özel kanunlarda hüküm bulunmayan hâllerde gemilerin demirleme ücretlerini ve bu ücretlerin ödenmesine ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi vermektedir. Ayrıca, kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin hususlar da düzenlenmektedir. Römorkörcülük hizmetlerinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkisinde olduğu ve söz konusu hizmetlerin ise boğazlarda Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından yürütüleceği ifade edilmektedir.

Yine, liman giriş ve çıkış işlemlerinin denetiminin sistem üzerinden ve sunulan belgeler üzerinden de yapılabilmesi için düzenlemeler yapılmaktadır. Ticaret gemilerinin tahsis edildikleri işlere ve yapacakları yolculuklara göre tekne, makine, kazan, genel donanım, can kurtarma, yangından korunma ve yangın söndürme, seyir ve telsiz ekipmanları ve sair araç ve teferruatlarının haiz olması gereken durumları ve bu hususların denetiminin uluslararası sözleşmeler kapsamında olan gemiler için taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelere göre belirlenmesi, uluslararası sözleşme kapsamında kalan gemiler için ise Bakanlık tarafından çıkarılacak yönetmeliklere göre belirlenmesi yine hedeflenmektedir.

Yine, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı tarafından getirilen standartlara uyum sağlamak ve Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu iptal kararının gereğini yerine getirmek amacıyla 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'nda değişiklikler yapılması amaçlanmaktadır.

Yine, gerçek kişiler ile tüzel kişilere tatbik edilecek cezalarda etkin, caydırıcı ve orantılı tutarların belirlenmesi için idari para cezalarının üst sınırı yükseltilmekte, Anayasa Mahkemesinin iptal kararına istinaden insansız hava araçlarına ilişkin düzenlemeler getirilmekte ve idari para cezaları düzenlenmektedir.

Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı tescilli gemilerde pay devirlerinde ve miras yoluyla devirlerde alınacak harçlar genel hükümlerle uyumlu hâle getirilmekte; miras yoluyla devirde harç alınmayacağı, pay devirlerinde ise pay oranında harç alınacağı hükme bağlanmaktadır.

Afet müdahale planı dâhilinde afet tahliye koridoru olarak planlanan ve transit yük taşımacılığının yoğun şekilde gerçekleştiği otoyollar üzerinde gerekli yük aktarma merkezlerinin kurulabilmesi de ayrıca amaçlanmaktadır.

Bu ve bu gibi konuları içeren kanun teklifimizin ülkemize ve aziz milletimize hayırlar getirmesini Cenab-ı Hak'tan temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, haziran ayı içerisinde ülkemiz genelinde birçok noktada orman yangını çıkmıştır. Bu yangınlardan bazıları da seçim bölgem Elâzığ'da meydana gelmiştir; Merkez, Harput ve Baskil Aladikme köylerinde yaklaşık 300 hektar; Maden, Çakıroğlu, Baskil ve Sarıgül köyünde ise 107 hektar orman alanı büyük hasar almıştır. Yapılan arıcılık faaliyeti, yüzlerce kovan ve çok sayıda meyve ağacı da yine zarar görmüştür. Elâzığ'da yangında can kaybı yaşanmamış olması sevindirici olsa da maddi zarar oldukça büyüktür. Ayrıca, Elâzığ yangınında yaralanan 4 hemşehrimize de sizlerin huzurunda bir kez daha geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum. Bu vesileyle, Diyarbakır ve Mardin'deki yangınlarda da hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Rabb'im bu acı tabloyu ülkemize ve milletimize bir kez daha yaşatmasın.

Değerli milletvekillerimiz, Elâzığ'da yüzyıllardır âdeta Güneydoğu Anadolu'nun kale kapısı hüviyeti taşıyan, vatan, millet, bayrak âşığı insanlarının beldesi olan Maden ilçemizin Camiikebir Mahallesi 19 Haziran 2019 tarihinde Cumhurbaşkanlığı kararıyla Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun'un 2'nci maddesi gereğince riskli alan olarak ilan edilmiştir. Maden'imizde bulunan bakır işletmelerinin uzun yıllardır, neredeyse 2008 ile 2016 yılları arasında üretmiş oldukları bakır cevherinin cürufunu aynı yere biriktirmesi sonucunda yaklaşık yedi sekiz senedir Madenli hemşehrilerimizin yaşam kalitesi değişmiş, yaşam standartları düşmüştür. Maden'de yaşamaya ilişkin çok önemli bir stres yaratan ve özel bir firma eliyle ortaya çıkan bu durumun kaldırılması insanlık adına çok mühimdir. Madenlinin hem bir toprak kaymasıyla karşılaşmaması hem de özel bir firmanın keyfi uygulamalarıyla Maden'deki vatandaşlarımızın hak etmedikleri bir stresle yaşamalarının önüne geçilebilmesi için gerekli önlemlerin alınması elzemdir. Bu hususta, bizler de Bakanlık nezdinde gerekli görüşmeleri yaptık, önergelerimizi de verdik. Bayram öncesinde, ilçede stres yaratan ve insanların yaşam standartlarını düşüren yıkım faaliyetinin durdurulması için Sayın İçişleri Bakanımıza gittik; Sayın Ali Yerlikaya Bakanımıza bu husustaki hassasiyetlerinden ötürü sizlerin huzurunda teşekkür ediyorum.

Yine, Çevre ve Şehircilik Bakanı olarak yeniden atanan Sayın Murat Kurum Bakanımıza da buradan yeniden hayırlı olsun diyorum. Kendisi de Maden'deki durumu çok iyi bilmektedir. Bu hususta da boşaltılması planlanan ev ve iş yerlerinin yeniden yapılarak Madenli hemşehrilerimize teslimi noktasında da Sayın Murat Kurum Bakanımızın da desteklerini beklediğimizi bir kez daha sizlerin huzurunda ifade ediyorum. Yine, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanımızdan da Maden'de hafriyata sebep olarak aziz hemşehrilerimizi çıkmaza sürükleyen bu firmanın sorumluluğunu yerine getirmemesinden ötürü cezai yaptırımların uygulanması hususunda destek bekliyoruz.

Allah'ın izniyle bu hafta içerisinde, Madenli hemşehrilerimiz müsterih olsunlar, bu hususta İçişleri Bakanlığında, AFAD yetkililerinin de katılımıyla, Madenli hemşehrilerimizin mağduriyetlerine son verecek bir sürecin başlangıç meşalesini yakmayı planlıyoruz.

Değerli milletvekillerimiz, Elâzığ'yla ilgili önemli bir konu da 1950'li yıllarda faaliyete geçen ve Aksaray Mahallesi'nde bulunarak o dönem il merkezinde kalan Elâzığ Çimento Fabrikası'nın çevre ve insan sağlığına verdiği zarardan dolayı kaldırılmasının gerekliliğidir. Elâzığ'ın coğrafi yapısının sadece belli yönlerden hava akımına izin vermesinden ve çöküntü ovası olma özelliği taşımasından ötürü fabrika günümüz şartlarında âdeta zehir saçmaktadır. Hava kirliliğini artıran ve yıllık ortalama 160 bin ton üretimiyle gece gündüz durmadan çalışarak hemşehrilerimizin yaşam kalitesini düşüren söz konusu fabrikanın kaldırılması yaklaşık yirmi-yirmi beş senedir Elâzığ siyasetinin gündemindedir; buna rağmen bir arpa boyu yol alınamamıştır. Konuyla ilgili gerek Sağlık Bakanlığına gerekse de Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımıza soru önergelerini vermiş bulunmaktayız. Milletimizin sağlığını tehlikeye atmamak ve bir şehrin geleceğini yok etmemek adına tüm devlet yetkililerinden Elâzığ Çimento Fabrikası'nın bulunduğu yerden, şehir merkezinden il dışında bir yere taşınması hususunda desteklerini talep etmekteyim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son olarak, bugün oynanacak son 16 turunda çeyrek final kapısını kovalayan, Avusturya karşısında başarıyı hedefleyen Millî Takım'ımıza dualarımızla, temennilerimizle beraber olduğumuzu ifade etmek istiyorum "Sahada siz, ardınızda milyonlar var." diyorum ve "Kalbimiz sizinle Bizim Çocuklar." diyerek sözlerime son veriyorum.

Gazi Meclisimizi ve siz değerli milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Işıkver.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, Mardin Milletvekili George Aslan'a ait.

Sayın Aslan, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA GEORGE ASLAN (Mardin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin tümü üzerine DEM PARTİ adına söz aldım. Genel Kurulu ve bizleri izleyen yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca, otuz bir yıl önce Sivas Madımak Otel'i'nde yakılarak katledilen aydınları, yazarları ve sanatçıları saygıyla anıyorum ve onların yakılmasında rol alan bütün güçleri de şiddetle kınadığımı belirtmek istiyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, Türk Sivil Havacılık Kanunu'yla ilgili hava limanlarına yönelik kimi düzenlemelerin yanı sıra, Limanlar Kanunu'nda, Orman Kanunu'nda ve Posta Hizmetleri Kanunu ile diğer bazı kanunlarda değişiklikler içermektedir.

Meclise getirilen yasa tekliflerinin komisyon aşamasına gelmeden ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerinin alınarak yapılması gerekliliğini her defasında dile getiriyoruz ancak bu teklifte de özellikle Devlet Hava Meydanları İşletmesi çalışanlarıyla ilgili yapılmak istenen düzenlemeye ilişkin Devlet Hava Meydanları İşletmesinde faaliyet gösteren sendikaların görüş ve taleplerinin dikkate alınmadığını görmekteyiz. Nitekim, Komisyona getirilen kanun teklifinin ilk taslak metnindeki 26'ncı madde tartışılabilir neden olmuştur. Getirilmek istenen düzenlemeyle pilot, hava trafik başkontrolörü ve hava trafik kontrolörü, havacılık bilgi yönetimi uzmanı, müdür yardımcısı ve şef pozisyonunda bulunanlar için ek ödemeler öngörülmekteydi. Başka bir deyişle, Devlet Hava Meydanları İşletmesinde görev yapan binlerce çalışandan sadece çok yüksek maaş alan ünvanlardaki çalışanlara özel ek ödeme yapılacaktı. Devlet Hava Meydanları İşletmesinde faaliyet gösteren sendika ve dernekler bu mağduriyetin giderilmemesi hâlinde iş yavaşlatma eylemini başlatacaklarını duyurmuşlardı. Komisyonda muhalefet partileri olarak da bu uygulamanın çalışanlar arasında ayırıcılığa ve mağduriyete neden olacağını, ödemenin sadece üst pozisyonlardaki çalışanlara değil, diğer tüm çalışanlara yapılması gerektiğini ifade ettik. Netice itibarıyla, madde tekrar gözden geçirilmesi için taslak metninden çıkarıldı. Bu maddeyle ilgili sendika ve kurumlarla görüşülerek onların talebi doğrultusunda tüm çalışanları kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmeli ve çalışanların özlük ve mali haklarına yönelik iyileştirme yapılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, getirilen düzenlemeyle, deniz yetki alanlarında, su yollarında ve iç sularda verilecek kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yürütüleceği ve Bakanlık tarafından bu hizmetlerin özelleştirilebileceği öngörülmektedir. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı bu hizmetleri gerçek veya tüzel kişilere devredebilecektir. Bunun yapılması hâlinde kamu yararı yerine bazı şirketlerin kâr sağlayacağını tahmin etmek zor değildir. Üstelik böyle yüksek meblağlı bir iş için yapılacak ihalenin açık ve şeffaf şekilde, açık artırma usulüyle yapılması yerine pazarlık usulünün bir seçenek olarak idarenin inisiyatifine bırakılması olası usulsüzlüklere yol açacaktır.

Diğer bir düzenlemeyle, büyükşehir sınırları içinde kalan devlet ormanlarından geçen kara yollarına yük aktarma

tesislerinin kurulmasına izin verilmektedir. Ayrıca, devlet ormanları içinde kalan hava alanlarında yapılacak hizmet tesislerinden herhangi bir kira bedelinin alınmaması düzenlenmektedir. Bu düzenlemelerle, ormanları tahrip edecek niteliklere sahip tesislerin yapılmasının önü açılarak bu tesislerden herhangi bir bedel dahi alınmayacaktır.

Bir diğer düzenleme de havaalanı yolcularıyla ilgili. Yolcuların hava alanlarına ve hava araçlarına geçerken yanlarındaki eşyalarıyla birlikte teknik cihazlarla ve gerektiğinde elle kontrol edilmeleri ve aranmalarına ilişkin düzenleme getirilmektedir. Buna göre, teknik cihazlarla yapılan kontrollerin sonuçlandırılmaması durumunda yolcu kendisinin ve eşyasının elle aranmasını kabul etmez ise havaalanı ve hava aracına alınmayacaktır. Burada verilen yetkinin amacı dışında, keyfi bir şekilde kullanıma ihtimali göz ardı edilmemelidir. Bu nedenle, güvenlik tedbirleri alınırken kişinin özel yaşamına saygı hakkı mutlaka korunmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de özellikle 2003 yılında yapılan yasal düzenlemelerle birlikte havacılık sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin sayısı artmıştır. Havacılığın ileri teknoloji kullanımı nedeniyle yüksek maliyetler içermesi ve güvenlik kaygıları dolayısıyla titiz çalışma gerektiren stresli bir sektör olması çalışanlarının bu ağırlığın altında ezilmesine neden olmaktadır. Sektördeki rekabetçi pazar, aşırı kâr hırsı emekçilerin sömürülmesine, haklarının gasbedilmesine neden olmaktadır.

Kanun teklifinde hava limanları, kara yolları, limanlarla ilgili düzenlemeler yapılmaktadır. Ancak bu alanlarda çalışan emekçilerin iş güvenliği, özlük hakları, çalışma koşulları, işten çıkarmalarla ilgili yaşadıkları sorunların çözümüne dair herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Oysaki diğer pek çok sektörde olduğu gibi bu alanlarda da işçilerin, emekçilerin, çalışanların yıllardır çözülmeyi bekleyen pek çok sorunu var. Örneğin yakın zamanda Türk Hava Yollarında yaklaşık 100 civarında personelin gerekçe gösterilmeden işten çıkarıldığı haberleri kamuoyuna yansımıştı. Türk Hava Yollarının kadın çalışanlarının yaşadıkları sorunlar var; esnek çalışma modeli ve süt izinlerinin kullanılması, servis imkânlarının daha güvenli sunulması gibi talepleri var. Diğer yandan, kabin memurlarından vardiyalı çalışan teknisyenlere kadar bütün çalışanların çözüm bekleyen fazla mesai sorunu var.

Karayollarında taşıeron olarak çalışan emekçiler yıllardır kadro mücadelesi vermektedir. Yıllardır eşit işe eşit maaş için mücadele eden Karayolları taşıeron işçileri için yetkililerin verdiği kadro sözü yerine getirilmemiştir. Karayollarında müşavirlik ve danışmanlık hizmeti adıyla işe başlamış ancak karla mücadele, trafik, yama ve tüm bakım işlerinde görevlendirilmektedir. Vardiya saatlerinin uzunluğu ve personel sayısının yetersizliği en güncel sorunlardır.

PTT işçilerinin yaşadıkları sorunlar var. Personel eksikliği bunların başında gelmektedir. 2018 yılından beri sistemli bir şekilde personel sayısında düşüş yaşanmaktadır. Almanya'da 500 bin, İtalya'da 140 bin posta çalışanı varken Türkiye'de çalışan sayısı yaklaşık 41 bindir. Bunların bir kısmı da güvencesiz koşullarda çalıştırılmaktadır.

Bir diğer mesele, tersane işçileri... Türkiye'de gemi yapım, bakım ve onarım işlerinin büyük oranda yapıldığı Tuzla ve Yalova tersaneleri işçiler için âdeta cehennemi andırıyor. Patronların kâr hırsı nedeniyle alamadığı işçi sağlığı ve güvenliği önlemleri, işçilerin işi vaktinden önce bitirmeye zorlanması iş cinayetlerine davetiye çıkarıyor. Geçen yıl sadece iki ayda 9 işçi iş cinayetlerinde yaşamını yitirdi. İş Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin verilerine göre 2013 yılından 2019 yılına kadar toplam 179 tersane işçisi iş cinayetlerinde hayatını kaybetti. Yaşanan iş cinayetlerinin çoğunun önlenemez kazalardan kaynaklı olmasına rağmen tersane patronları ve taşıeron firmalar gerekli önlemleri almadığı için iş kazaları ve ölümler kaçınılmaz olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bugün görüşmekte olduğumuz yasa teklifi gibi, her hafta Genel Kurula farklı alanlarla ilgili ve kimi zaman birbirleriyle alakasız pek çok düzenleme getirilmektedir. Bu düzenlemeleri getirirken bu alanlarda çalışan emekçilerin yaşadıkları sorunları da görmezden gelmememiz gerektiğini söylüyor ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aslan.

Şimdi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci söz, Batman Milletvekili Zeynep Oduncu'ya aittir.

Sayın Oduncu, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Teşekkürler Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili halklarımız; konuşmama başlamadan önce, bundan tam otuz bir yıl önce failerin korunup aklandığı Sivas Madımak katliamında yitirdiğimiz 33 canımızı bir kez daha saygıyla, minnetle anıyorum.

Acısını hâlâ en derin şekilde hissettiğimiz, otuz bir yıl önce yaşansa da daha bugün yaşanmış gibi hafızalarımızda capcanlı duran bu katliamda ne yazık ki gerçek bir adalet tesis edilmedi. Ne yazık ki Madımak gibi Maraş, Çorum, Roboski ve daha birçok katliamda asıl sorumlular cezalandırılmadı. Nitekim hemen buradan birkaç kilometre ileride, tarihin en büyük katliamı olan Ankara Garı katliamı davası da dün yine benzer bir cezasızlıkla sonuçlandırıldı. Katliama yol verenlerin açığa çıkartılması için tek bir adımın dahi atılmadığı davada, insanlığa karşı suç yönünden beraat kararı verildi.

Tıpkı Ankara Garı katliamı gibi Madımak'ta da insanlığa karşı bir suç gerçekleştirildi. Dün Madımak'ta failer korunurken koruyanları ödüllendiren ve katliamla yüzleşmeyen devlet, iktidar, bugün hâlâ halklar ve inançlar arasında ayrımcılık yapmaya, yine insanlığa karşı işlenen bu suçlarda asıl faileri cezasızlıkla ödüllendirmeye devam etmektedir ancak demokrasi güçleri olarak, gerçek failerin açığa çıkartılması için mücadelemizi sürdürüyoruz, toplumsal hafızayı diri tutmaya devam edeceğiz. Bir kez daha bu kürsüden belirtmek istiyorum ki suçlular cezalarını alıncaya kadar biz mücadelemize devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, bugün burada Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni tartışıyoruz. Maalesef yine bir AKP klasiğiyle karşı karşıyayız. Bu düzenleme, ilgili paydaşların ve sektör temsilcilerinin görüşleri alınmadan, alelacele hazırlanarak komisyonlardan geçirilmiştir. Brakın sektörün temsilcilerini, Devlet Hava Meydanları İşletmesi çalışanlarıyla ilgili düzenlemeler içeren bu teklif Devlet Hava Meydanları İşletmesinde faaliyet gösteren sendikaların dahi görüşü alınmadan hazırlanmıştır. Bu durum uzlaşmadan uzak bir yasama pratiğinin ve halkın sorunlarına çözüm getirilmesinin önündeki engellerin bir göstergesidir.

Bu teklif havacılık sektörünün karşı karşıya olduğu temel sorunlara değinmemektedir. Öncelikle, sivil havacılık güvenliği ve standartlarının yeterince ele alınmadığını görüyoruz. Ayrıca, mevcut düzenlemeler uluslararası standartlarla uyumlu hâle getirilmemiştir. Uzlaşmadan uzak bir yasama pratiğini hayata geçiren bu iktidar, bir yanda yasama kalitesini de düşürürken aslında halkın sorunlarına çözüm geliştirilmesinin de önünü kapatmaktadır. Halkın, emekçinin yaşadığı sorunlara uzlaşıyla çözüm getirmeyen iktidarın yönetim anlayışının ortaya çıkardığı ağır sonuçları zaten her gün dile getirmekteyiz. Elbette bu yönetim anlayışının yarattığı dağ gibi sorunları dile getirmekten de geri durmayacağız. Sizler bu sorunlara kulaklarınızı tıkamış, gözlerinizi kapatmış olabilirsiniz ama bizler, her platformda, yönetmeye yetinizi, sonuçlarını yüzünüze vurmaya devam edeceğiz.

Peki, bu sorunlar nelerdir? Yakın zamanda Çınar ve Mazıdağı'nda yaşanan büyük felaketin ağır tablosu hâlâ önümüzde duruyor. Yıllarca çiftçiyi mağdur ettiğinizi dile getirmemize, defalarca uyarılarda bulunmamıza rağmen bu konuda çözümçül bir yaklaşım sergilemediniz. Ne yazık ki 15 canımızı yitirdiğimiz felaket sonrasında da üzerinize düşen sorumluluğunuzu yerine getirmediğiniz. Bölgenin afet bölgesi ilan edilmesi talebine dahi kulağınızı tıkadınız. Ancak havacılıkta çığır açmakla övünen iktidarın sahada pratiği ne biliyor musunuz? Yangınlarda, bir kez daha, bir kez daha bu övünmenin boş bir yaklaşım olduğu ortaya çıktı. Çınar'daki yangına havadan müdahale şart iken ne yazık ki bu yönlü bir müdahale hayata geçirilmedi. Ne yazık ki yaşadığımız bu felaketin ağır sonuçlarında havadan müdahalenin gecikmesinin de etkili olduğu doğrudan hazırlanan raporlara bile yansdı. Yangına sebep olan etkenler kadar yangına havadan müdahale araçlarının yetersizliği de yangının iktidar eliyle ağır bir felakete

dönüşmesine yol açtı.

Halkın vekilliğini üstlendiğim Batman'da da benzer uyarılarımıza rağmen orada da hâlâ tedbirler alınmış değil. Daha dün akşam kentte yaşanan yangını maalesef halk kendi kendine söndürmeye, kendisi bir şekilde müdahale etmeye çalıştı. Oysaki havacılıkla bu kadar övünen iktidara, her yerde, özellikle kürdistan illerinde yangın söndürme ekiplerinin, yangın söndürme helikopterlerinin olması gerektiğini bir daha buradan tekrarlıyoruz.

Sadece havacılıkla değil, sağlıkla da övünen iktidarın aynı şekilde sağlık alanındaki yönetmeme hâli de en yalın şekliyle önümüzde durmaktadır. Bulunamayan randevular, yetersiz doktor ve ünite sayıları, milletvekili olduğum Batman'da her gün halkın isyan ettiği konuların başında gelmektedir. Bu yetmezmiş gibi, sene 2024, hâlâ suların kesildiği hastaneler örneğini yaşıyoruz. Dün Beşiri ilçemizde devlet hastanesinde saatlerce sular akmadı. Bir hastane düşünün ki sular akmıyor.

Gülmeyin Sayın Vekil, hastanelerde sular akmıyor ve insanlar mağdur oluyor. Göndermediğiniz helikopterler yüzünden insanlar cayır cayır ormanların içinde yandılar. Tabii ki siz gülersiniz, tabii ki sizin tuzunuz kuru; o da ayrı bir konu.

Sadece kendi yönettiğiniz alanlar da değil, halkın iradesini gasbederek atadığınız kayyımların da yarattığı tahribatlar bir başka yönetememe yetinizin göstergesidir. 2016 ve 2019'da rekor oylarla belediye başkanını seçen Batman halkının iradesini gasbetmekle kalmadınız, bir de milyarlarca borç yüküyle bir halkı başka bir şekilde cezalandırma pratiğini hayata geçirdiniz. 600 bin nüfusluk Batman'da kayyımlarınızın bıraktığı borçlar 3 milyar 53 milyon 977 bin TL. Kayyımlarınız belediyelerimizi sadece borç batağına sürükledi, ne yaptı biliyor musunuz? Kayyım yönetimi, yerel seçimlerde AKP adayının dağıtmak üzere belediye bütçesiyle aldığı 53 milyon TL'lik yardım kolilerini dahi kaybettirdi. Evet, belediyenin bütçesinden iktidar partisinin kampanyası için alınan yardım kolileri kaybettirildi.

Sayıştay, kayyım dönemini kapsayan 2022 yılı denetim raporunu bile açıklamadı ancak biz buradan 31 Mart seçimlerinden hemen önce yaşanan bu usulsüzlüğü açıklayalım. Kayyım yönetimi, seçimlerden hemen bir hafta önce, 22 Martta yaptığı ihaleyle 72 bin adet gıda kolisi satın aldı. Yapılan sözleşmeye göre, gıda kolilerinin 22-31 Mart tarihleri arasında dağıtılması gerekirdi. Üstelik bu kolilerin maliyeti olan 6 milyon TL'lik kısmı kayyım döneminde ödendi, geriye 47 milyon TL'si ise 31 Mart sonrasında yani halkın rekor oyla seçtiği belediye yönetimine bırakıldı. Hem belediye kaynaklarıyla seçim kampanyası yürüteceksiniz hem de bunun parasını da halka yükleyeceksiniz.

Sadece birkaç başlıktaki bu sorunlar yumağı ve usulsüzlükleri tam da AKP iktidarının ülkeyi yönetememe biçiminin en yalın örneklerindendir. Tabii, sıralarsak buradan Batman'a erişir, bir de geri döner. Ekonomik krizle birlikte çarşıda pazardaki tabloyu konuşmaya başlarsak saatler, belki de günler yetmez. Ekonomist olan Cumhurbaşkanı Erdoğan ve partisi AKP'yi de kutlamak gerek ancak özel bir çabayla ülke böylesi bir uçuruma getirilirdi, bunu da AKP başardı! Şimdi, Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek kalkmış, Türkiye'nin gri listeden çıkarılmasını başarı olarak lanse ediyor. Evet, başardınız ama neyi başardınız biliyor musunuz? Yurttaş açlık ve sefaletle mahkûm ettiniz. Emekli yurttaşları 10 bin TL'ye, asgari ücretli emekçileri 17.002 TL'yle sefalet koşullarında yaşamaya mahkûm etmeyi başardınız. Ekonomiyi batırdığınız yetmedi, dış politikanızla da Suriye'de Emevi Camisi'nde namaz kılmaya çıktığınız yolda yeni bir pogrom yaratmayı başardınız. Bu başarısızlıklarla ne kadar övünseniz azdır ama halk size sandıklarda cevabınızı vermişti ve yine vermeye devam edecek.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Oduncu.

Şimdi, söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sivas Milletvekili Sayın Ulaş Karasu'ya aittir.

Sayın Karasu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ULAŞ KARASU (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün 2 Temmuz, Madımak katliamının 31'inci yılı. Otuz bir yıldır bu acı ülkemizin tarihi üzerinde kara bir leke olarak durmaya devam ediyor çünkü aradan geçen yıllara rağmen katliamın hesabı sorulmadı, gerçek sorumlular açığa çıkarılmadı. Katliamın faillerinin zaman aşımıyla cezasız kalması acıları daha da katladı. Bu katliamın sorumlularından hesap sorulmadığı ve faillere kol kanat gerildiği için linç kültürü ülkemizde devam etti. Gaziler, Suruçlar; 10 Ekimde katliamlar yaşamaya, insanlarımızı kaybetmeye devam ettik. Bu linç kültürünü oluşturan en önemli etken ise ülkemizi yöneten siyasi iradenin ta kendisidir. Bu topraklarda bir daha Madımakların, Başbağların, Suruçların, 10 Ekimlerin yaşanmaması için toplumu kutuplaştıran, ayrımcı politikalarla siyasette güç kazanmaya çalışan bu kindar anlayışa karşı mücadelemizi her alanda sürdüreceğiz. Otuz bir yıldır acısı yüreğimizi yakan ve insanlık için utanç verici bu katliamda hayatını yitiren, sazında, sözünde sevgiden başka hiçbir şey olmayan canlarımızı bir kez daha rahmetle anıyorum.

Değerli arkadaşlar, Ulaştırma Bakanlığının hazırladığı torba yasayı görüşüyoruz. İşçiye, emekliye, çiftçiye verecek bir şeyi olmayan iktidar, yandaşa özel kanunlar çıkarmaya, ülkenin kaynaklarını birilerinin cebine peşkeş çekmeye devam ediyor. Bu kanun maddesinin içinde de yine buna benzer tuzaklar var. Bakın, birazdan anlatacağım.

"Tasarruf, tasarruf" diye milletin boğazına yapıştığınız bir dönemde Ulaştırma Bakanı Almanya'ya müteahhitlerin uçağıyla gider, millet bir simide bile muhtaçken eski Bakan Simit Sarayı'nın sahibinin uçağıyla hacca gider, Çevre Bakanı Tapu ve Kadastro haritalama uçağıyla gezmelere gider, Sağlık Bakanı Devlet Hava Meydanlarının kalibrasyon uçağından hiç inmez, Türk Hava Yolları gurbetteki vatandaşlarımızı bile ayırmaya devam eder, AKP'lileri ucuza taşır. Bu ülkede her şey utandı; yer utandı, gök utandı ama bir tek siz utanmadınız!

Değerli arkadaşlar, dün Kabotaj Bayramı'ydı. Ülkemiz Karadeniz ile Akdeniz arasında deniz yolu bağlantısını sağlayan tek ülke. Stratejik bir konumumuz var. Denizlerdeki bağımsızlığımızın sembolü Kabotaj Bayramı'nı bir kez daha kutluyorum.

Limanlarımızda ve boğazlarımızda verilen kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin bu nedenle önemi çok büyük. Şimdi bu teklifle bu hizmetleri özelleştirecek adımlar atılmak isteniyor. Aslında bu, yeni bir şey değil; uzun yıllar Türkiye Denizcilik İşletmeleri tarafından yerine getirilen bu hizmetler, Denizcilik İşletmesinin özelleştirilmesiyle birlikte Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne devredildi. Sonra, çıkarılan yönetmeliklerle, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle, boğazlar hariç olmak üzere, tamamen usulsüz bir şekilde özel sektör eliyle yapılmaya devam etti. Ulaştırma Bakanlığının yüzde 25 ile yüzde 30 arasında pay alarak yaptırdığı bu hizmetlere ilişkin Anayasa Mahkemesi geçen şubat ayında iptal kararı aldı.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Danıştay ve Anayasa Mahkemesinin kararlarıyla kesinleştiği, Sayıştay raporlarına konu olan bu usulsüzlüğü kanun çıkararak devam ettirmek istiyorsunuz. Bugün için boğazlar da dâhil bu hizmetlerin yıllık geliri yaklaşık 560 milyon dolar. Şimdi ne olacak? Bu teklifin kanunlaşmasıyla birlikte ihaleye çıkılacak ve ihaleyi yine aynı firmalar alacak. Tam yirmi yıl boyunca yandaşlara "Al buraları, istediğin gibi kullan." diyeceksiniz. Hâlihazırda 11'i kamu tarafından işletilen, 26'sı özelleştirilen, 3'ü de yap-işlet-devretle işletilen 40 limanımız mevcut. Geçen yıl Bakanlık bu hizmetlerden 4 milyar 244 milyon tahsil etmiş. Yüzde 25 pay aldığı üzerinden bir hesaplama yaparsak devlet tam 12 milyar 732 milyondan elini çekmiş yani bu parayı birilerinin cebine koymuş. Ne güzel düzen, değil mi?

Değerli arkadaşlar, bu düzenleme içinde İstanbul ve Çanakkale Boğazları yok. Neden yok? Çünkü Montrö Sözleşmesi

var. Türkiye'nin kurucu kadroları tarihten ders almışlar ve önemli bir adım atmışlar, Allah Mustafa Kemal Atatürk'ten ve mücadele arkadaşlarından bin kez razı olsun, yoksa bugün siz boğazları da özelleştirme kapsamına alır, bir güzel peşkeş çekerdiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Kanal İstanbul'la bunu yapmayı denediniz, oradan da tokadı İstanbullulardan yediniz. İş bununla da bitmiyor. Neymiş? Yetki devriymiş. Bu maddenin ruhunda özelleştirme var. Yirmi yıllık bir devir için 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'daki düzenlemeyle ihale edilmesi bunun bir özelleştirme olduğunu gösteriyor. Siz kimi kandırıyorsunuz? İhale yöntemi olarak da bu kanunun açık artırma usulüyle değil, pazarlık usulüyle yapılmasını tercih ediyorsunuz. Ne demek bu? Yani isteklilerin istedikleri gibi yarışabileceği bir ihale değil, tamamen adrese teslim bir ihale yöntemi. Yani bu kadar yüksek meblağlı bir iş Kamu İhale Kanunu yönetmeliğiyle niçin yapılmaz? 4046'yla niçin yapılıyor? Açık artırma usulüyle niçin yapıyorsunuz? Komisyonunda saatlerce tartışıldı, Komisyon Başkanımız söz verdi, bu maddede bizim talebimiz bu faaliyetlerin Kıyı Emniyeti tarafından yapılmasıdır. Siz diyorsunuz ki: "Biz burayı özelleştireceğiz." O zaman açık ihaleden korkmayın, burada bu haksız rekabete bir son verin. Pazarlık usulü kesinlikle kabul edilemez. Bu ülkenin bir kuruluş kaynağını daha birilerine peşkeş çekmenize izin vermeyeceğiz. Elimiz yakanızdadır, 85 milyonun nefesi ensenizdedir. (CHP sıralarından alkışlar) Niçin "pazarlık usulü" diyorsunuz? ANKAŞ ne yapacak pazarlık usulü olmadan? Hamdi Safi, Nusret Bayraktar ne yapacaklar? Açık ihale olduğunda bunlar rantı paylaşamayacak, bu ülkenin kaynakları bu yandaşların cebine aktarılmayacaktır. Buyurun, Google'a yazın; bu 3 ismi yazdığınızda ne çıkıyor? Usulsüzlük çıkıyor, rant çıkıyor, peşkeş çıkıyor. AK PARTİ'li Nusret Bayraktar'ın dâhil olduğu bu usulsüzlüklerin ses kayıtları zaten basına sızdı. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Geliştirme Vakfı üyesi Hamdi Safi'ye bir şirket kurdurarak bu şirkete yani ANKAŞ'a bu hizmetlerin verildiğini kendi gözlemlerinizle göreceksiniz. Biliyorum ki AK PARTİ Grubunda da birçok milletvekilimizin bu usulsüzlüklerden içi sızlıyor, sesleri çıkmıyor. Gelin, bir sefer de halkın çıkarlarını koruyun, bu maddeyi de ona göre düzenleyelim.

Bitti mi? Hayır. İhale komisyonunu kim düzenleyecek, kim belirleyecek? Ulaştırma Bakanı. Neden? Bugüne kadarki uygulamalarda bu hizmetlerden alınan pay Ulaştırma Bakanlığı ile genel bütçe arasında pay edildi. O zaman Maliye Bakanlığı niçin yok? Sadece Ulaştırma Bakanı bu komisyonu niçin belirliyor? Demek ki burada da birilerinin işine gelmeyen durumlar söz konusu. Tüm bunlar bu nedenle kabul edilecek şeyler değil. Bu ülkenin Kıyı Emniyeti Müdürlüğü ne güne duruyor? Kıyı Emniyetinin kabiliyeti var, insan gücü var. Devlet güvenliğini ilgilendiren böylesi stratejik bir konuyu rant kurban edemeyiz. Gelin, bu görevi Kıyı Emniyetine verelim, para da hazineye kalsın.

Değerli arkadaşlar, biraz da teklifteki kara yolu ve havalimanlarına yönelik düzenlemelerden söz etmek istiyorum. Orman Kanunu'na eklenecek maddelerle yandaşlara yeni kıyaklar yapılacak, kara yollarına yük aktarma tesisleri kurulacak. Evet, depremde bunun bir ihtiyaç olduğunu gördük ama bu yük aktarma tesisleri hangi amaçla ve hangi nitelikte olacak? Bu yük aktarma tesislerini kim işletecek? Hangi otoyollara, hangi noktalara yapılacak? Standartları ne olacak? Bunların hiçbirisi belli değil, ucu açık. Yap-işlet-devret modeliyle yapılan otoyollara bu firmaların hangi tesisleri kuracağını nereden bileceğiz? Bu maddede de olması gereken, bu tesislerin Karayolları Genel Müdürlüğü'nün uhdesinde olması, hangi nitelikteki tesislerin hangi noktalara kurulacağını netleştirmesidir.

Başka bir madde... Nedir bu ormanların sizden çektiği? Devlet ormanlarının içinde kalan havaalanlarında -yap-işlet-devret modelinde olanlar da dâhil- yapılacak hizmet tesislerinden hiçbir kira bedeli alınmayacak, yandaş şirketlere bir kıyak daha. "Hava yolunu halkın yolu yaptık." dediniz, şimdi o havaalanlarını çürümeye terk ettiniz; çürüyen havaalanlarına elektrik ihalesi, bakım ihalesi, ot toplama ihalesi yapıyorsunuz ama bir uçak dahi indiremiyorsunuz. Bakan da çıkmış, İstanbul Havalimanı'nın reklamını yapıyor. Peki, bu havaalanını işletenlerin ertelenen kira borcundan niye hiç söz etmiyorsunuz? Nerede bu kira parası kardeşim? Siz değil misiniz bu şirketin 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait 1 milyar 195 milyon avro kira borcunu 2042 yılına erteleyen? Siz değil misiniz bu havaalanı değerlendirsin diye Atatürk Havalimanı'nı parçalayan? Bunları kim yaptı? Tek imzayla siz yaptınız. Nedir bu memleketin yap-işlet-devret modelinden çektiği? Bakan çıkıp "Başardık." diyor; evet, başardınız ama neyi başardınız? Gelir İdaresi Başkanlığı'nın hazırladığı vergi paketi önerisi her şeyi açıkça söylüyor. Ne diyor? Davet usulü verdiğiniz ihaleler ile "mega projeler" dediğiniz projelerle yap-işlet-devret ve kamu-özel iş birliği modelleriyle iş yapan 37 mükellef tek kuruluş vergi ödememiş yani Osmangazi Köprüsü'nden şehir hastanelerine, otoyollardan saraylara, bunları inşa eden müteahhitler hiç vergi ödememişler, her birinin vergi levhasında "matrahsız" yazıyor yani matrah sıfır. Siz değil misiniz bu projeleri allayıp pullayıp vatandaşın karşısına çıkan? Siz değil misiniz bu firmaları öve öve bitiremeyen? Yazık değil mi bu ülkenin işçisine, memuruna, esnafına? Onların maaşından takır takır vergiler kesilsin, hazineden bu yandaşlara ödensin, bunlar da bir kuruluş vergi ödemesin; el insaf! Bu yılın bütçesinden tam 162,4 milyar kaynak aktarıldı bu şirketler için, gelecek yıl 240 milyar, 2026'da 270 milyar çıkacak. Bu da yetmiyor, köprüden otoyola, tünellere kadar bu projeler için verilen borç üstlenim taahhüt tutarı bu yıl ne oldu biliyor musunuz? Onu da Cumhurbaşkanlığı Strateji Raporu söylüyor, tam 16,6 milyar dolar. Bu ne demek? Hazinesin kefil olması demek. Mehmet Şimşek göreve gelir gelmez, hani, "Rasyonel politikalarla dönmek lazım." diyordu ya, tam da AK PARTİ o günlerde rasyonel politikaya dönmüş ve Fernasa kefil olmuş, söyleyecek tek söz var: Yazıklar olsun!

Bir de rötör sorunu var. "Havaalanlarına gidin, bakın." demiyorum çünkü aynı sorunu sizler de yaşıyorsunuz. Önce "Anadolu" ismini sildiniz, "AJet" yaptınız. Niçin yaptınız kimse anlamadı çünkü siz Anadolu'ya düşmansınız. Çocuklar, yaşlılar AJet yüzünden perişan; cenazesi olanı var, hastası olanı var, iş görüşmesine gideni var. Yandaşlarınız bile isyan ediyor. Uçuşu iptal edilip sınır krizi geçiren var, saatlerce muhatap bulamayan var. İçeriden gelen bilgiler teknik sorunlar olduğunu, pilot ekişi olduğunu bildiriyor. Şirket yöneticileri ne yapıyor? Milyonları ceplerine indiriyor. Millet çile çekmiş, yollarda kalmış beyefendilerin umurunda bile değil, nasıl olsa bakan özel uçakla geziyor! Bir an önce liyakatli isimleri bu firmaların başına getirin, ülkenin en önemli markalarının bu şekilde rezil olmasına, vatandaşlarımızın çile çekmesine bir son verin.

Değerli arkadaşlar, yine, bu teklifte Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nün ilgilendiren hususlar var. Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü stratejik bir kurum ve kurumda önemli sorunlar yaşanıyor; bu sorunların bir an önce çözülmesi gerekiyor. Bu teklifle sorunlar çözülüyor, sadece geçiştiriliyor.

Yine, kanun teklifinde PTT'yle ilgili düzenlemeler var. Biliyorsunuz, PTT 2017 yılında Varlık Fonuna devredildi; o güne kadar kâr eden bir kuruluş ama sonra, her yıl zarar eden bir kurum hâline geldi.

PTT'nin çok önemli yapısal sorunları var, başta personel. İki farklı statüde personel çalışıyor. Birbirinden farklı mali ve özlük haklara sahip iki farklı statüde personel istihdamı ne kadar doğrudur? Ayrıca, sürgün ve baskı uygulamalarının sürüp gittiği kurumda personel eksikliği de bilinen bir gerçek. Ama siz şimdi ne yapıyorsunuz? Madde 22'de yandaş kayırmacılığının örneği olacak yeni bir düzenleme getiriyorsunuz. Seçim döneminde kamuda mülakatın kaldırılacağını sözünü verdiniz, bu sözü unuttunuz. Şimdi, PTT iştiraklerinde kamu mevzuatına tabi olmadan işçi istihdamına olanak sağlamak istiyorsunuz. Bunun yerine "Yandaşlarımızı işe yerleştireceğiz." deseniz daha doğrusunu yapmış olursunuz.

696 sayılı KHK'yle taşeron mağdurların durumu ne olacak? PTT'de, Karayollarında, Devlet Hava Meydanlarında, Demiryollarında çalışan 150 bine yakın insan kadro bekliyor. Söz verdiniz, yapmadınız.

Bakın, bugün 2 Temmuz anmasında seçim bölgem Sivas'ta onlarca muhtar yanıma geldi. Her gün telefonumu arıyor muhtarlar, "Köyümüzde internet çekmiyor, telefon çekmiyor..." Sivas'ın 1.233 köyünün yarısından fazlasında ne internet var ne

telefon. 21'inci yüzyılda vatandaşlarımızı bu şekilde mağdur etmeye utanmıyor musunuz?

Evrensel Hizmet Fonu kurduk. Bu fon ne iş yapıyor? Köylerde hâlâ telefonlar çekmiyor.

Sonuç olarak, bu teklifte adrese teslim maddelerin olduğu çok açıktır. Gerekli düzeltmeler yapılmadan, çalışanlar arasında adalet sağlanmadan bu kanun adaletli ve hakkaniyetli bir kanun olmayacaktır.

Birazdan başlayacak olan millî maçta Millî Takımı'mıza başarılar diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, teklifin tümü üzerinde gruplar adına görüşmeler tamamlanmıştır.

XI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Divan olarak ve milletvekilleri adına, birazdan oynanacak Türkiye-Avusturya arası futbol karşılaşmasında Türk Millî Takımı'na başarılar dilediklerine ve millîlerin bu maçı kazanarak çeyrek finale yükseleceklerine inandıklarına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Tabii, bildiğiniz gibi bugün Türkiye'miz için son derece önemli bir gün, birazdan Türkiye-Avusturya arasında futbol karşılaşması olacak. Biz buradan Divan olarak ve milletvekillerimiz adına Türk Millî Takımı'mıza, futbolcularımıza gönülden, yürekten başarılar diliyoruz. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar) Millîlerimizin bu maçı kazanarak çeyrek finale yükseleceğine inanıyoruz.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) - Kazanacağız Başkanım.

BAŞKAN - Dualarımız ve desteğimizle, aziz milletimiz gibi, millîlerimizin yanındayız. Rabb'im yâr ve yardımcıları olsun, vurdukları toparlar gol olsun ve Türkiye kazansın diyorum. (AK PARTİ, CHP, MHP, İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Birleşime bir dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.33

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa BİLİCİ (İzmir), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 97'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

6.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir ve Bursa Milletvekili Mustafa Yavuz ile 98 Milletvekilinin Türk Sivil Havacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2194) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 141) (Devam)

BAŞKAN – 141 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 3 Temmuz 2024 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati:21.35